

သုန်လန်အကတၢ်တၢ်ဘၣ်ဒီး
တၢ်ယဲၤအဂၢၤတဖၣ်

*The Last Leaf and
Other Tales*

သုန်လန်အကတော်တဘုန်ဒီးတိယဲအဂတဖန်
The Last Leaf And Other Tales

Drum Publication Group
P.O Box 66
Kanchanaburi, 71000
Thailand

drum@drumpublications.org

www.drumpublications.org

လိယိး, ၂၇၅၁ နံနံ
August, 2012.

တက်ဂုဂ်ခိဉ်တီ

သ့ဉ်လဉ်အကတၢ်တဘ့ဉ်

၁

ပှမၢ်ကူးအတၢ်ဟ့ဉ်

၁၃

ပူကွံာ် ၂၀ နံဉ်အလီၢ်ခံ

၂၁

တၢ်ထာတၢ်ဖးအမူး

၂၇

ဖိသဉ်ဖိခါ ခါ(လ)

၄၂

နီၢ်ပမုဉ်ဖိဒီးခုကစၢ်

၅၀

တၢ်က့ကဒါက့ဆူလုာ်လၢ်လီၢ်လံး

၆၁

ပှခိဉ်ပှလၢ်ကျါဖိ

၇၅

တၢ်ကတိၤလၢညါ

တနံၣ်အံၤကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၣ်တၢ်မၤကရူၢ်တီၢ်ဟံၣ်ဝဲလၢကထုးထီၣ်ဝဲအဲကလံးအတၢ်တဲပူၤအသိးအခဲအံၤပရံၣ်ကျဲထုးထီၣ်လံာ်တၢ်တဲပူၤဖိတဘျီလၢအမ့ၢ် “သ့ၣ်လၢၣ်အကတၢ်တဘျီဒီးတၢ်ယဲၤအဂတဖၣ်,” ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢအမဲရကၤပှၤကွဲးလံာ်မံၤဟူသၣ်ဖျါခံၣ်လၢအမ့ၢ် “အိၣ်ဟဲရံၣ်” ဒီး “ရဲလ့ၣ်ကွဲးစၢၣ်” န့ၣ်လီၤ.

အါတက့ၢ်တၢ်တဲပူၤတဖၣ်အံၤဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ ပှၤအမဲရကၤဖိအလုၢ်လၢထူသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢတဖၣ်အဖီခိၣ်လီၤ. လၢလံာ်ဖိတဘျီအံၤအပှၤ, တၢ်တဲပူၤအါတက့ၢ်တဲဖျါထီၣ်ဘၣ်ပး ပှၤအမဲရကၤဖိတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤ အတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး, ပှၤတဂၤဘၣ်တဂၤအလုၢ်လၢသကဲၣ်ပဝး, အလုၢ်လၢထူသန့ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတဖၣ်လီၤ. ဖဲနဖးပူၤအခါ, နကကမၤကမၢ်ဘၣ်နသးလၢပူၤတဖၣ်အံၤဘၣ်မနုၤအယိကတၢ်ကွံာ်တက့ၢ်တက့ၢ်အံၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိ, ဖဲနဖးအခါ, ဖးအီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆးတၢ်, တၢ်သ့ၣ်ထံနီၤဖးတၢ်ဒီးသ့ၣ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်ဒီးနကနၢ်ဟံၣ်တၢ်တဲပူၤတဖၣ်အံၤဘၣ်မနုၤအယိကတၢ်ကွံာ်ဝဲဒၣ်အံၤလဲၣ်ကသ့န့ၣ်လီၤ.

ပနာ်ဒီးမ့ၢ်လၢလံာ်ဖိတဘျီအံၤကကဲဘျုးလၢပှၤဖးလံာ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် မိၢ်ဟံၣ်, ကိုသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ် စူးကါဝဲပူၤဖိတယုၢ်အံၤလၢ အတၢ်သိၣ်လိနဲၣ်ယုၤအပူၤဖဲတၢ်သိၣ်လိအကျဲတခါအသိးသ့ဝဲစ့ၢ်ကီး, လၢကသ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်အပှၤကွဲးဖိတဖၣ်, အဖိတဖၣ်ကသ့အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထံနီၤဖးတၢ်, တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆးဖဲဖးလံာ်လဲၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ်ကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၣ်ကရူၢ်စံးဘျုးဘၣ်ပှၤဖးလံာ်ဖိတဖၣ်ကိးဂၤဒီးကမၢ်လၢသးခုလၢအဖးဘၣ်လံာ်ဖိတဘျီအံၤဒီးဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤသကိးတၢ်လၢပှၤကညီအလံာ်လဲၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်ထီထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၣ်တၢ်မၤကရူၢ်
လၢယိး, ၂၇၅၁ နံၣ်

သုန်လန်အကတၢ်တဘုဒ်

ဝၣ်ရှၢ်တၢ်အမၢ်န့ၣ်တကပၤ, လၢဟီၣ်ကဝီၤအံၣ်အံၣ်ဖိတကဝီၤအပူၤန့ၣ်
ကျဲၣ်တဖၣ်တရံးဝုၤဝီၤအသးက့ၣ်က့ၣ်ကူကူဒီးဖးဒုလီၤအသးလၢတၢ်လီၤ
အါတီၤအပူၤလီၤ. ကျဲၣ်ဖးဒိၣ်တဘိအပူၤကျဲၣ်ဖးဒုလီၤဝဲဒၣ်တဘိ မ့တမ့ၢ် ခံဘိန့ၣ်
လီၤ. တဘျီပုၤတုၤတၢ်ဂီၤဖိတဖၣ်ထံၣ်န့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်လီၤတတီၤအံၤအဘျးအိၣ်လၢ
အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ပစံးတၢ်အဒိ, ပုၤလၢအယုတၢ်အပူၤကဒွဲတကမ့ၢ်ဟဲ
ဆူတၢ်လီၤဝဲအံၤလၢကဟဲထၢက့ၤကသံၣ်ဖျူအလွဲၢ်, စးခိကုဒီးတၢ်ကံးယၢ်လၢတၢ်

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

တုတၢ်ဂီၤအဂီၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အကျဲကမၣ်ဃုတၢ်တဘွဲ့ဘၣ်ဒီးဘၣ်ကျဲ ကွံာ်ဝဲဒၣ်ထဲစုယၢ်ခီလၢတဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်စ့နီတဘွဲ့ဘၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

အယီၤပုၤတုတၢ်ဂီၤတဖၣ်ဒ်သိးပုၤဃုအဝဲသ့ၣ်တဘွဲ့ဒီးအိၣ်သအသးကသုအ ဂီၢ်, အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လဲၤသုးလီၢ်သုးကျဲဆူကြွံဝံးသဝီလီၢ်လံၤတဖျၢၣ်ဒီးဃုကွံာ်ဝဲဒၣ် ဟံာ်ဒီးဖျိၣ်တဖၣ်လၢအိၣ်လၢကလံၤစိးတကယၤလီၤ. ဟံာ်လၢအအိၣ်ဖဲန့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်တၢ်ဘီၣ်အိၣ်ပုၤဒီး(ခွဲ)ဖိအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကွၢ်အဂီၢ်အသိးဒီးအိၣ်ဆိးဝဲဖဲဟံာ် တဖၣ်လၢအဟ့ၣ်ဘၣ်ဝဲဟံာ်ဒီးလဲအပူၤဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံၤအဝဲသ့ၣ်ပူၤန့ၣ်ဝဲ ထံခွးစတံလၢအိၣ်ဒီးစုဖီၣ်တဖၣ်, သပၤလၢတၢ်မၤကီၢ်သုးထီၣ်တၢ်အိၣ်လၢစီၢ်နီၤ ခိၣ်အဖီခိၣ်တဖၣ်လၢဝဲၣ်ရှ့ၣ်တၢ်အမုၢ်န့ၣ်ကဝီၤ, ကျဲနီၣ်ဂံၢ် ၆ အပူၤလီၤ. ဒီးလၢ ခံအဝဲသ့ၣ်ဟဲဟံာ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးအါထီၣ်ဂီၢ်ထီၣ်အယီၤ, ဟံာ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးဒီးအိၣ် သကိးဝဲတဖုတကရၢဝဲတၢ်လီၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဃးပြးအပူၤန့ၣ်, ဒီးအိၣ်ဝဲသးဒီးလီၤ. စုဒီးကွီစံာ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ် အိၣ်ဒီး “တၢ်တုတၢ်ဂီၤအဒီး” ဖိတဖျၢၣ်လီၤ. ကွီစံာ်(န)အမံၤန့ၣ်အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ ကျိၣ်အန့ၣ်လီၤ. ပုၤဒီးသကိးခံၣ်အံၤ, တကၤန့ၣ်ဟဲသုးအလီၢ်လၢမ့ၢ်ကီၢ်စံာ် ဒီးတ ကၤန့ၣ်အိၣ်ဟဲလၢခဲလံဖိနံၤယါကီၢ်စံာ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အသကိးခံၣ် ထံၣ်လိာ်သ ကိးအသးဖဲတၢ်လီၢ်တတီၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ ထ့ဘၣ်(လ)ဒ်ဟံာ် ဖဲဝဲၣ်ရှ့ၣ်တၢ်အမုၢ်န့ၣ် ဟီၣ်ကဝီၤကျဲနီၣ်ဂံၢ်(၆)အပူၤ ဖဲဒဲ(လ)မိနံခိၣ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အဒီးသကိးခံၣ် အံၤအတၢ်သးစဲအိၣ်လၢဒွဲလၢတကယၤ, ဒီးအဒီးသကိးခံၣ်အံၤအိၣ်ဝဲဖီခွံၣ်ကိၣ်ရံၣ် အစံာ်ဃါဘဲဝဲခံၣ်လၢဂီၢ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကူသိးတၢ်အဆုကၤအစု ကဖိလိဒီးဃံးလီၤဖဲအစုလိလၢအကွၢ်အဂီၢ်လီၤကံာ်လိာ်အသးလီၤ. ခီဖျိလၢပုၤခံ ဂၤအံၤအတၢ်သးစဲ, အတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဒီးအတၢ်ဟံာ်သ့ၣ်ဟံာ်သးဒ်သိးလိာ် သးအယီၤ, အဝဲသ့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်သကိးဝဲ “တၢ်ဒုးန့ၣ်တၢ်ဂီၤအဒီးတဖျၢၣ်” ဖဲန့ၣ် လီၤ.

ပုၤဒီးသကိးခံၣ်အံၤထံၣ်လိာ်သးအခါန့ၣ်ကဘၣ်ဖဲလၢမ့ၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်တုၤယီၤဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ်အပူၤန့ၣ်, တၢ်ဆါလၢကသံၣ်သရၣ်တဖၣ် ယုၢ်န့ၣ်ဝဲဒၣ်အမံၤလၢ “ပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါ” န့ၣ်ကဲထီၣ်ဖဲတၢ်လီၢ်ဝဲန့ၣ်ဒီးတၢ် ဘၣ်ကူဘၣ်ကဲအိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ဆါအံၤရၤလီၤအသးသကူဆးဒးဖဲဝဲၣ်ရှ့ၣ်တၢ်မုၢ်

နင်ဟီၣ်ကဝီတဖဉ်အပူၤဒီးတုၤထီၣ်ဝဲဆူမုၢ်ထီၣ်တကယၤစ့ၢ်ကီးလီၤ.

တၢ်ဆါအံၤလီၤကံၤဒ်သီးပုၤအသံတူၢ်ကီၤတကလၢအဟးထိးဘၣ်ဝဲဒၣ်ပုၤတက
ဘၣ်တကလီၤ. တကးဒီးဘၣ်ပုၤလၢအဝဲထိးဘၣ်ဒီးအစုၣ်ခၣ်တဖဉ်န့ၣ်တူၢ်ဘၣ်
တၢ်ဆါအံၤနးနးကလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးထွဲထီၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်အခိၣ်ဆူတၢ်လီၢ်အံၣ်အံၣ်
ဖိတဖဉ်လၢအအိၣ်ပျဲဒီးထံပံၣ်တဖဉ်ဒီးပုၤဘၣ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်ယၢ်ယၢ်အလီၢ်န့ၣ်
လီၤ.

ပသိၣ်တၢ်ခၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအံၤတလီၤကံၤဒ်သီးပုၤသးပုၤသ့ၣ်ဂုၤသးဝါတကလၢ
အမၤစၢၤပုၤဖျိၣ်ဖိယၢ်ဖိတဖဉ်ဘၣ်. ပုၤပိၣ်မုၢ်ဆံးဆံးဖိလၢအဂံၢ်အဘါတအိၣ်တ
ကန့ၣ်မ့ၢ်အမၤန့ၣ်ဝဲဒၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါလၢအလီၤကံၤဒီးပုၤပိၣ်ခွါသးပုၤလၢအဖူအ
ယံၤ, အသံတူၢ်ကီၤတကလၢအမ့ၢ် “ပသိၣ်တၢ်ခၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါ” အံၤကန့ၢ်ဝဲဒၣ်
ဒ်လဲၣ်. ဒီးတၢ်ဆါပုၤသံပုၤယဲးတခါအံၤမၤဘၣ်ဒိဝဲဒၣ်ကီၤစံၣ်နးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ကီၤ
စံၣ်မံၤနီၤလီၤဝဲဒၣ်လၢအလီၢ်မံၤခိၣ်ဒီးကွၢ်စိယံၤဝဲဒၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကတဖျၢၣ်အက
ပလၢတၢ်တအိၣ်နီတမံၤခိၣ်ဖျိအလီၢ်မံၤဒီးဝဲတြီဖိန့ၣ်လီၤ.

တဂီၤဖဲကသံၣ်သရၣ်ဟဲကွၢ်ကီၤစံၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲကိးပလီၤစူဆူတၢ်ချၢလၢ
တၢ်သံးဗဲၣ်သံးနါအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဝဲဒၣ်ကီၤစံၣ်အသကိးမုၢ်စူလၢ “ပုၤဆါတ
ကအံၤအတၢ်မုၢ်လၢအိၣ်တခံပူတပူ, ” ဖဲအဝဲတရၢကွၢ်အတၢ်ထီၣ်တၢ်ကီၢ်သမိမံ
ထၢၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. “မ့ၢ်မုၢ်လၢအဝဲကအဲၣ်ဒီးအိၣ်မူအပိၣ်န့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အံၤမ့ၢ်
တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဂုၤလၢအဂီၢ်လီၤ. နၢ်က့ၤယဆိကမိၣ်လၢမၤဝဲတန့ၢ်ဘၣ်. ဘၣ်မနုၤ
လဲၣ်န့ၣ်, ပုၤအါဂၢၤန့ၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢအိၣ်မူဝဲတသ့လၢဘၣ်ဒီးအတၢ်မုၢ်လၢလၢ
ကွၢ်ဒီးအိၣ်ခိးအမုၢ်နံၤမုၢ်သီလၢကသံအခါဖဲလဲၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအ
ဂုၤဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်လၢအမၤဟးဂီၤမၤလၢအတၢ်ကူၤစါယါဘျါအကျိၤအကျိၤဒိတခါညါ
န့ၣ်လီၤ. နသကိးမုၢ်ဖိန့ၣ်ဆိကမိၣ်လီၤအသးလၢအဝဲအတၢ်အိၣ်သးတဂုၤထီၣ်
လၢဘၣ်. အၢၣ်ဒီး, မ့ၢ်အဝဲဆိကမိၣ်ဟဲစၢၤတၢ်လၢအဝဲကမၤအိၣ်တမံၤမံၤဖါ.”

စူတဲဆါ, “အဝဲအဲၣ်ဒီးလဲၤဆူကီၢ်အံၣ်တလံၣ်ဒီးအဲၣ်ဒီးတ့ဝဲဒၣ်အံၣ်တလံၣ်
အဝဲဖဲအိၣ်လၢပိၣ်လဲၣ်က့ၣ်က့ၢ်တတီၤအဂီၤလီၤ.”

ကသံၣ်သရၣ်တဲဝဲ, “အုၢ်, အဲၣ်ဒီးတ့တၢ်ဂီၤန့ၣ်, အဝဲဆိကမိၣ်တၢ်လၢအဂုၤ
န့ၢ်ဒီးအဝဲအံၤတအိၣ်ဖါ. ပစံးတၢ်အဒိ, ပုၤပိၣ်ခွါအဂ့ၢ်”...

သွန်လန်အကတၢ်တဘျုးဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

စူ, “ပိာ်ခွါအဂၢ်ခါ. သရၣ်, အဝဲမ့ၢ်ဆိကမိၣ်ပှၤပိာ်ခွါအဂၢ်န့ၣ်ဂ့ၤလၢအဂီၢ်
ခါ. ဟၢၣ်အၢ, အဝဲတဆိကမိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်နီတဘျီဘၣ်.”

ကသံၣ်သရၣ်, “အိ. . . တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢမၤစၢ်လီၤပှၤကညီအဂီၢ်အဘါတ
ခါလီၤ. အိၣ်ခ့ၣ်. . မ့ၢ်စံးန့ၣ်ယကယုသ့ၣ်ညါမၤလိကွၢ် ယကဘၣ်ယါဘျါတၢ်
ဆါအံၤအဂၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အခဲအံၤနဟ့ၣ်အီၤတၢ်မ့ၢ်လၢတမံၤမံၤမ့ၢ်သ့ၣ်လၢအဝဲက
အဲၣ်ဒီးအိၣ်မူဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်ကဂ့ၤလီၤ. ယဲယကဂုၢ်ကျဲးစးမၤအဂ့ၤကတၢ်လၢယ
ပှၤဆါတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. နၢ်သက့တဘျီဘျီဖဲယပှၤဆါတဖၣ်မ့ၢ်ဆိကမိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ
တၢ်သံအဂၢ်ဒီးသးလီၤအတၢ်သံတလါဖဲလဲၣ်တကလုာ်လၢအတၢ်သံအဂီၢ်န့ၣ် အဝဲ
သ့ၣ်ကအိၣ်မူအဂီၢ်အတၢ်မ့ၢ်လၢစ့ၤလီၤကွၢ် ၅၀ မျးကယု လၢကသံၣ်တၢ်ကူစါ
ယါဘျါအစိကမိၤအသဟီၣ်အပူၤလံ. နသံကွၢ်အီၤဖဲတၢ်ဂီၢ်ခါန့ၣ်ဆုကၢခိးအက့ၢ်
အဂီၢ်အသီမနုၤကဟးထီၣ်လဲၣ်မ့ၢ်န့ၣ်န့ၣ် ယအုၣ်ယသးဘျုးနီၢ်နီၢ်လၢအဝဲကအိၣ်
မူအဂီၢ်အတၢ်မ့ၢ်လၢကအိၣ်ဝဲ ၅၀-၅၀ မျးကယုလံ.”

ဖဲကသံၣ်သရၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ်အလီၢ်ခံန့ၣ်, စူဟီၣ်ဟ့ၣ်သးဝဲဒၣ်တုၤလၢအယ
ပၣ်အတၢ်ထွါစုဖိတဘျုးဘၣ်စီၣ်ဘၣ်မးအသးဒီးဘျုးညါန့ၣ်လီၤ. အဝဲဟီၣ်ဝံၤအ
လီၢ်ခံအဝဲဟဲက့ၤန့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်ဆူအးပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢအစုလီၤန့ၣ်ဖီၣ်ဃာ်ဝဲဒီးတၢ်
တုတၢ်ဂီၤဘျုးဘၣ်ဒီးသးဝံၣ်ကမဲၤစံၣ်စိတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီအပူၤဟ်မၤအသး
ဖဲသိးတၢ်တကဲထီၣ်အသးဒီးအီၤနီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်မ့ၢ်ကွီစံၣ်တခီ, မံနီၤလၢအလီၢ်မံခိၣ်, ကွၢ်ဃီဝဲဆူဝဲတြီဖိအအိၣ်ဒီးတဖျး
ဆံးအမဲၢ်ချံနီတမံးဘၣ်. စူဆိကမိၣ်လၢကွီစံၣ်မံဘၣ်အသးအယိအဝဲတသးဝံၣ်
တၢ်လၢဘၣ်.

ဒီးစူရဲၣ်ကျဲၤလီၤအတၢ်တုတၢ်ဂီၤအလၢာ်ဘျုးဘၣ်ဒီးဖီၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ထီၣ်ဒီးဘိဒီး
မဲၣ်ထံဘိအလွၢ်ဒီးတုဝဲဒၣ်တၢ်ဂီၤလၢလံာ်မဲးကစံအဂီၢ်လီၤ. အစိဖဲန့ၣ် ပှၤလၢအ
တုတၢ်ဂီၤသ့ၣ်သီသံၣ်ဘျုးဖိတဖၣ် ဖဲသိးကကဲထီၣ်ဘၣ်ပှၤတုတၢ်ဂီၤစံၣ်နီၣ်အဂီၢ် အ
ဆိကတၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တုန့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဂီၤလၢလံာ်မဲးကစံတဖၣ်အပူၤ, ဖဲသိး
ဒီးပှၤကွဲးလံာ်ဖိလၢဘၣ်ကွဲးလံာ်အါအါတဖၣ်ကကဲထီၣ်ဘၣ်ပှၤကွဲးလံာ်ဖိလၢအ
မဲၣ်နီတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲစူဆုၣ်နီၤတ့ၢ်ပတြီၣ်ဝဲအဲၣ်ဖၢ်ဟီၣ်ပျၢၤပြၢကသ့ၣ်တဂၤလၢ အကူသိးတၢ်ပြၢက သ့ၣ်အဖျီၣ်ခံဒီးအမဲၣ်ချံကးဘၢအသးတခီအတၢ်ဂီၤအခါ အဝဲနၢ်ဟူဝဲဒၣ်တၢ်က လုၢ်သီၣ်ထီၣ်ကသ့ၣ်ဖိတဘျုးဘျီလၢကွီစံၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤယုၢ်ယီၤဆူ ကွီစံၣ်အလီၢ်မံအကၤပလီၤ.

ကွီစံၣ်အမဲၣ်ချံကွၢ်တၢ်အိၣ်ကျိၣ်ကတိၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်စိပမီၤတၢ်ဆူအလီၢ်မံ အးဝဲတြီဖိအချၢဒီးဂံၢ်ခိၣ်ခံကဒါက့ၤနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးတဖၣ်လီၤ.

ကွီစံၣ်ဂံၢ်ဝဲ, “တဆံခံ”.. တစိၢ်ဖိဂံၢ်ကဒီးဝဲ, “တဆံတၢ, တဆံ”ဒီး “ခွံ” ဝံဒီး “ယိး” ဝံဒီး “နွံ” လၢအကလုၢ်ကသ့ၣ်ဖိကယီၤကယီၤလီၤ.

စူကွၢ်ယီၤဆူဝဲတြီဖိအိၣ်တၢ်အလီၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤအပူၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် အဝဲတထံၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်နီၤတမံလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂၤတဖျၢၣ်န့ၣ်အတၢ်ဖျၢၣ်ကပလီၤ. ဘၣ်. ထံၣ်ဝဲဒၣ်ထဲသ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်တမုၢ်လၢအစ့ၤထီၣ်ဖဲတၢ်ဖျၢၣ်ပလီၤလီၤ. ဒီးန့ၣ်အ ဂံၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝံပကံပကူဒီးအသးဒီးအုၣ်ကျိၣ်ထီၣ်ဝဲလံလီၤ. ဒီးတၢ်ဂီၢ်ခါက တီၢ်, ကလံၤမုၢ်ဖိနဲတဖၣ်ဟဲအူဖျိးကွံၣ်ဝဲသ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်အလၣ်ဖိတဖၣ်တဘျုးဘၣ် တဘျုးဘၣ်လီၤ.

စူသံကွၢ်, “နမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်ကွီစံၣ်”
မုၢ်ကွီစံၣ်တခီဂံၢ်ဒၣ်နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်လၢအကလုၢ်ကသ့ၣ်ဖိအပူၤဒီးတဲဆၢက့ၤဝဲ, “ယု.. အခဲအံၤသ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်လၣ်တရၢန့ၣ်လီၤဆူကွံၣ်ဝဲချ့ထီၣ်လံ. လၢအပူၤကွံၣ် သၢသီန့ၣ်, သ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်တမုၢ်အံၤအလၣ်အိၣ်ပျဲပျဲလီၤ. ယဘၣ်ဂံၢ်တၢ်လၣ်တဖၣ် အံၤယခိၣ်ဆါလၢဂံၢ်လံ. အခဲအံၤအလၣ်အိၣ်တ့ၢ်ထဲယံၣ်ဘျုးဘၣ်လီၤ. ယဂံၢ်ဘၣ်အီၤ ညါထီၣ်လံ.”

စူသံကွၢ်အီၤ, “တၢ်မနုၤယဲၢ်ဘျုးဘၣ်လဲၣ်”
ကွီစံၣ်, “သ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်လၣ်တရၢန့ၣ်မိၣ်. တၢ်လၣ်လၢအအိၣ်လၢသ့ၣ်ယံၣ်မုၢ် အလီၤန့ၣ်မိၣ်. ယဲနက့, မုၢ်နံၤဖဲသ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်အလၣ်အကတၢ်တဘျုးဘၣ်လီၤဆူ ကွံၣ်န့ၣ်ယကဘၣ်လဲၤလီၤ. ယသ့ၣ်ညါလီၤယသးလီၤ. ယတၢ်ဆၢကတီၢ်အိၣ်တ့ၢ် ထဲသၢသီဖိလီၤ. ကသံၣ်သရၣ်တတဲနၢ်တၢ်နီၤတမံၤဖဲ.”

လၢတၢ်သ့ၣ်အုန့ၣ်သးအုန့ၣ်အပူၤစုးဆၢက့ၤအီၤ, “ယတနၢ်ဟူဘူတၢ်လၢအခီ

သွပ်လည်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတမ်ယဲအဂတဖဉ်

ပညိတအိဉ်အံနီတဘျီဘဉ်. သွပ်ယံဉ်မုာ်အလဉ်တဖူဉ်န့ဉ် လဲဘဉ်ယးဒီးန အိဉ်တဆူဉ်လဲဉ်. အး. . လာညါန့ဉ်နကွာ်သွပ်ယံဉ်မုာ်တရုန့ဉ်ဂုလီတမုာ်ခါ. တဘဉ်ဟးသီဉ်နါစိနကီဉ်န့ဉ်တဂု. တဂီညါအံန့ဉ်နသွပ်ညါခါ. ကသံဉ်သ ရဉ်တဲပွးယးဒီးကျဲလနဘျီကုကသုဒ်လဲဉ်လီ. အဝဲတဲဝဲအံ, နကအိဉ်မူအ ကီနတမ်မုာ်လဉ်အိဉ်တဆံပူတပူလီ. ယဆိကမိဉ်တမ်မုာ်လဉ်အံလနကီန့ဉ်ဂုန့ဉ် ဒီးပဟးဒီးသိလွဉ်လာန့ဉ်ယိးအပူဒီးပဟးလာပုဘျီထီဉ်တမ်သ့ဉ်ထီဉ်အသီတဖဉ် အကျဲဒီး. ကဲ.. ဟဲအိဉ်တမ်ချီထံတစဲ, ဒီးပျဲစူဒီးကကုတုဝံကွဉ်အတမ်ဂီ, အ တုတမ်ဂီမုာ်ဝံန့ဉ်အဝဲကဆါဘဉ်ယတမ်ဂီလပုကွဲးတမ်ပရု အဲဒီးထဉ်အအိဉ် ဝံန့ဉ်အဝဲကပူန့ဉ်စပံးထံလအဖိမုဉ်လအဆိးကုတဂအဂီဒီးအဝဲကပူအိဉ် ထိးညဉ်ယဲဉ်လအကစဉ်ကအိဉ်အဂီလီ.”

“တလိဉ်နပူစပံးထံလအဂီလအဘဉ်” ကွီစံဉ်တဲကုဝဲလအကလုာ်သီဉ် သီဉ်တသီဉ်သီဉ်ဒီးအမဲဉ်ချံတခီကွာ်ဝဲဆူဝဲတြီဖိအအိဉ်ဒီးတဲကဒီးဝဲ, “နကွာ်လအ န့ဉ်, လီဆူကဒီးတဘုဉ်လံ. . . . ဟဉ်အယတအဲဉ်ဒီးအိဉ်တမ်ချီထံလအဘဉ်. တမ်အလဉ်အိဉ်တုာ်ထဲလွံဘုဉ်လီ. ယအဲဉ်ဒီးထံဉ်တမ်လဉ်အကတော်တဘုဉ်လီ ဆူတချူးတမ်ခဲးလီကွဉ်န့ဉ်ယလီ. ဝံဒီး, ယဲနကုယကဘဉ်လဲပိဉ်ယကျဲစုာ် ကီးလီ.”

စူဖိးဟုယာ်ဝဲကွီစံဉ်ဒီးစံးဝဲ, “ကွီစံဉ်သးဘိဇာ, မုာ်နအဉ်လီယလအက ဘဉ်ယာ်နမဲဉ်ချံဒီးနသုတကွာ်ဆူဝဲတြီဖိအအိဉ်တုာ်လအတုတမ်ဂီဝံတစုကသု ခါ. ယကဘဉ်ဆူယတမ်ဂီတဖဉ်အံခဲမုာ်ဆုဉ်လီ. ယလိဉ်ဘဉ်တမ်ဂီဖိ မ့တ မုာ်ဘဉ်န့ဉ်ယကပံးကွဉ်ဝဲတြီလီ. ”

ကွီစံဉ်သံကွာ်ကုလအကလုာ်ယာယအပူ, “နလဲတုတမ်ဂီလအးအဂ တဖျဉ်န့ဉ်တသ့ခါ”

စူတဲဆာ, “ယအဲဉ်ဒီးအိဉ်လအကပလီ. ဒီးယတအဲဉ်ဒီးမနကွာ်သွပ်ယံဉ် မုာ်တရုန့ဉ်ဘဉ်”

ကွီစံဉ်ဘဉ်လီအမဲဉ်ဒီးစံးဝဲ, “နတုမုာ်ဝံန့ဉ်တဲဘဉ်ယနီ, ”ဝံအဝဲမံလီ အိဉ်ဖဲအလီမံဖိခိဉ်ဒီးဖျါလီဝါဒီတဂညါ, လီကဲမးဒ်တမ်ဂီစိးပူလအလီလံ ဖိယးဒီးထီဉ်ဝါကွဉ်လံတဖုအသိးလီ. တဲကဒီးဝဲ, “ယအဲဉ်ဒီးထံဉ်သွပ်ယံဉ်လဉ်

အကတၢ်တဘွဲ့လီၤဆျၢလီၤ. ယခိးကွၢ်တၢ်ဘျးယသးလၢကလံ. . ယဘၣ်ဆိက မိၣ်လၢအဂၢ်ဒီးယသးလီၤဘျးလၢကလံ. ယအဲၣ်ဒီးပျၢ်စုပျၢ်ခိၣ်, ပျၢ်ကွံာ်တၢ်ခဲ လၢကလံ. ဒီးယအဲၣ်ဒီးလီၤဆျၢလီၤဘဲကွံာ်ဒ်သိးတၢ်လၢၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ”

စူတဲက့ၤအိၤ, “တဘၣ်တဲတၢ်နီတမံၤလၢတဂ့ၤ. ဂုၢ်ကျဲးစးမံအိၣ်ဘျးအိၣ် သၢတခီကွီစံၣ်ဧ, ယအဲၣ်ဒီးတုပုၤန့ၣ်စၢ်ဖိလၢအတမၤယုၣ်တၢ်နီတမံၤတဂ့ၤလၢ အဆ့ၣ်နီၤအိၣ်လၢလုပုၤအဂီၤလီၤ. ယကဘၣ်လဲၤကိးဘၢမၢၣ်လၢကကဲန့ၢ်ယၤယ တၢ်ဂီၤအဖိဒီးလီၤ. ယလဲၤတယံာ်တမံးနံးဘၣ်. တဘၣ်မၤဟူးမၤဝးနသးနီတစဲး တဂ့ၤနီၤ.”

သးပျၢ်ဘၢမၢၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲပုၤတုတၢ်ဂီၤဖိတဂၤစ့ၢ်ကိးလီၤ. အဝဲအိၣ်ဆိးဖဲတၢ်သ့ၣ် ထီၣ်အဖိလၢကတၢ်တကထၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖျၢၣ်ယီ ဖဲကွီစံၣ်ဒီးစူအိၣ်အဖိလၢ လီၤ. အဝဲအသးအိၣ်ယုဆံဘျဲၣ်လံဒီးအခၣ်ဆူၣ်တဖၣ်အိၣ်ကဖျၢၣ်လုၣ်ဒီးတကံ ကွၢ်ကွီဒ်သိးပုၤအဲကလံးဖိတဂၤလၢတၢ်ကိးအမံၤလၢမဲးခဲၣ်(လ)အဲၣ်ကွံာ်လိၣ်မိမဲး အသိးဒီးဒိၣ်တၢ်ဘီၣ်ဘီၣ်ဖျၢၣ်တဂၤလီၤ.

ဘၢမၢၣ်တမ့ၢ်ပုၤတုတၢ်ဂီၤဖိလၢအမံၤဟူသၣ်ဖျါတဂၤဘၣ်. အဝဲအိၣ်ဒၣ်အတၢ် ထဲတဂၤဧၤလီၤ. လၢအနံၣ်လွံၢ်ဆံအတီၢ်ပုၤ အဝဲဖီၣ်ဒၣ်တၢ်ခဲၣ်တၢ်ဂီၤအဘိ, တ ဘၣ်စံးလၢအမၢကအိၣ်တဂ့ၤ, အဝဲထိးဘူးပိာ်မုၢ်အဆုကၤခိၣ်ထံးဒၣ်လဲာ်တ ဘျဲၣ်ဘၣ်. ထီဘိအဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢကတုတဲတၢ်ဂီၤယံလၢကတၢ်တဘွဲ့လၢ အတၢ်အိၣ်မူအပူၤတချုးအသံလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တုၤခဲကနံၣ်အံၤအဝဲတုတၢ်ဂီၤတဝံၤ တကဲနီတဘျးဒီးဘၣ်. လၢအဝဲအတၢ်တုတၢ်ဂီၤတၢ်ကံးညၢ်အလီၤန့ၣ်အိၣ်ဒၣ်ထဲ ကသံၣ်ဖူအလွံၢ်လၢတၢ်ဝဲဘၣ်အၢလီၤယၢ်အိၤလၢန့ၣ်တဖိးလၢအံၤတဖိး, ဒီးတဆဲး ခဲၣ်ဘၣ်ဝဲနီတဘျးဒီးဘၣ်. အဝဲယုစုဒီးလုၢ်အိၣ်အသးသမူခီဖျိအဝဲကန့ၢ်ပုၤတုသီ တၢ်ဂီၤတဖၣ်အတၢ်ဂီၤအဖိ, လၢအဟ့ၣ်အိၤတၢ်ကၢပူၤကၢကလံတန့ၢ်ကံာ်ဆိးဘၣ် တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. အဝဲအိၣ်သံးလုၣ်ကိလုၣ်ကဟ်, ဘၣ်ဆၣ်ထီဘိန့ၣ် တဲဝဲဒၣ်လၢ အဝဲကဘၣ်တုဝံၤဒၣ်တၢ်ဂီၤယံလၢကတၢ်တဘွဲ့လၢအဲၣ်ဒီးတုတဘွဲ့န့ၣ်အ ဂၢ်လီၤ. အဝဲပာ်အသးဖျၢၣ်ဖျၢၣ်ဘီၣ်ဘီၣ်, အမဲာ်စုစုဒီးထီဘိအဝဲကနူးကန့ၣ် ပုၤသးစၢ်လၢအသးသဟီၣ်စၢ်ဒီးအဲၣ်ဒီးတူၢ်ယၣ်အသးတဖၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲစံးလီၤ

သျှင်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

အသးလၢအဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအလၢပွဲၤဒီးဂံၢ်ဘါစိကမိဒီးအဝဲဘၣ်ဒီးသအကဟုကယၢ်
ဝဲပုၤတုတၢ်ဂီၤသးစၢ်မ့ၢ်ခံၣ်လၢအအိၣ်လၢအအးအဖီခိၣ်တကထာလီၤ.

စူလဲၤထံၣ်လိာ်အသးဒီးဘၢမၢၣ်လီၤ. ဘၢမၢၣ်အိၣ်လၢအးခံးသုတဖျၢၣ်အပူၤဒီး
အစိနၢထဲကျဲၤန့ၣ်ဖျၢၣ်ဘဲရံၣ်သံးအစိလီၤ. လၢအအးအသနၢၣ်တတီၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်
ကံးညၢၣ်ဝါဝါအကလီတဘွဲ့လၢအဝဲကတုတၢ်ဂီၤအဂီၢ်န့ၣ်, အိၣ်ဘျးလီၤယၢ်အ
သးဖဲတၢ်ဖျၢၣ်အလီၤအိၣ်ခံဆံယဲၢ်န့ၣ်လံန့ၣ်လီၤ. စူတဲပွဲၤဝဲဒၣ်ဘၢမၢၣ်လၢကူၤစံၣ်
အိၣ်တဆူၣ်ဒီးအဂံၢ်အဘါလီၤစၢ်ကံးနံးဒဲးအဂ့ၢ်ဒီးပွဲၤဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤ, တၢ်သ့ၣ်
ပျံးသးဖုးဒီးကွၢ်ဝဲသ့ၣ်ယံၣ်မ့ၢ်အလၢၣ်တဖၣ်လီၤချၢကွံာ်တဘွဲ့တဘွဲ့ဒီးဂံၢ်က
ဒါက့ၤမ့ၢ်န့ၣ်လၢကသံအဂီၢ်ဒီး, အတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်တလီၤဆီဒီးတၢ်လၢဖိတဘွဲ့လၢ
အလီၤညံးလီၤဘဲဒီးလီၤချၢအူဒဲကွံာ်ဝဲသ့ဖဲကလံၤမ့ၢ်မ့ၢ်ပဲလီၤတဘျီလၢလၢအခါ
အသးလီၤ.

သးပျၢ်ဘၢမၢၣ်န့ၢ်ဟူတၢ်မၤအသးအံၤတဘျီအသ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး, အမဲာ်ထီၣ်ဂီၤ
နါထီၣ်ဂီၤဒီးတဲထီၣ်တၢ်လၢအကလၢဖးဒိၣ်ဒီးနံးဘၣ်ဖၣ်လဲဝဲဒၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်
လၢအခိပညီတအိၣ်ဘၣ်တခါအံၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲကဖူးကဒုၣ်တၢ်ဒီးတဲဝဲ, “အၣ်လါ, တၢ်မနုၤလဲၣ်. လၢပာ်ခိၣ်ခိၣ်ချၢအံၤ
န့ၣ်ပုၤအိၣ်တကၤလၢအိၣ်ခိးအကသံအမ့ၢ်န့ၣ် ဒီဖျိခိးကွၢ်သ့ၣ်လၢလီၤချၢကွံာ်
လၢအယိန့ၣ်အိၣ်ဒါ. ယတနၢ်ဟူဘၣ်တၢ်ဒဲအံၤနီတဘျီဘၣ်. ပာၣ်အၢ, စူဇၢ...
ယကဲန့ၢ်နတၢ်ဂီၤအဒိတကဲဘၣ်. ဘၣ်မနုၤအယိန့ၣ်ပုၤအဝဲပးဆိကမိၣ်တၢ်ဒဲန့ၣ်
လဲၣ်, အၣ်လါ.... တၢ်ဖိသၣ်မ့ၢ်ကူၤစံၣ်တကၤပးဆိကမိၣ်တၢ်ဒဲန့ၣ်တကဲ
ထီၣ်ဘၣ်.”

စူတဲဆၢ, “အဝဲအိၣ်တဆူၣ်ဒီးအဂံၢ်လီၤဘဲဒိၣ်မး. . . ယဆိကမိၣ်အဝဲအ
တၢ်ကီၢ်ဒိၣ်တလၢအယိအဝဲပးဆိကမိၣ်မ့ၢ်နါစိလီၤ. တဘၣ်နီတမံၤဘၣ်မံးစ
ထၢၣ်ဘၢမၢၣ်ဇၢ, နမ့ၢ်တအဲၣ်ဒီးကဲန့ၢ်ယၤ တၢ်အဒိလၢယကတုတၢ်အဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်
တလိၣ်ဘၣ်. နၢ်သက့ယဆိကမိၣ်န့ၣ်နမ့ၢ်ပုၤလၢအသးတဂ့ၤတဝါတကလီၤ.
ဝံးဒီးန့ၣ်အိၣ်ဒုၣ်ထဲနကလံၤလီၤ.”

ဘၢမၢ်တဲက့ၤအိၤ, “အၣ်လၢတၢ်ပိၣ်မုၢ်ဧၤ, နၤတဂၤန့ၣ်အုၣ်တဘျီ, မ့ၢ်မတၢ်တဂၤတဲနၤလၢယတကဲန့ၢ်နၤတၢ်ဂီၤအိၤဘၣ်လဲၣ်. ယကကဲန့ၢ်နၤ ... ယကကဲန့ၢ်နၤ. . ယကလဲၤဒီးနၤ. ယဆိကမိၣ်ပၢ်လၢတခီန့ၢ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်ယသါကတဲက့ၤနၤလၢယကကဲန့ၢ်နၤတၢ်အိၤလၢနကတုၤပူၤခၢ်စၢ်ထးဖိတဂၤလၢအဆုၣ်နီၤအိၣ်လၢလ့ဖိခိၣ်တဂၤအတၢ်ဂီၤအဂီၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်မတၢ်အဂၤန့ၣ်အရူတဖၣ်ထဲသိးက့ၢ်စံၣ်ကအိၣ်ဆုၣ်ထီၣ်က့ၤအဂီၢ်ဘၣ်. ယဲန့ၣ်က့, မ့ၢ်ကအိၣ်တနံၤန့ၣ်ယအဲၣ်ဒီးတ့ဝံၤ, ယကတ့ဝံၤတၢ်ဂီၤလၢအဂ့ၤဒီးအယဲၤလၢတဘျုးလၢယအဲၣ်ဒီးတ့ဒီးယန့ၣ်လၢပဝဲကိးကၤဒီးမ့ၢ်တနံၤန့ၣ်ပကမ့ၢ်ပုၤလၢအမၤနၤတၢ်လီၤ.”

ဖဲစူဒီးဘၢမၢ်လဲၤဆူတၢ်ဖိခိၣ်တကထာအခါန့ၣ် က့ၢ်စံၣ်မံဘၣ်အသးလီၤ. အယိစူကးဘၢကွံာ်ပဲတြီဖိ ဒီးလဲၤကိးဝဲဘၢမၢ်ဆူဒီးအဂတဖျၢၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကွၢ်စိယီဝဲဒၣ်သ့ၣ်ယံၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်သးတမ့ၢ်ဘၣ်အပူၤလီၤ. ဝံဒီးအဝဲသ့ၣ်ကွၢ်လိာ်သကိးအမဲာ်ဒီးတတဲတၢ်နီတမံၤလၢဘၣ်. ကလံၤအူတၢ်, မ့ၢ်ခိၣ်စူဒီးမ့ၢ်ခိၣ်ဖိတဖၣ်လီၤဝဲရၢၢ်ရၢၢ်တအိၣ်ပတုၣ်နီတမံၤဘၣ်. ဘၢမၢ်ကူသိးဝဲအိကံၤဂျးအလါအဲဒီးပံးန့ၢ်အလီၢ်ဆုၣ်နီၤဒ်ပူၤခၢ်စၢ်ထးလၢအတဘၢရၢၢ်ယုၣ်ပုၤဂၤ, ဆုၣ်နီၤအိၣ်လၢလၢအဖိခိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

လၢခံတဂီၤ, ဖဲစူဂဲထၢၣ်လၢအတၢ်မံတၢ်ဂဲအပူၤန့ၣ်အဝဲထံၣ်ဝဲက့ၢ်စံၣ်ဆုၣ်နီၤအိၣ်လၢတၢ်ခံးကျါထဲတဂၤဒီးအမဲာ်ချံန့ၣ်ကွၢ်ထံဝဲဒၣ်တၢ်လီၢ်တတီၤဖဲတၢ်ကဋဟ့ဟ့တခါလီၤဝဲအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. က့ၢ်စံၣ်မၢဝဲစူအိးထီၣ်န့ၢ်အိၤပဲတြီဖိလၢတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘၢစၢ်အပူၤလီၤ. “စူ, ဝံသးစူအိးထီၣ်ပဲတြီဖိ. . ယအဲၣ်ဒီးကွၢ်ကီတၢ်လီၤ.”

စူအိးထီၣ်န့ၢ်အိၤပဲတြီဖိလၢတၢ်သ့ၣ်ယၢသးယၢဒီးတၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဒီးသးဘၣ်ဒီးအပူၤလီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မၤအသးလီၤလိၣ်လီၤလးဒိၣ်မးတမံၤလီၤ. တၢ်စူလီၤဖးဒိၣ်ကလံၤမ့ၢ်လီၤဖးဒိၣ်, ကလံၤအူဒံဝဲတၢ်တဖျၢၣ်တပျီသီတနၤကျၢလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မၤအသးလီၤဆိတမံၤ, ဖဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂတဖျၢၣ်အတၢ်ဒုၣ်ပၤလီၤန့ၣ်, သ့ၣ်ယံၣ်မ့ၢ်အလၢတဘျုးအိၣ်တ့ၢ်ထဲတဘျုးခိၤလီၤ. ဒီးတၢ်လၢၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲသ့ၣ်ယံၣ်မ့ၢ်အလၢအကတၢ်တဘျုးလီၤ. တၢ်လၢၣ်တဘျုးအံၤအလွဲၢ်န့ၣ်ဖျါလါဟ့ဆုၣ်က

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

လၢ်ဒီးအိၣ်ထီၣ်လၢအမၢ်အလီၤန့ၣ်ဖျါကပျီၤဝဲဂ့ၤမး, ဘၣ်ဆၣ်အဂံၢ်, အကမိၣ်အဆၢတဖၣ်တခီထီၣ်ဘီၣ်ဒီးအုၣ်ကျၢ်ကွံာ်လၢ်လံၤန့ၣ်လီၤ.

ကွီၣ်စံာ်ကွၢ်ယီၤဝဲတြီၣ်ဖိဒီးစံးဝဲ, “တၢ်လၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢ်အကတၢ်တဘွဲ့လီၤ. မနုၤကၢ်န့ၣ်ယဆိကမိၣ်လၢတၢ်လၢ်အံၤကလံၤအူဖိဖျိးကွံာ်အီၤလၢ်လံၤ. ယဆိကမိၣ်တန့ၢ်အံၤအုၣ်အဝဲကလီၤချ့ကွံာ်လီၤ. ဒီးယဲၤန့ၣ်က့ၤယကသံၤလီၤ.”

စူကးဘၢယၢ်အမဲၣ်ဒီးအခိၣ်သခါဒီးတဲကွီၣ်စံာ်, “ဘၣ်လံၤ. တဲတၢ်လၢၤတဂ့ၤ. နမ့ၢ်တဆိကမိၣ်တၢ်လၢနဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်ဝံသးစူဆိကမိၣ်န့ၢ်တၢ်လၢယဂီၢ်တဖဲး, ယကဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်”

ဘၣ်ဆၣ်ကွီၣ်စံာ်တတဲဆၢက့ၤအီၤတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. လၢဟီၣ်ခိၣ်ချ့အပူၤ, တၢ်သယုၢ်သညီအဒိၣ်ကတၢ်လၢပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲပုၤကညီတဂၤအသးသမူကဘၣ်ပးထီၣ်ကွံာ်ဒီးကဘၣ်လဲၤကွံာ်ဆူယၢ်ဒုၣ်အထံကျိၣ်တၢ်ဘးခီန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်အံၤမၤဟူးမၤဂဲၤထီၣ်ကွီၣ်စံာ်အသးလၢကထုးဖးယံၤကွံာ်အသးဒီးဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်စၢယၢ်တဖၣ်တခါဘၣ်တခါလၢဟီၣ်ခိၣ်ချ့အံၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်န့ၢ်လဲၤပူၤကွံာ်ကဒီးတန့ၢ်လံၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လီၤကမၤကမၢ်တမံၤန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဒီးဝဲဒၣ်တၢ်လၢ်တဘွဲ့အိၣ်ထီၣ်ယၢ်ဒီးအသးလၢအမၢ်အလီၤဖဲတၢ်ဒုၣ်ပၤအလီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢခဲတန့ၢ်တၢ်စူလီၤကဒီး, ကလံၤအူတၢ်ဆူၣ်, မ့ၢ်ခိၣ်ဟဲဆဲးတဖံၣ် ဝဲတြီၣ်သီၣ်မးဖျးဖျးဒီးကလံၤဆူၣ်ဒီးအူသဝံးတၢ်ဒီတန့ၢ်လီၤ.

မၤကဒီးတဂီၤ, ဖဲတၢ်ဟဲကပီၤထီၣ်န့ၣ်ကွီၣ်စံာ်လၢအတၢ်မ့ၢ်လၢ်လၢ်ကွံာ်တဂၤမၤအသကိးမ့ၢ်အိးထီၣ်န့ၢ်အီၤဝဲတြီၣ်ဖိလီၤ. ဒီးထံၣ်ဝဲလၢသ့ၣ်ယံၣ်မ့ၢ်အလၢ်ဖိတဘွဲ့အံၤအိၣ်ဒီးဝဲလီၤ. တဖဲဖျိးကွံာ်ဝဲဒီးဘၣ်.

ကွီၣ်စံာ်မံၤန့ၢ်ကွၢ်ဝဲသ့ၣ်ယံၣ်မ့ၢ်အလၢ်ဖိတဘွဲ့အံၤဖးယံၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲကိးယီၤဝဲဒၣ်အသကိးမ့ၢ်စူလၢအဖိန့ၢ်အီၤတၢ်ချီထံၣ်လၢဖၣ်ကပူၤအပူၤဒီးခွဲးခွဲးတၢ်ချီထံၣ်လၢလၢ်ဆီခိၣ်အကပၤတဂၤကဟဲဆူအအိၣ်လီၤ.

ကွီၣ်စံာ်, “စူဇၢ, ယၤအံၤယမ့ၢ်တၢ်ပုၤတဂီၢ်တသီၣ်တဂၤလီၤ. သ့ၣ်ယံၣ်မ့ၢ်အလၢ်ဖိလၢအအိၣ်လၢတၢ်ဒုၣ်ပၤလီၤန့ၣ်သီၣ်လိယၤလၢယမ့ၢ်ပုၤလၢအဂံၢ်စၢ်ဒီးတူၢ်ယၢ်အသးလၢယတၢ်အိၣ်မူအပူၤတဂၤလီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒီးသံၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒီးဘးတခါ

လိၤ. ဟဲၤစိၣ်န့ၣ်ယၤတၢ်ချီထံတဖၣ်. ဟဲၤစိၣ်န့ၣ်စ့ၣ်ကိးယၤတၢ်န့ၣ်ထံတခွးစ့ၣ်နီၤ. အိၣ်, ဟဲၤစိၣ်န့ၣ်ယၤမဲၣ်ထံကလၢတဘျဉ်ဒီးကျဲၤန့ၣ်ယၤခိၣ်သခၢၣ်တဖၣ်, ယအဲၣ်ဒီးဆ့ၣ်နီၤ ကွၢ်နဖီအိၣ်တၢ်လိၤ. ”

တနၢ်ရံၣ်ပူၤကွံာ်အလီၢ်ခံ, ကျီစံၣ်တဲ, “ စူၤစၢ, မုၢ်ကအိၣ်တနံၤန့ၣ်ယအဲၣ်ဒီး လဲၤဟးဆူအိၣ်တလံၣ်ဒီးတ့ဘ့(လ)န့ၣ်ဖျဉ်အဂီၤလိၤ. ”

ဟါခီလိၤဝဲန့ၣ်, ကသံၣ်သရၣ်ဟဲကွၢ်ကျီစံၣ်လိၤ. စူလဲၤထီၣ်ပိာ်ကသံၣ်သ ရၣ်အခံဆူအးအချၢလိၤ.

ကသံၣ်သရၣ်စံးအိၣ်, “ ကျီစံၣ်အတၢ်မုၢ်လၢအိၣ် ၅၀ ... ၅၀ လံ ” ဒီးစံး ဘျုးစံးဖျိဒီးဟံးစုကွၢ်မဲၣ်ဝဲစူဒီးစံးဝဲ, “ နအံးထွဲကွၢ်ထွဲအိၣ်ဂ့ၤအယိအဝဲအိၣ်ဆူၣ် ထီၣ်လံ. အခဲအံးယကဘၣ်လဲၤမၤကွၢ်ပုၤဆါတကလၢတၢ်ဖိလၢတကထၢဒီး, မံး စထၢၣ်ဘၢမၢၣ်, ဒီးဖျါလၢအဝဲကဲပုၤတ့တၢ်ဂီၤဖိတကစ့ၣ်ကိးလိၤ. အဝဲဘၣ်ပသိၣ် တၢ်ခုၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါဒ်သိးန့ၣ်စ့ၣ်ကိးလိၤ. အဝဲအသးပုၤလံဒီးအဂံၢ်စိၣ်ဒိၣ်မးလိၤ. ဒီး တၢ်ဆါလၢအဝဲဘၣ်တူၢ်ဝဲန့ၣ်နးလၢအဂီၢ်ဒိၣ်မးလိၤ. တၢ်မုၢ်လၢတအိၣ်လၢအဂီၢ် လၢဘၣ်. တနံၤအံးအဝဲလဲၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်လိၤ. ”

လၢခံတနံၤကသံၣ်သရၣ်ဟဲကွၢ်ကျီစံၣ်ဒီးတဲဘၣ်စူ, “ အဝဲဘျါက့ၤဂ့ၤလဲၤ. အဝဲပူၤဖျဲးလၢတၢ်သံလံ. နဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအန့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါဒီးနအံးထွဲ ကွၢ်ထွဲအိၣ်ဂ့ၤအယိအဝဲအိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်က့ၤဂ့ၤလဲၤ. နမၤန့ၣ်တၢ်လံ... စူၤစၢ. ”

ဒီးအဟါဝဲန့ၣ်, စူဟဲဆူကျီစံၣ်အလီၢ်မံခိၣ်, စၢယာ်ဝဲကိာ်ဘံလၢအကိာ်ဘိ အလိၤ, ဒီးအစုတခိာ်ထီၣ်ဝဲလၢကျီစံၣ်အဖံဘၣ်ခိၣ်, ဒီးမံနီၤဝဲလၢကျီစံၣ်အက ပၤဒီးအဝဲတဲတၢ်ဒီးကျီစံၣ်လိၤ.

“ ကျီစံၣ်စၢ, ယအဲၣ်ဒီးတဲပုၤန့ၣ်တၢ်တမံၤလိၤ. တနံၤအံးမံးစထၢၣ်ဘၢမၢၣ်စူး ကွံာ်သးဒီးပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါဖဲတၢ်ဆါဟံၣ်လံ. အဝဲတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါထဲခံ သီလိၤ. အခိၣ်ထံးတသီ, ဝဲဂီၤခီအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, ပုၤခိးတၢ်ဖိတကလဲၤထံၣ်န့ၣ် အိၣ်ဖဲအဖးပူၤဖဲပအိၣ်အဖိလၢတကထၢလိၤ. အဝဲအိၣ်တဆူၣ်နးဒီးပုၤကွၢ်ထွဲအိၣ် တအိၣ်နီၣ်တကဘၣ်. အဝဲအခိၣ်ဖံးဒီးအကူအသိးတဖျဉ်န့ၣ်ဘၣ်စိၣ်ဒိၣ်တကညါဒီး အလိၤခုၣ်တံးဒီးတကညါလိၤ. နသ့ၣ်နီၣ်ဒီးခါ. တနၢ်ဖဲတၢ်စူမူခိၣ်ကလံၤသီၣ်

သွန်လည်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

ဂီၤတဂ့ၤအန့ၤန့ၣ်, အဝဲလဲၤဖဲလဲၣ်န့ၣ်ပှၤဆိကမိၣ်တဘၣ်နီၣ်တကၤဘၣ်. ဒီးပှၤဟး
 ယုၤကွၢ်တၢ်ဒီးပှၤထံၣ်မ့ၣ်အူၤအလၢမ့ၣ်အူၤကၤကပီၤဒီးတဖျၢၣ်, ပီၤတဘိၤလၢတအိၣ်
 လၢအလီၢ်အကျဲ, ကသံၣ်ခဲၣ်ဘိၤအလွဲၤလၢအဘၣ်အာံးဒီးကသံၣ်တဘိ, ဒီးက
 သံၣ်ခဲၣ်အခွဲၤလၢအိၣ်ဒီးကသံၣ်အလွဲၤအလၢဟ့ၤဒီးအဘိၤတဖၣ်အိၣ်ကျဲကျီၤဃာ်
 အသးလီၤ. ဒီးန့ၣ်မ့ၣ်ကွၢ်ပီၤဆူၤဝဲၤတြီၤဖိအချၢန့ၣ်နကထံၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်အလၢၣ်
 တဘၣ်လၢအအိၣ်ဖဲတၢ်ဖျၢၣ်ပၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွီၤစံၣ်ဧၤ, မ့ၢ်နတဟ်သ့ၣ်ဟ်သးနီၣ်
 တစးလၢဘၣ်မနုၤအပီၤသ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်အလၢၣ်တဘၣ်အံၤတအူၤဖျိးကွၢ် မ့တမ့ၢ်
 လီၤတၢ်လီၤဆူၤကွၢ်ဖဲကလံၤအူၤတၢ်အခါန့ၣ်လဲၣ်. အိ, ကွီၤစံၣ်ဧၤ, တၢ်ဝဲန့ၣ်နသ့ၣ်
 ညါဧါ. တၢ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်မံးစထၢၣ်ဘၢမၢၣ်အတၢ်ဂီၤလၢအဂ့ၤဒီးအပံၤလၢကတၢ်တဘၣ်
 လၢအဝဲတ့ၣ်ဝဲဒ်အတၢ်တိၢ်ဟ်အိၣ်တ့ၢ်အသိးလီၤ. အဝဲတ့ၣ်သ့ၣ်ယံၣ်မုၢ်အလၢၣ်ဖိ
 တဘၣ်ဝဲန့ၣ်ဖဲသ့ၣ်လၢၣ်အကတၢ်တဘၣ်လီၤဆျၢကွၢ်ဝဲအန့ၤလီၤ. ”

ပျဲမာ်ကးအတော်ဟုဉ်

တဒီးလှိုင်ဒီးပိးဆံနွံစး(ထ)အဝဲအံ့မုာ်စုလုအိဉ်ဒီးအိးခဲလက်ခဲဆုန့ဉ်လီၤ.
 ဒီးယုဆံစးန့ဉ်အိဉ်ထဲစုဖဲန့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. စုတဖဉ်အံ့မုာ်စုလုအ
 အိဉ်တီၢ်ဖဲအဝဲယုလိာ်တၢ်အပူၤလုပျဲဆါကစးကစီးတၢ်, ပျဲဆါတၢ်ဒီးတၢ်လှိုင်ဒီး
 ပျဲဆါတၢ်ဖံးတၢ်ညဉ်တဖဉ်အအိဉ်တုၤလုအဘိးပထီဉ်ဂီၤဒီးဖျါလီၤကဲာ်ဖဲပျဲလုအ
 ပံာ်သံကီသံဒီးပျဲလုအယုလိာ်တၢ်ထဲစုတဖဲန့ဉ်ခဲဖဲန့ဉ်အဂီၢ်အယိန့ဉ်လီၤ. ဒဲလှိုင်
 ဂံာ်စုတဖဉ်အံ့ပျဲထီဉ်သာၤဂျီလံ. ခဲလက်အိဉ်ဝဲဖဉ်တဒီးလှိုင်ဒီးပိးဆံနွံစး(ထ)န့ဉ်

သျှင်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

လီၤ. ခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲခရံၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်အမ့ၢ်နံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအဝဲကဘၣ်မၤဝဲတအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်, လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤအဝဲဆ့ၣ်နီၣ်
လီၤလၢလီၤဆ့ၣ်နီၣ်လီၤလံၤဖိယးဖိတဖျၢၣ်အဖိခိၣ်ဒီးဆ့ၣ်နီၣ်ကအုကစွါဝဲန့ၣ်လီၤ.
တၢ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်ပွဲၤဒီးတၢ်ဟီၣ်တၢ်ယၤ, တၢ်သးအးဒီးတၢ်နံၤ
ကမ့ၢ်တဖၣ်ဒီးလီၤဆီဖၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်လုၢ်ဘၢအီၤလၢတၢ်ဟီၣ်သၢသကးဒီးတၢ်မဲၣ်ထံ
မဲၣ်နီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢဟံၣ်အဖိလၢတခါအိၣ်ဒီးလံာ်ပရၢတလါတဖျၢၣ်လၢလံာ်ပရၢတအိၣ်လၢ
အပူၤနီၣ်တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ကိးပျၢကညီၤအလွဲစံာ်တဖျၢၣ်လၢမ
တၢ်မးတဟဲဆိၣ်လီၤဝဲနီၣ်တဘျီလၢကကိးအီၤအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၣ်တၢ်ကွဲး
လီၤဟံၣ်စၢဟံၣ်ကစၢ်အမံၤလၢအမ့ၢ်မံးစထၢၣ်က့ၤ(မ)ဒုလံၤဟါ(မ)န့ၣ်လီၤ. ဝဲတၢ်
ဆၢကတီၢ်ဂ့ၤအခါအဝဲမၤန့ၢ်ဝဲလၢလဲတနွံ ၃၀ ဒီလၣ်ဘၣ်ဆၣ်ခီဖျိတၢ်ကီတၢ်ခဲ
အိၣ်အဆၢကတီၢ်အယီၤမၤန့ၢ်ဝဲခဲအံၤထဲ ၂၀ ဒီလၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကီတၢ်ခဲမ့ၢ်အိၣ်
လၢတၢ်ဖံးလီၤမၤလီၤဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲဟဲက့ၤလၢအဟံၣ်အးန့ၣ်အမၤသးဘိဒဲလၣ်
ကိးအီၤလၢက့ၤ(မ)ဒီးဟဲသၢကံၤဖိးဟုၤအီၤလၢတၢ်သးခုအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခဲလၢကံၤမ့ၢ်
တၢ်လၢအမ့ၢ်သ့ၣ်မ့ၢ်သးဒီးဂ့ၤဝဲဘၣ်ဝဲလီၤ.

ဒဲလၣ်ဟံၣ်ကတီၢ်အတၢ်ဟီၣ်တၢ်ယၤဒီးပျူအမဲၣ်ဒီးဖိအၣ်အဘျီဖိန့ၣ်လီၤ. အ
ဝဲဆၢထၢၣ်လၢဝဲတြီဖိအကပၤဒီးကွၢ်ပီၤတၢ်ဆူတၢ်ချၢ, ထံၣ်ဝဲလၢသၣ်မံယီၤပး
ပးတဖု, ဟးဖဲကရၢအတၢ်ပးပးတဖၣ်အကျါလၢအအိၣ်လၢဟံၣ်လီၤခံကရၢၢ်
အပူၤန့ၣ်လီၤ. ခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲခရံၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်မ့ၢ်နံၤဒီးအဝဲအစ့အိၣ်ဖၣ်ထဲဒီလၣ်
၁. ဓၢလၢကပူၤန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢအဝဲသးဘိက့ၤ(မ)လၢအအိၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အ
ဝဲစူးကါဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်လၢအယုန့ၢ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်လၢအဂ့ၤဒီးတအိၣ်ညီၣ်န့ၣ်ဘၣ်
တခါ-တၢ်တမံၤမံၤလၢက့ၤ(မ)ကဟံၣ်လုၢ်ဟံၣ်ပျၢဘၣ်ဝဲဒီးဟံၣ်ကဖၢလၢအသးန့ၣ်လီၤ.

လၢဝဲတြီတဖၣ်အကဆူးန့ၣ်အိၣ်ဒီးမဲၣ်ထံကလၢတဘျီန့ၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်
လီၤညီၣ်န့ၣ်အသးလၢမဲၣ်ထံကလၢအံၤအပူၤလီၤ. ဒဲလၣ်မ့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်လၢအယဲၤတလဲး
ဒီးဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤဒီးဟံၣ်အသးဖျၢၣ်ဖျၢၣ်ဆျါဆျါတဂၤလီၤ. သတူၢ်ကလၢအဝဲသ့ၣ်နီၣ်အ
သးလၢတၢ်တမံၤဒီးလဲၤကွၢ်လီၤအသးလၢမဲၣ်ထံကလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအမဲၣ်ချံ

ဖိတဖၣ်ဖျါကပီၤထီၣ်ဝဲသတူၢ်ကလၢ်အဝဲထီၣ်လီၤကဆၣ်ဝဲအခိၣ်သူဒီးရၤလီၤစဲၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢက့ၤ(မ)ဒုလံဟါ(မ)ယီၤအဟံၣ်ဖိဃီဖိအဂီၢ် တၢ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်န့ၣ်အိၣ်ခံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်တမံၤမ့ၢ်ဝဲက့ၤ(မ)အနၣ်ရံၣ်ထူလၢအအိၣ်တၢ်လံလၢအဖုဖးဒိၣ်အစီၤဒီးအဂၢၤတမံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒဲလၢအခိၣ်သူန့ၣ်လီၤ. အဝဲဆိကမိၣ်ဝဲလၢအသးနီၢ်ပၤမ့ၢ်ဘၢသၣ်ဘၢမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖုးလၢအအးဘးခီန့ၣ် အဝဲကထုးထီၣ်ရၤလီၤမၤယုထီဝဲအခိၣ်သူတဖၣ်ဒ်သိးကမၤစ့ၤလီၤဝဲနီၢ်ပၤမ့ၢ်အတၢ်မျၢပလဲတၢ်ပံတၢ်လၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤပၤရၤလီၤမိၤမ့ၢ်ပုၤခိးတၢ်ဖိအယီဝဲအဝဲပၢ်လီၤအတၢ်ထူးတၢ်တီၤဂီၢ်မ့ၢ်ဂီၢ်ပၤလၢဟံၣ်ဖိလၢ်အခါက့ၤ(မ)ကလဲၤလၢအမဲၣ်ညါဒီးထုးထီၣ်ကွၢ်လီၤအနၣ်ရံၣ်ထုးသိးစီၤရီၤလီၤမိၤကဖူးလဲးအခၢ်ဆူၣ်ဒီးကွၢ်အနၣ်ရံၣ်ထူလၢတၢ်သူၣ်လီၤသးကွံၣ်အပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒဲလၢအခိၣ်ဆူၣ်တဖၣ်အိၣ်ရၤလီၤအသးလၢအဖံဘၣ်ခိၣ်, လီၤစဲၤတကံၤဒီးကပီၤဒ်ထံကျိတဘိယုၤလီၤအသိးန့ၣ်လီၤ. အခိၣ်ဆူၣ်တဖၣ်ထီဒီးတုၤလီၤဆူအခိၣ်လုၢ်ခိၣ်အဆၢလၢ်ဒီးလီၤကၢ်မးဒ်တၢ်ဒါလီၤသတီၢ်အသိးလီၤ. တစီၢ်ဖိအဝဲဆူၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤအခိၣ်သူလၢတၢ်သးကနိးဒီးချ့သဒိးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲအဝဲကွၢ်လီၤဆူမဲၣ်ထံကလၢအပူၤန့ၣ်ထံၣ်လီၤက့ၤဝဲအမဲၣ်ထံလီၤချ့လၢအဘိးပၤအလိဒီးလီၤစီၤဆူဖုဒါခိၣ်လီၤလံတဘျုးအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝံဒီးအဝဲကထီၣ်အဆုကကွဲးကးအဘီဃးတဘျုးဒီးကုၢ်ထီၣ်အခိၣ်သလုးတဖျါဝဲအဝဲပးထီၣ်လၢပဲတြီဒီးလဲထီၣ်ဆူကျဲဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲပးတခီဒီးဖဲအလဲတုၤလၢတၢ်လီၢ်တတီၤန့ၣ်အဝဲဂဲၤဆၢထၢ်ဖးကွၢ်ဝဲလံၣ်ဘျုးဘၣ်တခါလၢအစံးဝဲ, “မံး(စ)စိၣ်ဖရီနံၣ်-ခိၣ်သူအါမံၤအါကလုၢ်”, လၢအကွဲးလီၤပၢ်အသးလၢကျးအမဲၣ်ညါဝဲတြီအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤယုၢ်န့ၣ်ကွၢ်ဝဲဆူတၢ်ဆါတၢ်ပွၤအလီၢ်ဒီးထံၣ်ဝဲလၢခိၣ်သူတဖၣ်အိၣ်အကလုၢ်ကလုၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒဲလၢသံကွၢ်ကျးကစၢ်မုၢ်လၢ, “နကပွၤယခိၣ်သူတဖၣ်စါ.”

ကျးကစၢ်မုၢ်တဲ, “မုၢ်ယပွၤခိၣ်သူတဖၣ်လီၤ. ဘျုးလီၤနခိၣ်သလုးယကကွၢ်စါကွၢ်နခိၣ်သူတဘီ”

သွန်လန်အကတၢ်တဘျုးဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

ဖဲန့ၣ်အဝဲထုးကွၢ်အခိၣ်သလုးဒီးအခိၣ်ဆူၣ်ယံၤလၢတဖၣ်ဟဲၤရၤလီၤကဆၣ်
အသးဖျါယံၤလၢမးန့ၣ်လီၤ. ကျးကစၢ်မုၢ်ဖီၣ်ကွၢ်အခိၣ်သုယံၤလၢတဖၣ်ဒီးတဲၤ,
“ယကဟ့ၣ်နၤဒီးလၢခံၣ်ခံၣ်လီၤ. ”

ဖဲလၢန့ၣ်ဒီးလီၤအခိၣ်လၢတၢ်ကတံၢ်အခိၣ်သုအဂီၢ်ဝံၤယုၤဝဲစ့တဘျီယီ, “ဟ့ၣ်
ယၤစ့ချၢချ”

ဖဲအတံၢ်အခိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲဟံးထီၣ်စ့လဲၤယုၤဆူကျးတဖၣ်အိၣ်တၢ်
အလီၢ်လၢကယုပျၢန့ၣ်ဝဲအဝဲသးဘိက့(မ)အတၢ်ဟ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်န့ၣ်အဝဲယုထံၣ်န့ၣ်တၢ်လၢအဲၣ်ဒီးပွၤဝဲလီၤ. တၢ်တမံၤအံၤဖျါလၢ
ဘၣ်တၢ်ဘျီန့ၣ်အီၤလၢက့(မ)အဂီၢ်ဒီးတမ့ၢ်လၢမတၢ်မးအဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်ဖိတၢ်လံၤတ
မံၤအံၤတလီၤကံၤဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤအဂၤတဖၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤလၢကျးအဂၤတဖၣ်
အပူၤဘၣ်. ဒီဖျါအဝဲလဲၤတ့ၢ်လၢတၢ်လီၢ်ကိးပူၤဒဲးကွၢ်တ့ၢ်ဝဲတၢ်ဖိတၢ်လံၤအံၤလၢတၢ်
လီၢ်အါတီၤ, ကွၢ်ဝဲခိၣ်ခိၣ်ခံၣ်ဒီးဘျးခိၣ်ဘျးခံၣ်ကွၢ်တ့ၢ်လံၤအယိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤ
မ့ၢ်ဝဲဖျးထံန့ၣ်ထးသ့ဘိဖိတဘိလၢအက့ၢ်အဂီၢ်အိၣ်ယိယိဖိတဘိဒီးထဲဒၣ်တၢ်ဖိ
တၢ်လံၤန့ၣ်ဖျါလၢအအိၣ်တ့ၢ်ဒီးအလုၢ်အပွၤတမ့ၢ်လၢအတၢ်ကယၢကယဲတဖၣ်အ
ယိဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဒဲးသိးတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအလုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်
ဒီးအကစၢ်ဒၣ်ဝဲအလုၢ်အပွၤဒီးတမ့ၢ်လၢအတၢ်ကယၢကယဲတဖၣ်အယိဘၣ်.
ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ထးသ့ဖဲပျံၤဖိတဘိအံၤအလုၢ်အပွၤကအိၣ်ထဲသိးန့ၣ်ရံၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်
န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲထံၣ်ဝဲတဘျီယီသ့ၣ်ညါဝဲလၢတၢ်အံၤမ့ၢ်က့(မ)အတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ
ဖိတပျံၤအံၤဖျါအိၣ်သယုၢ်ဒီးအိၣ်ဒီးအလုၢ်အပွၤ-ဒီးလီၤကံၤဒီးက့(မ)န့ၣ်လီၤ. ပု
ဆါန့ၣ်အီၤဖဲဖိအံၤခံၣ်တဒီလၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲပွၤဖဲဖိအံၤဝံၤဟဲက့ၢ်ဆူအဟံၣ်ဒီးအ
စ့အိၣ်တ့ၢ်လၢအစုပူၤ ၈၇ စး(ထ)န့ၣ်လီၤ. က့(မ)မ့ၢ်ထီထီၣ်ဘၣ်ဝဲဖဲပျံၤဖိတဘိ
အံၤလၢအန့ၣ်ရံၣ်လီၤဒုကဖျါယံၤလၢဒီးကမၤသ့ၣ်ပီၤသးဝးက့(မ)အသးဒိၣ်မးန့ၣ်
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဝဲလၢန့ၣ်ရံၣ်တဖျါအံၤမ့ၢ်ဂ့ၤထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် အိၣ်ဒီးအ
ပျံၤတၢ်ဖံးဘျုးလီၢ်လံၤတခါအံၤတဖျါယံၤဖျါလၢနီတစးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢန့ၣ်ကွၢ်ဆူအဟံၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီဘၣ်ဆၣ်ဖဲအက့ၢ်ဆူအဟံၣ်အခါအဝဲ
သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၢ်အသးဒီးသ့ၣ်နီၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်လၢအမၤအသးတဖၣ်န့ၣ်

လိမ္မော်၊ အဝဲထူးထိပ်ဝဲတော်မတကံခိဉ်၊ မကဲထိပ်ဝဲကဲး(စ)ဒီးမဂ္ဂကဒါကွဲဝဲအ
ခိဉ်သူလၢဘဉ်တၢ်တံာ်ဟးဂီၤကွံာ်အီၤခိဖျိအဝဲအဲဉ်ဒီးဟ့ၣ်အတၢ်အဲဉ်အတၢ်ဟ့ၣ်
လၢတၢ်သးအိဉ်အပူၤအယိဉ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘဉ်မဂ္ဂထိပ်ကွဲခိဉ်သူလၢတၢ်တံာ်ဟး
ဂီၤအီၤအံၤမ့ၢ်တၢ်မလၢအဒိဉ်အမုၢ်ဒီးတံၤသကိးစၢ-မ့ၢ်တၢ်မလၢအဒိဉ်န့ၣ်ဒ်ကဆီ
ဖးဒိဉ်တဖၣ်အသိးလီၤ.

လွံၤဆံယံၢ်မံးနံးဝံၤအလီၢ်ခံအဝဲအခိဉ်ဆူၣ်ဖိတဖၣ်တကံထီဉ်ဝံၤအိဉ်ကျးထီ
သးလၢအခိဉ်ဖိခိဉ်လီၤကဲးမးဒ်ဖိသဉ်ပိာ်ခွါလၢအယုၢ်ကွီတကၢအသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲ
ကွၢ်လီၤကွၢ်အဂီၤလၢမဲာ်ထံကလၢလီၤတၢ်လီၤဆဲး, လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖးယံာ်ဒီးဝဲာ်
ထံနီၤဖးလီၤကွၢ်ဒုဉ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ.

အဝဲတဲလီၤကွၢ်အသး, “တၢ်အံၤကွၢ်(မ)ကမၤသံယၢ်လီၤ. မ့ၢ်တမၤသံယၢ်
ဘဉ်တဖၣ်အကွၢ်ယၢ်ခံဘျီတဘျီန့ၣ်ကတဲယၢ်လၢယလီၤကဲးဒီးကိးခိန့ၣ်အပူၤသး
ဝဲဉ်ခိရး(စ)ဖိန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ယမ့ၢ်တတံာ်ဘဉ်ခိကသုဒါ. ယစုတဒီးလဉ်ဒီး
ယိးဆံနွံစး(ထ)န့ၣ်ယမမနုၤကသုလဲဉ်. ”

ဖဲဟါခိ ၇ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်အဝဲကျဲထီဉ်ခိဖံးဒီးတီဉ်ထီဉ်မိခဉ်လၢဖၣ်ကွၢ်ကီၢ်ကီၢ်
အဖိခိဉ်ဝံၤကတဲာ်ကတီၢ်သးလၢကဖိထီဉ်ဝဲတၢ်လၢအဆီလီၤဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်(မ)ဟဲကွၢ်တစဲခံနီတဘျီဘဉ်, ဖဲလဉ်ပကံထီဉ်ဝဲပံၤဖိလၢအစုပူၤဝံၤ
ဆဉ်နီၤလၢစီၢ်နီၤခိဉ်အနာဉ်ထံးလၢအဘူးဒီးဝဲတြီလၢအတၢ်ညီန့ၣ်ဟဲကွၢ်န့ၣ်လီၤဝဲန့ၣ်
လီၤ. အဝဲန့ၣ်ဟူအတၢ်အခိဉ်လီၢ်သီဉ်လၢတၢ်ဖိလၢအယိဉ်အဝဲအသးကနိးအမဲာ်
သဉ်လီၤဝါဘဉ်အသးန့ၣ်လီၤ. ညီန့ၣ်အဝဲယုၢ်ဘါထုကဖၣ်တၢ်ဒီးတဘျီအံၤအဝဲထု
ကဖၣ်တၢ်လၢအကလုာ်ကသွံဒ်အပူၤ, “ကစၢ်စၢ, ဝံသးစူၤပျဲအဝဲဆိကမိဉ်လၢ
ယၢ်တကၢအံၤယဒိဉ်တၢ်ဂ့ၤကစီဒိတက့ၢ်. ”

ဝဲတြီအိးထီဉ်အသးဒီးကွၢ်(မ)ဟဲကွၢ်န့ၣ်လီၤဒီးကးတံာ်ယာ်တြီလီၤ. ကွၢ်(မ)
မ့ၢ်ပိာ်ခွါလၢဖျါယံၤဒီးဟံးအသးသညးသပျာ်လီၤ. ပိာ်ခွါလၢအဖျိဉ်တကၢအံၤအသး
အိဉ်ဝဲထဲခံဆံခံန့ၣ်ဒီးဘဉ်ဝံၤဟံာ်ဝဲဟံာ်ဖိယိဖိအတၢ်ဝံတၢ်ယိးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
အဝဲလိဉ်ဘဉ်အဆုကၢခိးအသိတဘျီဒီးအစုဖျိဉ်တဖၣ်တအိဉ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်.

သွန်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

က့ၤ(မ)အိၣ်ကတီၢ်ဖဲဝဲတြီအပူၤတခီပၤဒီးဂၢၤဆၢထၢၣ်ကၢ်တဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်ထံဝဲဒဲလၢန့ၣ်လီၤ. ဒဲလၢန့ၣ်ကွၢ်အဝၤအမဲၣ်ဒီးဖးဝဲအတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်တဘၣ်လၢဘၣ်ဒီးတၢ်အံၤမၤပျံၤမၤဖုးအီၤဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲအတၢ်ကွၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်သးဒိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကမၤကမၣ်, တမ့ၢ်တၢ်တဘၣ်သး မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးဒီးတမ့ၢ်တၢ်လၢဒဲလၢန့ၣ်ဆိကမိၣ်ဟံၣ်ဝဲလၢကဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲနီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်ထံအီၤဒီးလၢအမဲၣ်သၣ်ဖီခိၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျါတမံၤလၢတၢ်တယၢ်အီၤတဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒဲလၢန့ၣ်ဂၢၤဆၢထၢၣ်ထီၣ်ကယီၤကယီၤလၢစီၤနီၤခိၣ်အကပၤဒီးလဲၤဆူအဝဲအအိၣ်လီၤ.

ဒဲလၢန့ၣ်ထဲထီၣ်ဝဲ, “က့ၤ(မ)သးဘိၤစၢ, တဘၣ်ကွၢ်ယၤဒ်န့ၣ်တဂ့ၤ. ယလဲၤတံၢ်ဒီးဆါလီၤအိၣ်ကွၢ်ယခိၣ်သူလံ. တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢခရံၣ်အိၣ်ဖျါအမူးတဘျီအံၤယမ့ၢ်တဟ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်ယအိၣ်တသ့ဘၣ်အယိလီၤ. ယခိၣ်သူတဖၣ်တယံၣ်ဘၣ်ကဟဲထီၣ်က့ၤလီၤ. တဘၣ်သးထီၣ်ယၤနီတမံၤတဂ့ၤနီ. နတသးထီၣ်ယၤဘၣ်တမ့ၢ်ခါ. ယခိၣ်သူထီထီၣ်ချ့ဒိၣ်မးလီၤ. က့ၤ(မ)စၢ, တဲယၤလၢခရံၣ်အိၣ်ဖျါလၢအမ့ၢ်ဒီးပကသးခုသကိးလီၤ. ယတဲဘၣ်န့ၣ်ယဟဲစိၣ်န့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢအပံၤလၢအလီၤအဲၣ်ဒိၣ်မးလီၤ.”

က့ၤ(မ)သံကွၢ်အီၤ, “နတံၢ်ကွၢ်နခိၣ်ဒီးနဆါလီၤအီၤခါ” လၢတၢ်သူၣ်လီၤဘျးသးလီၤတီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. က့ၤ(မ)ကွၢ်ယီၤတၢ်ဆူဒီးအပူၤဝးဝးဒီးသံကွၢ်ကဒီးဝဲလၢတၢ်သးလီၤကတုၤအပူၤ, “နတဲနတံၢ်နခိၣ်သူလၢလံ.”

ဒဲလၢန့ၣ်ထဲအီၤ, “တဘၣ်ဟးယုကွၢ်တၢ်တဂ့ၤ, ယတဲန့ၣ်ယတံၢ်ယခိၣ်ဒီးယဆါလီၤအိၣ်ကွၢ်လၢလံ. အယိတအိၣ်လၢဘၣ်. ဒီးယဝၤစၢ, တဟါအံၤမ့ၢ်ခရံၣ်အိၣ်ဖျါအဟါလီၤ. တဘၣ်သးထီၣ်ယၤတဂ့ၤ. ယမၤတၢ်အံၤလၢနဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ယခိၣ်သူအဘိတဖၣ်န့ၣ်နဂံၢ်အီၤကသ့လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယတၢ်အဲၣ်လၢနဖီခိၣ်န့ၣ်ပျၢၤဂံၢ်အီၤတသ့နီတဂ့ၤဘၣ်.”

ဖဲန့ၣ်ဖျါလၢက့ၤ(မ)ဖုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်မံၤမိၢ်အပူၤဒီးဟံလီၤအသးလၢကဟံပတုၣ်ဆိကမိၣ်ဟံစၢတၢ်ဂ့ၢ်အကတဖၣ်တစီၢ်ဖိတၢ်ဟ့ၣ်ခဲလၢမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤဒီးတၢ်ကစူးကါအီၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်မတၢ်မးတဲတဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ.

က့(မ)ထုးထီၣ်တၢ်အိၣ်လၢအဆုကၢခိးအထၢၣ်ပူၤဒီးကွံာ်ထီၣ်ဝဲလၢစီၤနီၤခိၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲတဲဝဲအမါ, “တဘၣ်ထံၣ်ကမၣ်ယၤတဂ့ၤလၢန့ၣ်စၢ, လၢယၤဂီၢ်ယမါမ့ၢ်တံာ်အခိၣ် မ့တမ့ၢ် လူၤအခိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် ပံၤအခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်ယတၢ်အဲၣ်တစ့ၤလီၤလၢအဖီခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်နမ့ၢ်အိးထီၣ်ယတၢ်ဘိၣ်နကထံၣ်လၢဘၣ်မနုၤအပိယကမၢကမၣ်ဘၣ်ယသးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.”

အဝဲယုၣ်လီၤတၢ်ဘိၣ်အပျံၤဒီးဖျိယာ်စးခိလၢအစုမ့ၢ်ဝါဝါဖိတဖၣ်ချ့ သးဒီးန့ၣ်လီၤ. အခိၣ်ထံးအဝဲကိးပသူထီၣ်လၢတၢ်သးခုအပူၤဒီးတစိၢ်ဖိပူၤကွံာ်အဝဲဟီၣ်မးလၢတၢ်သ့ၣ်ကၢ်သးလီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဘိၣ်အပူၤအိၣ်ဒီးခိၣ်ဆဲးဖိလၢလဲၣ်အဲၣ်ဒီးတ့ၢ်ဝဲဖးယံာ်လံၤန့ၣ်လီၤ. သံၣ်ခိၣ်ဆဲးဖိတဘျဵုအံၤယံာ်လၢလီၤအဲၣ်ဝဲဒိၣ်မး, ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢချံးအဘျဵုကုဒီးအကပၤဝးဝးအိၣ်ဒီးတၢ်မျၢ်ဖိတဖၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဆိးထီၣ်အီၤလၢနခိၣ်ဆူၣ်ယံာ်လၢတဖၣ်အလီၤဒုကပျီၤဂ့ၤဒိၣ်ညါလီၤ. အဝဲယုၣ်ညါဝဲလၢသံၣ်ခိၣ်ဆဲးဖိတဖၣ်အံၤအပူၤဒိၣ်မးဒီးအဝဲသးလီၤတ့ၢ်ဝဲဖးယံာ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤအဝဲမၤန့ၢ်ဝဲလံာ်ဘၣ်ဆၣ်အခိၣ်သူလၢကဆိးဝဲတအိၣ်လၢဘၣ်. အဝဲဖိးဟုယာ်ဝဲအသံၣ်ခိၣ်ဆိးဖိပံၤကွံာ်ယီၤအဝဲလၢအမဲာ်ချ့ပျံၤဒီးအမဲာ်ထံမဲာ်နီၤဒီးနံၤကမ့ၢ်ဒီးတဝဲ, “တဘၣ်ကိၢ်တဂ့ၤ, က့(မ), ယဲယခိၣ်သူထီၣ်ချ့မးလီၤ. ”

တစိၢ်ဖိလၢသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်အသးဒီးကိးပသူဝဲ, “အိ, ယကဘၣ်ဟ့ၣ်နၢတၢ်ဟ့ၣ်ဒီး.”

က့(မ)တထံၣ်ဘၣ်အမါအတၢ်ဟ့ၣ်ယံာ်လၢဘၣ်. အဝဲဖိၣ်ထီၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ရံၣ်ဖဲပျံၤဖိဒီးအဝဲပျံၤဖိကပီၤထီၣ်ဝဲလၢအစုမ့ၢ်အကဆုးလီၤ.

“တဂ့ၤဖဲက့(မ), ယဘၣ်ဟးယုတၢ်ဟ့ၣ်ဖိအံၤဖးယံာ်ညါ, နမ့ၢ်ထီထီၣ်နန့ၣ်ရံၣ်လၢအလီၤဒုကပျီၤဂ့ၤဒိၣ်မး, နကအဲၣ်ဒီးထုးထီၣ်ကွံာ်နန့ၣ်ရံၣ်တနံၤအဘျီတကယၤလီၤ. ဟဲစိၢ်နန့ၣ်ရံၣ်ယကထီထီၣ်ကွံာ်စါကွံာ်”

သွပ်လည်အကတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

ဖဲန့ၣ်က့ၤ(မ)ဖျါလၢတကန့ၣ်ယုၣ်တၢ်လၢအမၤတဲဝဲဒီးကွံာ်လီၤအသးဆူလီၢ် ဆ့ၣ်နီၤကပုၣ်ဖီခိၣ်, ဟံအစုလၢအခိၣ်သ့ၣ်ယံအလီၢ်ခံဒီးနံၤကမ့ၢ်တီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဝံၤအဝဲကိးထီၣ်အမၤ, “ဖဲလၣ်ဧ, ပကဟံကွံာ်ခရံၣ်အိၣ်ဖျဉ်အတၢ်ဟ့ၣ်လၢ တၢ်ကပၤနီၣ်. တၢ်တဖၣ်အံၤဂ့ၤတလၢကွံာ်လၢပကစူးကါအီၤအဂီၢ်လီၤ. ယဲယဆါ ကွံာ်ယန့ၣ်ရံၣ်လၢယကပွၤန့ၣ်န့ၣ်ခိၣ်ဆိးအဂီၢ်, နဲတခီနတံာ်ဒီးဆါလီၤကွံာ်နခိၣ် သူလၢနကပွၤန့ၣ်ယၤန့ၣ်ရံၣ်အဖဲပျံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

ဖဲခရံၣ်အိၣ်ဖျဉ်အနံၤအကတီၢ် ပှၤမၢ်ကူးတဖၣ်လဲၤစိာ်န့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢဖိသ့ၣ် ယုၣ်ဂျးအဂီၢ်လၢဂီၤဖံးအိၣ်ဆၣ်လီၢ်တဲကူအပူၤလီၤ. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလၢတၢ်ကဟ့ၣ်လိာ်သးတၢ်ဟ့ၣ်လၢခရံၣ်အိၣ်ဖျဉ်ဘၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ. ပှၤမၢ်ကူးတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အသိးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ် တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢအလုာ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်ဒီးတလီၤကံာ်လိာ်အသးဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ မ့ၢ်ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအပူၤတခီ, က့ၤ(မ)ဒီးဖဲလၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲဆါလီၤကွံာ်အကစၢ် ဒၣ်ဝဲအတၢ်လုာ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်လၢအအိၣ်ဒီးအီၤတဂၤစုာ်စုာ်လၢကပွၤန့ၣ်အဂၤတဂၤအဂီၢ် လၢတၢ်အဲၣ်လိာ်ဘၣ်သးဒိၣ်ဒိၣ်အါအါအယိလီၤ. အယိပှၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်ဒီးဒီးန့ၣ် တၢ်ခံၤလၢာ်မ့ၢ်ပှၤကူၣ်တၢ်သ့ဒီးတၢ်ကိးန့ၣ်အမံၤလၢပှၤမၢ်ကူးဖိတဖၣ်အသိးသ့ဝဲ န့ၣ်လီၤ.

ပုၤကံၤ ၂၀ နံၣ်အလီၤခဲ

ပၤ ကီၢ်တကဟးဆျဵုကွၢ်တၢ်လၢကျဲၤမုၢ်ပူၤဝးဝးလၢအပျဲၤဒီးသူးသ့ၣ်လၢကပီၤလီၤ. တၢ်ဟးဆျဵုကွၢ်တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မၤအသးဒ်ညီၣ်န့ၢ်အသိးဒီးတမ့ၢ်တၢ်မၤအီၤလၢတၢ်ကဒုးန့ၣ်တၢ်အဂီၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤ ပှၤလၢကကွၢ်အီၤအဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်လၢအစုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ကဘၣ်ဖဲမ့ၢ်န့ၣ်ခီအန့ၣ်ရံၣ် ၁၀ ယၣ်ယၣ်ဒီးမ့ၢ်လၢတၢ်ဂီၢ်တၢ်ခုၣ်ဒီးမၤသးဒ်မူခိၣ်ကစူၤလီၤအယိပှၤတအိၣ်လၢကျဲၤမုၢ်ပူၤအါအါဘၣ်.

သျှင်လှိုင်အာဏာတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

အဝဲဟးသမံသမိးကွၢ်ဝဲတြီတဖၣ်ဖဲအဟးဆုၣ်ကွၢ်တၢ်အခါ, ဒီးအဝဲဂၤလိာ်ကွဲတရံးဝဲအနီၣ်လဲာ်ဒီးဟးဝဲကယီကယီ, ဒီးအဝဲဟးကွၢ်တၢ်ဝးဝး, ယၣ်တရံးကွၢ်တၢ်ဆူအံၤဆူဘးလီၤ. အဝဲကူကၤပၤကီၢ်အိကံဒီးဖျါလီၤကဟုကညီၢ်ဒီးဟးဝဲဒၣ်လၢတၢ်ပာ်သးကဖၤလၢအပူၤ ဒီးလီၤကံၤပုၤခိးတၢ်ဖိတကၤခိးတၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၢ်တတီၤအံၤမ့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢပုၤစံၣ်လီၤတၢ်မၤဆိဆိအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီတခီၣ်နကထံၣ်ဘၣ်စံကရဲးအတၢ်ကပီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ကျးလၢအအိးထီၣ်ဒီးန့ၣ်အမ့ၢ်အူတၢ်ကပီၤ, ဘၣ်ဆၣ်အါတကွၢ်မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အတၢ်မၤလီၢ်ဝဲတြီတဖၣ်န့ၣ်ကးတၢ်အသးဆိဆိလံန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတုၤလၢကျဲမ့ၢ်တတ်န့ၣ်ပၤကီၢ်မၤကယီလီၤအခီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆါပနံၣ်ကျၢအကျးဖဲတၢ်ခံးသူအလီၢ်န့ၣ်ပိာ်ခွါတကၤဆၢထၢၣ်ပိာ်သန့ထီၣ်အသးဖဲတၢ်ကပၤ, ဒီးလၢအကီၢ်ပူၤန့ၣ်ကမၤယာ်ဝဲစံကရဲးလၢမ့ၢ်အူတမၤကဲးဒီးဘၣ်အသးတဘိလီၤ. ဖဲပၤကီၢ်လဲၤယီၤဆူအအိၣ်န့ၣ်ပိာ်ခွါတကၤန့ၣ်တဲထီၣ်တၢ်ချ့သဒံးလီၤ.

“ပၤကီၢ်ဧ, ယတမၤတၢ်နီတမံၤဘၣ်”, အဝဲတဲလီၤတၢ်ဝဲဒၣ်ဒ်သိးပၤကီၢ်ကနာ်န့ၣ်အိၤန့ၣ်လီၤ. “အိၣ်ဒၣ်ယဟဲအိၣ်ခိးယသကိးလီၤ. ယသ့ၣ်န့ၣ်ဖးသီဟံးတၢ်တၢ်ဒီးယသကိးတကၤအံၤလၢအပူၤကွၢ်အနံၣ်ခံဆဲလီၤ. ယတဲတၢ်အံၤကလီၤန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤတမ့ၢ်ဧါ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤလီၤတၢ်လၢမ့ၢ်ယတဲန့ၣ်မ့ၢ်အမ့ၢ်အတီဧါတမ့ၢ်ဧါန့ၣ်ဒီးယကတဲပုးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤ. လၢအပူၤကွၢ်ဖဲကျးအံၤအိၣ်အလီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဝဲဒၣ် “ဘံးကွီ” ဩဒံၢ်အတၢ်အိၣ်ကျးလီၤ.”

ပၤကီၢ်, “အိ, ကျးဝဲန့ၣ်တၢ်ရၢလီၤပျီၢ်အိၤဒီးပံးကွၢ်အိၤလၢအပူၤကွၢ်ယံၢ်န့ၣ်လံ.”

ပိာ်ခွါလၢအဆၢထၢၣ်ဖဲဝဲတြီအကျဲစၢတကၤန့ၣ်အိးထီၣ်အမ့ၢ်ဒံးဒီးမၤကဲၤထီၣ်အစံကရဲးလီၤ. မ့ၢ်လၢမ့ၢ်အူကဲၤထီၣ်အယိအဝဲအမဲာ်အိၣ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်ကပီၤအကျါလီၤ. ပိာ်ခွါတကၤအံၤအမဲာ်သၣ်ဖျါလီၤဝါ, ဒီးအမဲာ်အိၣ်ဝဲဒ်တၢ်လွံၢ်န့ၣ်ဒီးကွၢ်တၢ်အမဲာ်ချံကဲၤကဲၤဒီးဖဲဘူးဒီးအမဲာ်တူၢ်အထွဲတကပၤအိၣ်ဒီးအဒိးဘိၣ်ဝါဝါဆံးဆံးဖိလီၤ. အဝဲဆဲးတၢ်ယာ်ဝဲတၢ်မ့ၢ်ဖးဒိၣ်တဖျါလၢအကီၢ်ဘံဖိခီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤပိာ်ခွါတကၤန့ၣ်စံးဝဲ, “ဖဲန့ၣ်တန့ၣ်လၢအပူၤကွၢ်အနံၣ်ခံဆဲန့ၣ်, ယဟဲအိၣ်ဟါတၢ်အိၣ်ဖဲဘံးကွီဩဒံၢ်တၢ်အိၣ်ကျးဒီးကွံမံၣ်ဝဲ(လ), လၢအမ့ၢ်ယသကိးအဂ့ၢ်

သျှင်လှိုင်အာဏာတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

အဝဲစံးဝဲအန့ၣ်ရံၣ်တဆံကဘၣ်လိၣ်တၢ်သၢမံးနံးလီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လီၤဖးဖဲ
တၢ်လီၤအံၤ, လၢတၢ်အိၣ်ကျးအမဲၣ်ညါန့ၣ် ဘၣ်အန့ၣ်ရံၣ်တဆံတီတီလီၤ.

ဒီးပၤကီၢ်တဲအိၤ, “နလဲၤမၤတၢ်လၢမုၢ်န့ၣ်တကပၤန့ၣ်နတၢ်မၤအိၣ်မၤအိၣ်လဲၤ
သးဂုၤဂုၤဘၣ်ဘၣ်လီၤ. တမ့ၢ်ဧၤ”

အဝဲတဲဆၢက့ၤဝဲ, “နတဲတၢ်ဘၣ်လီၤ. ယမုၢ်လၢလၢက့ၢ်မံၣ်မၤတၢ်ကကဲထီၣ်
ကဲထီထဲယမၤအိၣ်တတၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢအသးဂုၤ, အဲၣ်ဖံးမၤတၢ်မၤ
လၢအမုၢ်မုၢ်ခုၣ်ခုၣ်ဘၣ်ဆၣ်အဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢဂုၤတကလီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်ယဲတခီယဘၣ်ပြုဒီး
ပှၤလၢအမၤသ့အိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ဒ်သိးယကမၤန့ၣ်ကျိၣ်စ့အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဒီးယကကဲဒိၣ်
ထူးတီထီၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပှၤမ့ၢ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်ယိးန့ၣ်ပှၤမၤအိၣ်မၤအိၣ်ကန့ၢ်ဒါခိ, ဘၣ်
ဆၣ်အဝဲမ့ၢ်လဲၤလၢမုၢ်န့ၣ်တကပၤန့ၣ်ကမၤန့ၢ်စ့အါအါဂီၢ်ဂီၢ်လီၤ.”

ပၤကီၢ်ဝံၣ်တရံးအနီၣ်တီၢ်ဒီးခါထီၣ်အခိၣ်တခါခံခါလီၤ.

ဝံပၤကီၢ်တဲအိၤ, “ယကလဲၤဟံၣ်စၢလီၤနီၤ. ယဆၢလၢတၢ်ခဲလၢကလဲၤအသး
ဂုၤဂုၤဒီးနသကိးလီၤ. နကအိၣ်ခိးအိၤတုၤဖၣ်ဖဲအန့ၣ်ရံၣ်တဆံဘၣ်တီတီလီၤဧါ.”

အဂၤတကမံးဝဲ, “အၢၣ်, တမ့ၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ယကဘၣ်ဟ့ၣ်အိၤတၢ်ဆၢက
တီၢ်အစ့ၤကတၢ်တခီန့ၣ်ရံၣ်လီၤ. က့ၢ်မံၣ်မ့ၢ်အိၣ်မူလၢဟီၣ်ခိၣ်ချးဒီးန့ၣ်, အဆၢက
တီၢ်ဘၣ်န့ၣ်အဝဲကဟဲတုၤလီၤ. အိၣ်ခုၣ်, ထံၣ်လိၣ်သးလၢခံနီၤ, ပၤကီၢ်ခိၣ်ဧါ”

ပၤကီၢ်စံးအိၤ, “နလၢအဂုၤ” ဒီးအဝဲပိၣ်ထီၣ်အကျဲလၢကဟးဆျၢၣ်ဝုၤဝီၤကွၢ်
တၢ်ဒီးဖဲအဝဲဟးဝဲအခါသမံသမိးကွၢ်ဝဲဝဲတြီတဖၣ်လီၤ.

အခဲအံၤမူခိၣ်ဟဲဆဲးသဖျံလီၤဝဲလၢကျဲမုၢ်အပူၤဒီးကလံၤခုၣ်တဖၣ်အူဝုၤဝီၤတၢ်
ဒီးန့ၣ်လီၤလၢဆုကၢခိးအထၢၣ်ပူၤ ဘၣ်ဆၣ်တစိၢ်ဖိပူၤကွံၣ်ကလံၤဖိနဲအူဝုၤဝီၤဝဲက
ဖိကဖိန့ၣ်လီၤ. ပှၤလဲၤတၢ်ဖိအိၣ်ဝဲစ့ၤဂၤလၢကျဲမုၢ်အပူၤ ထွဲထီၣ်အခိၣ်ချၢသဒဲးလၢ
တၢ်ခဲးသူကျိဒီးလၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအပူၤလီၤ. ပှၤပိၣ်ခွါလၢအဟဲလၢတၢ်ဒုၣ်စၢမံး
လၢလၢအကထီတက အိၣ်ဆၢထၢၣ်ဝဲဖဲပနံၣ်ကျဲအကျးဝဲတြီအမဲၣ်ညါလၢကဟဲ
ထံၣ်လိၣ်သးဒီးအသကိးလၢအသ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်ဟံၣ်ယၢဝဲဖဲအသးစၢဒ်အကတီၢ်
လၢတၢ်မုၢ်လၢတအိၣ်ဘၣ်အပူၤလီၤ.

ဖဲအဝဲခိးတၢ်ပူၤကွံၣ်အမံးနံးခံဆံယၣ်ယၣ် ပှၤပိၣ်ခွါအနီၢ်ဖးထီလၢအကၢဆု
ကၢဖးထီဒီးအဆုကၢကီၢ်လၢအိၣ်ဆၢထၢၣ်သးတုၤလၢအနီၢ်ပၤထံးတကဟးပစုၢ်

ပတူလၢကျဲအဘးခိတကပၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤယီၤဝဲဆူပိၣ်ခွါလၢအခိးတၢ်တ
ဂၤအအိၣ်လီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤပိၣ်ခွါလၢအကဆုကၤဖးထီတကန့ၣ်သံကွၢ်ဝဲပိၣ်ခွါ
လၢအခိးတၢ်တကန့ၣ်လၢတၢ်သးဒ့ဒီအပူၤလီၤ.

“နၤန့ၣ်ဘီး(ဘ)ဧါ”

ပှၤပိၣ်ခွါလၢအခိးတၢ်တကစံးဆာဝဲ, “နၤန့ၣ်ကွံမံၣ်ဝဲ(လ)ဧါ”

ထဲန့ၣ်ပှၤပိၣ်ခွါလၢအဟဲတုၤသီတကစံးထီၣ်ဝဲ, “အိ, တၢ်ဘျုးတၢ်ဖျိၣ်လီၤ.”

ဝံၤအဝဲသ့ၣ်ဆၢဂုၤဆၢဝါလိၣ်သးဒီးဟံးစုကွၢ်မဲၣ်လိၣ်အသးလီၤ.

ကွံမံၣ်တဲဝဲ, “ဘီး(ဘ)ဧါ, တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ဘျုးတၢ်တီၢ်လၢအဂုၤလီၤ. ယနၢ်နီၢ်
နီၢ်လၢနမ့ၢ်အိၣ်မူဖံးန့ၣ်ယဟဲယုနၤကဘၣ်လီၤ. ဂုၤလံ...ဂုၤလံ...ဂုၤလံ... အနံၣ်
ခံဆံန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဖးယံၣ်ညါလီၤ. တၢ်အိၣ်ကျးလီၢ်လံၤဖိယးတဖျၢၣ်
န့ၣ်တအိၣ်လၢဘၣ်. ဘီး(ဘ)ဧါ, ယဆၢမ့ၢ်လၢလၢတၢ်အိၣ်ကျးအံၤကအိၣ်ဖံး
လီၤ. မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်ပကအိၣ်သကိးကဒီးဟါတၢ်အိၣ်အသီတဘျီလီၤ. အိ..အး, နဲန
လဲၤအိၣ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်တကပၤန့ၣ်မၤသးဒ်လဲၣ်...”

ဘီး(ဘ)တဲဝဲ, “ယမၤတၢ်ကဲထီၣ်ကဲထီလီၤ. ယမၤန့ၢ်တၢ်ခဲလၢၣ်လၢယလိၣ်
ဘၣ်အိၤလီၤ. ကွံမံၣ်ဧါ, နဲနဆိတလဲဖးဒိၣ်ညါ.. ယတဆိကမိၣ်လၢနနီၢ်ကထီ
ထီၣ်ခံစုမ့ၢ်ဒိၣ်သၢစုမ့ၢ်ဒိၣ်ဘၣ်န့ၣ်”

ကွံမံၣ်တဲက့ၤအိၤ, “အိ, တၢ်အး, နဆိကမိၣ်ကွၢ်မိၣ်. အိၣ်အနံၣ်ခံဆံညါလံ
အးယနီၣ်ထီထီၣ်တစဲးဝဲသၢၣ်”

ဘီး(ဘ)ဆဲးသံကွၢ်ဝဲကွံမံၣ်, “လၢန့ၣ်ယီၤအပူၤတၢ်အိၣ်သးဂုၤလီၤတမ့ၢ်ဧါ.”

ကွံမံၣ်, “ဂုၤဖဲအကြးလီၤ. ယမၤတၢ်လၢပဒိၣ်တၢ်မၤအဝဲကျိတခါအပူၤလီၤ.
ဟဲဘီး(ဘ)ပကလဲၤဟးဆူတၢ်လီၢ်လီၢ်လံၤလၢပလဲၤတ့ၢ်တဖၣ်ဒီး ပကတဲသကိး
တၢ်လၢအကဲထီၣ်တ့ၢ်သးဒီးပုၤလၢခါပူၤကွံၣ်”

ပှၤပိၣ်ခွါခံဂဖိးလိၣ်အကိၣ်ဒီး ထွဲထီၣ်သကိးအခိၣ်လီၤ. ပှၤပိၣ်ခွါလၢအဟဲ
လၢမ့ၢ်န့ၣ်တကတဲပွဲးဝဲအတၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ဒီးမၤတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်ဒီး
အဝဲအဂ့ၢ်အကျိအပူၤကွံၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟ်ကဖၤလၢသးအပူၤလီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်လၢအဂ
တကတခိမၤဘၢအသးလၢအဆုကၤခိးဒီးကန့ၣ်ဝဲလၢတၢ်သးစဲအပူၤလီၤ. ဝဲတၢ်
နၢၣ်ထံးန့ၣ်အိၣ်ဒီးကသံၣ်ကျးတဖျၢၣ်ဒီး မ့ၢ်အူအိးထီၣ်ယၢ်သးကပီၤကွံၣ်ကျၢၣ်ဒီ

သျှင်လှိုင်အာကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

တဖျၢၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟဲတုၤဖဲတၢ်ကဝီၤလီၤအလီၢ်အံၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ယၣ်တရံး အခိၣ်ကွၢ်လီၤအမဲၣ်တကၤဒီးတကၤလီၤ. ပှၤလၢအဟဲလၢမ့ၢ်န့ၣ်တကၤတကၤန့ၣ် အိၣ်ပတုၣ်သတူၢ်ကလၢဒီးပှၢ်လီၤကွၢ်အစုလီၤ. “ဟ့း...နတမ့ၢ်ကွံမံၣ်ဝဲ(လ)မး လဲၣ်” အဝဲတဲလၢတၢ်သျှင်ဒိၣ်သးဖျိးအပူၤလီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်အနံၣ်ခံဆံန့ၣ်မ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအယံၣ်ဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ်တချ့ဒိၣ်မးတုၤဒၣ်လဲၣ်လၢကဆီတလဲပှၤ အနါဒုလၢအထီဆူပှၤလၢအနါဒုဖျၢၣ်တကၤဘၣ်.”

ပှၤနီၢ်ဖးထီတကၤတဲက့ၤအိၣ်အံၤ, “ဘၣ်ဆၣ်တဘျီတခိၣ်တၢ်အိၣ်သးန့ၣ်ဆီ တလဲကွၢ်ဝဲပှၤလၢအဂ့ၤတကၤဆူပှၤအဖိတကၤသ့ဝဲလီၤ... ခဲအံၤနဘၣ်တၢ်ဖီၣ်နုၤ ကအိၣ်အမံးနံးတဆံလံ. လၢခွဲၣ်ခၢ်ကိၣ်န့ၣ် ပှၤသ့ၣ်ညါလၢနကဟဲဖဲတၢ်လီၢ်အ တီၤဝဲအံၤအယံၣ်အဝဲသ့ၣ်ဆူလီၤန့ၣ်ပှၤတၢ်ကစီၣ်လၢအဝဲအဲၣ်ဒီးထံၣ်လီၢ်အသးဒီး နုၤလီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်နဲနအဲၣ်ဒီးလဲၣ်ကဟံၣ်က့ၤကဟံၣ်ရူသ့ၣ်တၢ်, တမ့ၢ်ဇဲ. နမ့ၢ်ပှၤလၢအိၣ် ဒီးတၢ်ကူၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအဂ့ၤတကၤလီၤ. အခဲအံၤတချုးပလဲၤဆူပှၤကီၢ်သန့န့ၣ်ယ အဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်ဖးနးဒီးလံၣ်ပရၢတဘျီလီၤ. ပှၤတကၤမၤယဟ့ၣ်လီၤလၢနစုပူၤလီၤ. န ဖးကွၢ်အိၣ်ဖဲဝဲတြီဖိအကၤပအံၤန့ၣ် လံၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပှၤကီၢ်ဝဲ(လ)အလံၣ်လီၤ.”

ပှၤပိၣ်ခွါလၢမ့ၢ်န့ၣ်တကၤန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ဖးဝဲဒၣ်လံၣ်က့ၤဖိတက့ၤလၢပှၤနီၢ်ဖးထီတ ကၤဟ့ၣ်လီၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအစုကၢ်ဖဲအဟံးထီၣ်ဖးဝဲလံၣ်က့ၤဖိအခါလီၤ. ဘၣ် ဆၣ်အဝဲအစုကနိးကစုၣ်ထီၣ်ဖဲအဝဲဖးလံၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. လံၣ်ပရၢအံၤတၢ် ကွဲးပၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ဖျၢၣ်ဖိအံၤ-

“ဘီး(ဘ)ဇၢ, ယလဲၤထံၣ်န့ၣ်ဖဲတၢ်လီၢ်လၢပသ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်လိၣ်ပသး လၢပကထံၣ်လိၣ်သးအလီၢ်လီၤ. ဖဲနမၤကဲၤထီၣ်နမ့ၢ်ဖျိးအခါ, ယထံၣ် ပှၤအဖိတကၤလၢပှၤသးလီၤဘၣ်အိၣ်ဖဲခွဲၣ်ခၢ်ကိၣ်အပူၤအမဲၣ်လီၤ. နၢ်က့ ယကဖီၣ်န့ၣ်အဂီၢ်ယဖီၣ်ယသးတတုၤလီၤဘၣ်အယံၣ်, ယဟးယုပှၤကီၢ် လၢအတကူၤသိးပှၤကီၢ်အယုန့ၣ်ဖိတကၤဒီးယမၤအဟဲဖီၣ်န့ၣ်လီၤ.”

ကွံမံၣ်.

တၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူး

လါယု ၂၇ သီ, ဂီခီ, မှာ်မုာ်နံတနံလၢမူခိၣ်ကလံသီၣ်ဂီကဆဲကဆီ
ဒီးတၢ်ကီၢ်ဝဲဒီတနံန့ၣ်လီၤ. သံၣ်ခိၤဖိခိၤတဖၣ်ဘိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်ဝဲအါ
အါဂီၢ်ဂီၢ်ဒီးနီၣ်ခိၤမံၤခိၤတဖၣ်ဖျါလါဟ့ၣ်ယံလၢဒိၣ်မးလီၤ. ပုၤဂီၢ်မုာ်ဂီၢ်ပလၢသဝီပုၤ
ဟဲဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်သးလၢတၢ်လီၢ်ပျီတတီၤ, ဝဲစုတးဒီးလံာ်တးအဘၢၣ်စၢဖဲဂီၤခီအ
န့ၣ်ရံၣ် ၁၀ ယၣ်ယၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝုၢ်တနီၤအပုၤပုၤအိၣ်ဝဲဂီၢ်မုာ်ဂီၢ်ပအယိ “တၢ်ထၢ
တၢ်ဖးအမူး” အံၤတၢ်မၤအီၤယံာ်ဝဲခံသီန့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်စးထီၣ်အီၤဖဲ

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

လါယု၊ ၂၆သီ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲသဝီဖိအံၤအပူၤပုၤအနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်ထဲပုၤအ
ဂၤ ၃၀၀ ယၣ်ယၣ်အယီၤ တၢ်မၤမူးအံၤဒီးတကတီၢ်ညါန့ၣ်ယံၣ်ဝဲဒၣ်ထဲခဲန့ၣ်ရံၣ်ဇိ
န့ၣ်လီၤ. အယီၤမူးစးထီၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲ ဂီၤခီ ၁၀ န့ၣ်ရံၣ်ယၣ်ယၣ်သ့ဝဲဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်
အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပုၤသဝီဖိတဖၣ်ကက့ၤအိၣ်မ့ၤအီၣ်ထံဖဲဟါခီလီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်တဖၣ်ဟဲဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးလၢအဆိကတၢ်, မ့ၢ်လၢတၢ်ကီၢ်ခါကွီၣ်ပျီ
ကွံၣ်ဖဲတယံၣ်ဒီးဘၣ်အယီၤလီၤ. ဒီးအါတက့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်သ
ဘျူ အယီၤအဝဲသ့ၣ်ဟဲဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးတပူၤယီၤဘျူဘျူဘျူဘျူဘျူ, ဒီးတယံၣ်
ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်ယုၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲၤသီၣ်သထူၣ်ဘးလီၤဒီးအဝဲသ့ၣ်တဲသကိးဝဲဘၣ်ပးအ
ကွီၣ်ဒီးအသရၣ်မ့ၢ်အဂ့ၢ်, လံာ်လံာ်အဂ့ၢ်ဒီးမၤအ့ၤန့ၣ်လိာ်အသးတက့ၢ်သ့ၣ်ဖဲတၢ်ပျီ
ဖးလံာ်အပူၤလီၤ. ဘီးဘံၣ်ခါတုၣ်ထၢဟံၣ်ယၢ်လၢဂံၢ်ပုၤပုၤလၢအထၢၣ်ပူၤဒီးအသကိး
ဖိဟဲရံၣ်ကွီၣ်(န)ဒီးဒူးကံၣ်ဒံၢ်လၢခြိၣ်စံး(စ)တဖၣ်တခီပးယုထၢဝဲဒၣ်ထဲလၢလၢ
အဘျူဘျူဒီးကဝီၤကွီၤတဖၣ်လီၤ. ဒီးလၢခံကတၢ် လၢလၢအဝဲသ့ၣ်ပးထၢဖျိၣ်ဝဲ
န့ၣ်ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢအပူၤဖးဒိၣ်တပူၤတၢ်လီၤပျီအနၢၣ်ထံးဒီးပုၤသဝီဖိယုၢ်န့ၣ်လၢ
တပူၤအံၤအမံၤလၢ “ဒံၢ်လၢခဲရဲဝဲ” အခီပညီမ့ၢ်ဝဲ “တၢ်လၢခံကတၢ်” န့ၣ်လီၤ.
ဒီးလၢတပူၤအံၤဘၣ်တၢ်ပၤယၢ်အိၣ်ဒီးပိာ်ခွါဖိသၣ်အဂၤတဖၣ်သုတဟဲထၢကွံၣ်
တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်ဖိတဖၣ်တခီဆၢထၢၣ်လၢတၢ်ကပၤဒီးတဲသကိး
တၢ်, ကွၢ်စိယီၤဝဲပိာ်ခွါဖိသၣ်တဖၣ်ဒီးဖိသၣ်ဆံးဖိတဖၣ်တခီလံာ်လူအသးလၢ
ဖၣ်ဆါကျိဒီးစိုၢ်တၢ်ယၢ်ဝဲအဝဲမ့ၢ်ဝဲခွါတဖၣ်အစုန့ၣ်လီၤ.

တယံၣ်ဘၣ်ပုၤသးပျီ, ပုၤနီၢ်ဒိၣ်တဖၣ်ဟဲဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသး ကွၢ်ယုသကိးအ
ကစၢ်အဖိအလံၤ, ကတီၢ်သကိးတၢ်ဘၣ်ပးတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး, တၢ်စူထံအဂ့ၢ်, ဝဲး
ထူစံာ်အဂ့ၢ်ဒီးတၢ်ခိတၢ်သ့အဂ့ၢ်တဖၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဆၢထၢၣ်အိၣ်တဖျိၣ်ယီဖဲစိ
စူယံၤဒီးလၢပူတပူၤအသနၢၣ်တတီၤဒီး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်တဲနံၤတဲအ့ၤသကိးတၢ်အံၤ
ဖျါလီၤကံၢ်လၢတအိၣ်ဒီးအသးသမ့ၤဒီးနံၤဝဲလၢတၢ်သးပၣ်ပၣ်တပၣ်ပၣ်အပူၤလီၤ.
ပုၤမ့ၢ်ပျီတဖၣ်ကူသိးဆုကၤလီၢ်လံာ်ဖိပးဒီးဆုကၤယုၣ်တဖၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟဲ
တုၤဝဲဒၣ်တၢ်လီၤအံၤဖဲအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲတုၤဝဲအလီၢ်ခံတစိဖိန့ၣ်လီၤ. အဝဲ
သ့ၣ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါလိာ်အသးဒီးစံာ်ယဲၤသကိးတၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤယီၤသကိးဆူအ
ဝဲတဖၣ်အအိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တယံၣ်ဘၣ်ပိာ်မုၢ်တဖၣ်လဲၤဂဲၤဆၢထၢၣ်လၢအတၢ်တဖၣ်အယုၤ ကိးက့ၤအဖိ
အလံၤဒီးဖိသၣ်တဖၣ်လဲၤယီၤဆူအမိၢ်အပၢ်အအိၣ်လၢတၢ်သးပၣ်ပၣ်တပၣ်ပၣ်အ
ပူၤအယီၤအမိၢ်အပၢ်တဖၣ် ဘၣ်ကိးက့ၤအဝဲသ့ၣ်ခံၣ်ဘျီသၢဘျီသၢဘျီလီၤ. ဘီးဘံၣ်
မၢတုၣ်လဲၤန့ၣ်အိၣ်လၢအမိၢ်အဟုးလၢဒီးယုၢ်ဝုၤယုၢ်ဝီၤနံၤကဝဲၤပျီၢ်ကဒီးဒီး လဲၤယုၢ်
ကဒါက့ၤဆူလၢပူၤတပူၤအိၣ်တီပူၤထီၣ်သးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. အပၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်အက
လုၢ်အယီၤဘီးဘံၣ်ဟဲက့ၤယုၢ်ဆူအမိၢ်အအိၣ်ချ့သဒဲးဒီးဟဲက့ၤဆူၣ်နီၤလီၤဖဲအပၢ်
ဒီးအဝဲၣ်ခွါအဖိၣ်အကဆူးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် “ တၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူး ” အံၤ ဖဲသိးဖၣ်ဒီးတၢ်ဂဲၤကလံၣ်အမူး,
သးစၢ်အမူးသးဖွံ, ဟီလိဝုတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အသိး- ဒီးဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤ
အီၤခိဖျိမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအတၢ်ဆၢကတီၢ်အိၣ်အါဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်
ဆူၣ်သးဂဲၤလၢကဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢကမျၢၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲမၤဝဲလၢၢ်သ့ၣ်လးပနံၣ်တၢ်ကတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသးကညီၤဘၣ်
အီၤမ့ၢ်လၢအဝဲအဖိအလံၤတအိၣ်နီတကဒီး အမၢၤန့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအကလၢတၢ်ဆူၣ်
ဒိၣ်မးတကလီၤ. ဖဲအဝဲဟဲတုၤလၢပျီပူၤန့ၣ်, အဝဲဟဲစိာ်ယုာ်ဝဲသ့ၣ်တၢ်အသုသုတ
ဖျၢၣ်ဒီးဖဲန့ၣ်ပုၤသဝီဖိတဖၣ်တဲကသ့ၣ်ကဖးတၢ်, ဒီးအဝဲဝံၣ်ဝံၣ်ပုၤအစုဆူပုၤဂီၢ်မ့ၢ်အ
အိၣ်ဒီးစံးဝဲ, “ တနံၤအံၤယဲၤစဲၤခံတဖဲလီၤ. ” လံာ်တၢ်ခိၣ်မံးစထၢၣ်ကြွးဟဲပိာ်အ
ခံဒီးဟဲစိာ်ယုာ်ဒီးခးဆူၣ်နီၤလၢအအိၣ်အိၣ်သၢခိဒီးလဲၤဟံၣ်လီၤဝဲဖဲပျီအသးကံၢ်လီၤ.
ပုၤသဝီဖိတဖၣ်ဆၢထၢၣ်အိၣ်စီၤစုယံၤဒီးခးတူတဖဲလီၤ. ဖဲမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်တဲဝဲ,
“ မ့ၢ်ပုၤသးအိၣ်လၢပုၤကမၤစၢၤယၢတကၤဂၤဒါ ” အခါပုၤမၤယံာ်မၤနီၢ်သး, ပုၤတ
အဲၣ်ဒီးဟဲထီၣ်နီတကဘၣ်. လၢခံမံးစထၢၣ်မၢတုၣ်ဒီးအဖိခွါအဖိၣ်ကတၢ် ဘဲးစ
ထၢၣ်ဟဲထီၣ်ဆူတၢ်မံာ်ညါလၢကဖိၣ်ဂၢ်ပာ်သ့ၣ်တၢ်အဖဲမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ခွဲးခွဲးဝဲ
တၢ်ဖးက့ၤလၢသ့ၣ်တၢ်အပူၤအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထၢတၢ်ဖးအတၢ်ပိးတၢ်လီတနီၤလီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲဖးယံာ်လံ. ဒီးအခဲအံၤသ့ၣ်
တၢ်အသုသုတဖျၢၣ်လၢအအိၣ်လၢခးတူအဖိခိၣ်န့ၣ်တၢ်စုးကါအီၤတချုးလၢသးပုၢ်
ဝါနၢၣ်, လၢအမ့ၢ်ပုၤလၢအသးပုၢ်ကတၢ်လၢအိၣ်ဆိးဖဲဝုၢ်ပူၤအံၤအိၣ်ဖျဲၣ်ထီၣ်အခါ
လံန့ၣ်လီၤ. မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်တဲဝဲတဲက့ၤဝဲလၢတၢ်ကဘျီက့ၤတၢ်အသီတဖျၢၣ်အဂ့ၢ်

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

အံၤအါဘျီ, ဒီးတၢ်အံၤမ့ၢ်ဒၣ်လဲၣ်လုၢ်လၢ်ထူၤသန့တၢ်မၤတမံၤဘၣ်ဆၣ် ပုၤတသးစဲ
လၢအဂၢ်နီတကၤဘၣ်. တၢ်စံးဝဲဒၣ်လၢသ့ၣ်တၢ်အအဲအံၤတဖျၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဘျီက့ၤအီၤ
ဒီးသ့ၣ်တၢ်အလၢညါတဖျၢၣ်အက့ၤအခီတနီၤလၢတၢ်ဘျီတ့ၢ်အီၤဖဲပုၤအဆိကတၢ်တ
ဖုၤဖဲအိၣ်ဆိးဆိလီၤအသးဖဲတၢ်လီၢ်အံၤ ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်သဝီအခါလံန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်
မၤမူးအံၤဝံၤအလီၢ်ခံကိးနံၣ်ဒဲးန့ၣ် မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်စးထီၣ်ဝဲသကိးတၢ်လၢတၢ်က
မၤတလါအသီတဖျၢၣ်အဂၢ်ဘၣ်ဆၣ်ကိးနံၣ်ဒဲးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိတဖၣ်လီၤမၢ်ကွံာ်
ဝဲကယီကယီဒီး တၢ်တကထီၣ်လိၣ်ထီၣ်န့ၢ်အီၤနီတဘျီဘၣ်လီၤ. ကိးနံၣ်ဒဲးန့ၣ်
သ့ၣ်တၢ်အတဖျၢၣ်အံၤလီၢ်လံၤထီၣ်ဝဲတစဲးဘၣ်တစဲး, အလွဲၤလီၤဝါဒီးအဲအံၤအ
လွဲၤထီၣ်ပးထီၣ်ဒီးအလွဲၤတဖၣ်လီၤတအိးကွံာ်လၢလံ. သ့ၣ်အလဲနီၢ်နီၢ်ပဲဖျါ
ထီၣ်က့ၤဝဲလၢန့ၣ်တပူၤ, လၢအံၤတပူၤဒီးဖျါဘၣ်အဘၣ်သီဒိၣ်မးလီၤ.

မံးစထၢၣ်မါတ့ၣ်ဒီးအဖိခွါအဒိၣ်ကတၢ်, ဘဲးစထၢၣ်ဖီၣ်ဂၢ်ယၢ်ဝဲဒၣ်တလါ
သူသူတဖျၢၣ်လၢအအိၣ်လၢ ခးတူလီၤတုၤလၢမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ခွဲးခွဲးဝဲတၢ်ဖးက့ၤလၢ
အစုဂ့ၤဂ့ၤဝံၤတစုလီၤ. ဒီဖျါလၢလုၢ်လၢ်ထူၤသန့အမူးအါတက့ၢ်န့ၣ် တၢ်သးပုၤနီၣ်
ကွံာ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်တကန့ၣ်ယုၣ်လၢအီၤဘၣ်အယီ မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်စုးကါဝဲ
တၢ်ထၢတၢ်ဖးစးခိအက့တဖၣ်လၢ သ့ၣ်က့သ့ၣ်ခီတဖၣ်လၢတၢ်စုးကါတ့ၢ်လံအီၤ
လၢအစါတဖၣ်အစါလံအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်သမၢဝဲဒၣ်လၢကထၢန့ၣ်
လီၤသ့ၣ်အက့အခီတဖၣ်မ့ၢ်လၢဖဲသဝီဆံးအခါန့ၣ်ပုၤစုးကါသ့ၣ်က့သ့ၣ်ခီတဖၣ်
သ့ဘၣ်ဆၣ်အဲအံၤပုၤအနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်အါန့ၢ်ဒီးအဂၤ ၃၀၀ ဒီးကအါထီၣ်ဒီးကွၢ်
ကွၢ်အယီ, အလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကစုးကါတၢ်တမံၤမံၤလၢအကတြီၢ်သ့ၣ်အသ့အံၤ
န့ၣ်လီၤ. တချးတၢ်မၤတၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူးတန့ၣ်န့ၣ် မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ဒီးမံးစထၢၣ်
ကြွေးမၤန့ၢ်တၢ်ဖးက့တဖၣ်ဒီးထၢန့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်ဆူတလါအသ့အပူၤဒီးလဲၤစိာ်ပာ်
ယၢ်ဝဲလၢမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်အလၢၢ်သ့ၣ်လးခိပနံၣ်အလီၢ်လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်
ဘၢအဂီၢ်ဒီးသိးတၢ်ယၢ်ဝဲတုၤလၢမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်အိၣ်ကတီၤသးလၢကလဲၤစိာ်ဝဲဆူ
တၢ်လီၢ်ပျီလၢခံတဂီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်လဲၤသးအလီၢ်ဒီးလဲၤပာ်
ခုၤသ့ၣ်အီၤလၢတၢ်လီၢ်အဂၤတတီၤတီၤ, ဘၣ်တဘျီဘျီတၢ်လဲၤပာ်အီၤလၢမံးစထၢၣ်
ကြွေးအဘုဖီအပူၤ ဒီးမၤကဒီးတနံၣ်တၢ်လဲၤပာ်အီၤလၢလံာ်ပရၢတးအဟီၣ်ဒီးလၢ

ဒီးတဘျဵုတခိၣ်တၢ်လဲၤဟံၣ်တ့ၢ်ဝဲဖဲစိၤပိၣ်ခိၣ် ဖဲမၤတ့ၢ်အပနံၣ်ရိကူးအပူၤလီၤ.

တချုးလၢတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤလၢ တၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူးကအိးထီၣ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ် မၤဝံၤတၢ်မၤတဘျဵုမံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ကတဲာ်ကတီၤဟံၣ်စၢၤစရိတဘျဵုဘျးဘျးအမ့ၢ်- ဟံၣ်ခိၣ်စရိတဖၣ်, မတၤကဲဟံၣ်ခိၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိယီဖိအမံၤစရိလၢဟံၣ် ယီၤတဖျၢၣ်စုာ်စုာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဝံၤအလီၢ်ခံ မံးစထၢၣ်စါမၢၣ် ကဘၣ်လဲၤဆိၣ်လီၤအသးလၢလံာ်တးခိၣ်လၢ တဘျဵုအမ့ၢ်တ့ၢ်တၢ်ထၢတၢ်ဖးအံၤ အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤတနီၤသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်လီၤသးတ ခါအံၤတနံၣ်ဒီးတနံၣ်လီၤဆိလိာ်အသးဒီး ပှၤတနီၤန့ၣ်ဝဲလၢပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢ တၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူးအံၤအိၣ်လၢတၢ်မဲာ်ညါဒီးရူးထီၣ်တၢ်ဆိၣ်လီၤသးဘၣ်ဆၣ်ပှၤ တနီၤန့ၣ်ဝဲလၢအဝဲကဘၣ်ဟးလၢပှၤဂီၢ်မုၢ်အကျါဒီးရူးတၢ်အၢၣ်လီၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တၢ်လုာ်တၢ်လုာ်တခါအံၤတၢ်မၤအိၣ်တဘၣ်လိာ် ဘၣ်စးနီတဘျဵုဘၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ်တၢ်လုာ်တၢ်လုာ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးတခါလၢပှၤဘၣ် မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ယူးယီၣ်ဆူပှၤလၢအဖဲထီၣ်ဘုးတၢ်ဖးတဖၣ်ဘၣ် ဆၣ်တၢ်အံၤဆိတလဲကွံာ်အသးတတီၤဘၣ်တတီၤဒီး ခဲအံၤအိၣ်တ့ၢ်ဒုာ်တၢ်ဝဲသ ကိးတၢ်လၢပှၤဖဲဘုးတၢ်ဖးတဖၣ်စိန့ၣ်လီၤ. မံးစထၢၣ်စါမၢၣ် မၤတၢ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်ဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲကဆုကၤအဝါလၢအကဆိဒီးဖျိၣ်ခံက့ၤ(န)တဘျဵုဝံၤ အစုအကတခီဟံၣ်ဝဲလၢတလၢဖါသူအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဖျါမုာ်ဖျါနီၢ်ဒီးဖျါလၢအ ကဲပှၤအရူဒိၣ်တကဖဲအဝဲသကိးတၢ်ဒီးမံးစထၢၣ်ကြးဒီးမုးစထၢၣ်မၤတ့ၢ်အခါ န့ၣ်လီၤ.

ဖဲမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ဆိကတီၢ်ကွံာ်အတၢ်ကတီၢ်ဒီးတရံးယီၤအသးဆူပှၤသဝီဖိ အိၣ်ဖျိၣ်ရိဖျိၣ်အသးအလီၢ်န့ၣ် မံးစံးဟးခွံာ်စၢၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤပတုာ်ပတုာ်ဖဲပှၤအိၣ်ဖျိၣ် ရိဖျိၣ်ထီၣ်သးအလီၢ်, ဒီးတီၣ်ထီၣ်ယာ်ဝဲအအိၣ်ကံလၢအိၣ်လၢအဖဲဘၣ်ခိၣ်, ဒီး လဲၤတြံာ်န့ၣ်လီၤအသးဖဲပှၤဂီၢ်မုၢ်တဖၣ်အလီၢ်ခံလီၤ.

အဝဲတဲ, “အိ, ယသးပှၤနီၣ်ယသးတီတီလၢတနံၣ်အံၤမုၢ်မုၢ်နံၤမနုၤလဲၣ်လီၤ.” အဝဲတဲပှၤဝဲမံးစံးဒီးလဲၤဒြိုၣ်စံးလၢအဆၢထၢၣ်အိၣ်ဖဲအကပၤ, ဒီးခံဂၤန့ၣ်နံသ

ကိးဝဲလီၤ.

“ယတထံၣ်ယဝၤအယိယဆိကမိၣ်လၢယဝၤသးပှၢ်တဂၤအိၣ်လၢဟံၣ်လီၤခံဒီးရဲၣ်လီၤသ့ၣ်မ့ၢ်တခီ, ”မံးစံးဟဲးခွံၣ်စၢ်ဆဲးဝဲကဒီးဝဲ “ဝံဒီးယကွၢ်လီၤဆူဟံၣ်ချးဒီးယတထံၣ်ဖိသၣ်တဖၣ်အိၣ်နီတဂၤလၢဘၣ်အယိ ယသ့ၣ်နီၣ်ယသးလၢတနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ခံဆံနွံသီဒီးယဟဲးပှၢ်ပတုၤလီၤ.” အဝဲထွါစီအစုဒီးအတၢ်ကံးညၢ်ကျၢ်ဘၢတၢ်ဘၣ်အလၢအကၤယၢ်ဝဲဒီးမံးစံးဒီးလဲးဒြိၣ်စံးဝဲဘၣ်အီၤ, “နက့ၢ်နဟဲးတုၤဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဝဲသကိးဒီးတၢ်အဖၤမ့ၢ်လီၤ.”

မံးစံးဟဲးခွံၣ်စၢ်ယုၣ်ထီၣ်အကိၣ်ဘိ, ကွၢ်ယုစိယိဝဲအဝၤဒီးအဖိခွါဒီးထံၣ်ဝဲလၢအဝၤဒီးအဖိခွါဆၢထၢၣ်ဘူးလၢတၢ်မဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. အဝဲဖီၣ်မံးစံးဒီးလဲးဒြိၣ်စံးအစု လၢကလဲၤဆူအဝၤဒီးအဖိအအိၣ်လီၤ. ဒီးပှၢ်ပျဲန့ၢ်အကျဲဒီးဖဲအဝဲလဲၤခိက်ပှၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်အခါအဝဲန့ၢ်ဟူသီၣ်ပှၢ်တဲတၢ်အကလုာ်သီၣ်ကသ့ကဖး “နမၢ်ဟဲးတုၤလံ” ဒီး “ဘု(လ)အဝဲဟဲးတုၤချးဆၢချးကတီၢ်ကစီဒီ” လီၤ. မံးစံးဟဲးခွံၣ်စၢ်လဲၤတုၤလၢအဝၤအိၣ်အလီၢ်လံ. ဒီးမံးစထၢၣ်စါမၢ်လၢအအိၣ်ခိးတၢ်တဂၤစံးဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီအပူၤ, “ထဲးစံၣ်စၢ, ပဆိကမိၣ်လၢပကဘၣ်စးထီၣ်မူးလၢတပၣ်ယုၣ်ဒီးနၢတခီလီၤ.” မံးစံးဟဲးခွံၣ်စၢ်န့ၢ်ကမ့ၢ်ထီၣ်ဒီးစံးဝဲ, “ပျဲယၢၤခဲအံၤ, နပျဲယဟ်လီၤတံၣ်ခွးလၢသလၢအပူၤသ့ကစီဒီလီၤတမ့ၢ်ဇၢ” အဝဲတဲဝဲဒ်န့ၢ်အယိပှၢ်န့ၢ်မးဝဲလီၤ. ပှၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်အိၣ်က့ၤလၢအလီၢ်အကျဲ ဖဲမံးစံးဟဲးခွံၣ်စၢ်ဟဲးတုၤဝဲအလီၢ်ခံလီၤ.

ဒီးမံးစထၢၣ်စါမၢ်တဲထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ဟ်သးသမ့ကတီၢ်အပူၤ, “ဂုၤလံ, အခဲအံၤပစးထီၣ်မူးသ့လံ. ပကဘၣ်မၤဝဲတၢ်မၤအံၤ ဖဲသိးပက့ၤမၤက့ၤပတၢ်မၤဖဲတၢ်မၤကသ့အဂီၢ်လီၤ. ပှၢ်တဟဲးဘၣ်အိၣ်တၢ်တဂၤကဒီးခါ. ”

ပှၢ်တဲထီၣ်ဝဲတဘျုးက, “ဒဲဘၣ်, ဒဲဘၣ်တဟဲးဘၣ်.”

မံးစထၢၣ်, ယုကွၢ်ဝဲပှၢ်အမံးစရီလီၤ.အဝဲတဲထီၣ်ဝဲ, “မ့ၢ်လီၤ. ချးဒဲဘၣ်လီၤ. အဝဲအခိၣ်ကၢ်တမ့ၢ်ဇၢ. မတၤကဘူးန့ၢ်တၢ်ဖးလၢအဝဲအဂီၢ်လဲၣ်.”

“ယကဘူးတၢ်ဖးလၢအဝဲအဂီၢ်လီၤ.” ပှၢ်ပိၣ်မ့ၢ်တဂၤတဲထီၣ်ဝဲဒီးမံးစထၢၣ်စါမၢ်တရံးကွၢ်အီၤဒီးတဲဝဲ, “မၢ်ထူးန့ၢ်တၢ်ဖးလၢအဂီၢ်ခါ. က့ၢ်န့ၢ်, မ့ၢ်နဖိခွါအိၣ်တအိၣ်နီတဂၤလၢကဘူးန့ၢ်တၢ်ဖးလၢအပၢ်အဂီၢ်ဇၢ.” မံးစထၢၣ်စါမၢ်အနီၢ်

ကစၢ်ဒၣ်ဝဲဒီးပျၤလၢအအိၣ်လၢနူသဝီပူၤတဖၣ်သ့ၣ်ညါဝဲတၢ်စံးဆၢဂ့ၤဂ့ၤသန့ကွဲး၊ တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ထၢတၢ်ဖးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤဖိးသဲစးတခါလၢတၢ်ကဘၣ်သံကွၢ်ဝဲ ဒၣ်ဒ်အညါန့ၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ခိးကန့ၣ်ဝဲမံးစံးဒဲးဘၣ်အတၢ်စံးဆၢ လၢတၢ်သးစဲအပူၤလီၤ.

“ဟီၤရူး(စ) အသးတပျဲၤထီၣ်တဆံဃုန့ၣ်ဒဲးဘၣ်.”

မံးစံးဒဲးဘၣ်စံးဆၢက့ၤအီၤလၢတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးအပူၤလီၤ. “ယဆိကမိၣ် တန့ၣ်အံၤယကဘျးန့ၢ်တၢ်ဖးလၢယပျၤဖုၤအဂီၢ်လီၤ.”

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်စံးဝဲ, “ဂ့ၤလံ” အဝဲမၤနီၣ်လီၤတၢ်ဆူအစရီတဘျီလၢအစိၣ် ယၢ်ဝဲအဖီခိၣ်လီၤ.

ဝံၤအဝဲသံကွၢ်ဝဲ, “တန့ၣ်အံၤဝဲး(ထ)စၣ်အဖီခါကဘၣ်ဘျးတၢ်ဖးခါ.”

ပိၣ်ခါဖိသ့ၣ်အနီၢ်ဖးထီတကလၢပျၤဂီၢ်မ့ၢ်အပူၤတကယုၣ်ထီၣ်အစုစံးဝဲ, “အိၣ် ဖဲအံၤလီၤ.” ဒီးအဝဲစံးဝဲ, “ယကထုးန့ၢ်တၢ်ဖးလၢယဖိးယမိၢ်အဂီၢ်လီၤ.”

အဝဲဖျးဆံးအမဲၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ကနိးသးကနိးအပူၤဒီးဆုးလီၤအခိၣ်ဖဲတၢ်က လုၢ်သီၣ်ထီၣ်လၢပျၤဂီၢ်မ့ၢ်အကျါဒီးစံးဝဲ, “ကွဲး, နမ့ၢ်ဖိလၢအနၢ်လီၤတကလီၤ.” ပျၤ တနီၤနီၤတခါစံးဝဲ, “ပသးခုလၢပထံၣ်ဘၣ်မိၢ်လၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဖိခါန့ၢ်လီၤတကလၢ ကမၤန့ၢ်တၢ်လၢအဂီၢ်လီၤ.”

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်စံးဝဲ, “ဂ့ၤလံ, ယဆိကမိၣ်လၢပျၤဟဲတုၤကိးဂၤဖဲးလံ. သးပျၢ် ဝါန့ၢ်ဟဲတုၤလံခါ. ”

တၢ်ကလုၢ်သီၣ်ထီၣ်, “အိၣ်လၢအံၤ” ဒီးမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကျၢၢ်ကျၢၢ်အခိၣ်လီၤ.

တၢ်ခဲလၢကဘျီဘျီကွၢ်တစီၢ်ဖိ ဖဲမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်မၤရဲထီၣ်အကိၣ်ယုၢ်ဒီးဒီး ကွၢ်လီၤအလံာ်စရီအခါန့ၣ်လီၤ.

ဝံၤဒီးအဝဲစံးဝဲ, “ပျၤကိးဂၤဖဲးအိၣ်ကတဲာ်ကတီၤအသးလံခါ.”

ဒီးစံးကဒီးဝဲ, “အခဲအံၤယကဖးထီၣ်ဟံၣ်ခိၣ်အမံၤလၢအဆိဒီးပျၤပိၣ်ခါတဖၣ် ကဘၣ်ဟဲဘျးတၢ်ဖးလီၤ. ဝံၤဒီးဖိၣ်ယၢ်တၢ်ဖးလၢသုစုပူၤ, တဘၣ်အိးထီၣ်ကွၢ်တ ဂ့ၤ. ပျၤဘျးတၢ်ဖးမ့ၢ်ဝံၤလၢကမးအိးထီၣ်ကွၢ်အီၤသ့လီၤ. သုန့ၢ်ဟံၣ်ခဲလၢလံခါ.”

သွန်လန်အကတၢ်တဘျုးဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

အါစုအါဘျီပုၤကမ္ဗၢ်တဖၣ်တကနၣ်မၤထွဲဝဲတၢ်န့ၣ်ကျဲခဲလၢ်ဘၣ်. အဲ
သ့ၣ်ကနၣ်ဝဲဒၣ်တဖျၢ်တတ်လီၤ. အါတက့ၢ်ပုၤအိၣ်ဘျီအိၣ်ဘျီ, ပုၤခိးကနၣ်
တၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ပိၤသးဝးအပူၤဒီးပုၤတက့ၢ်တၢ်နီတပူၤဘၣ်.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ယုၣ်ထီၣ်အစုတခိးဖးထီၣ်ဒီးကိးထီၣ်ဝဲ, “အ့ၢ်ဒဲ(မ)” ပုၤပိၣ်ခွါ
တကယဲထွဲထီၣ်လၢပုၤဂီၢ်မုၢ်အကဆူးဒီးဟဲယီၤဆူအအိၣ်လီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ဆါဂုၤအိၣ်, “ဟ့..စတံး(ဖ)” ဒီးမံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)ဆါဂုၤဆါ
ဝါက့ၤအိၣ်လီၤ. အဲသ့ၣ်က့ၢ်လိာ်အသးတကဒီးတကလၢတၢ်သ့ၣ်ပိၤသးဝးအပူၤ
လီၤ. ဝံးမံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)ထၢန့ၣ်အစုဆူတလါသုသုအပူၤဒီးဘုးဝဲစးခိက့ထူတ
လံးယၢ်အသးတက့ၤလီၤ. အဲဝဲဒီၣ်တၢ်ယၢ်ဝဲယံးယံးဖဲအစုလၢအပူၤဒီးဟဲက့ၤက
ဒါက့ၤဝဲပစုၢ်ပတုၤလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်အပူၤလီၤ. အဲဆါထၢၣ်ယံးယံးဒီးအဟံၣ်ဖိယီဖိတ
စးဒီးအဲတက့ၢ်လီၤတၢ်လၢအဖီၣ်ယၢ်လၢအစုပူၤဘၣ်.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိးထီၣ်ဝဲ, “အဲၣ်လၢ်”
ဝံးကိးထီၣ်ကဒီးဝဲ, “အဲၣ်ဖဲစၢၣ်, ဘဲသၣ်” န့ၣ်လီၤ.
“လီၤကၢ်လၢတၢ်ဆါကတီၢ်တအိၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူးတဖၣ်အဘၢၣ်စၢ
လၢဘၣ်” မံးစံးဒံးလဲးခြိၣ်စံးတဲခူသ့ၣ်ဝဲမံးစံးကြွးလၢအဆါထၢၣ်လၢတၢ်လီၢ်ခံ
တက့ၢ်လီၤ. “လီၤကၢ်ဒံးသိးပမၤတၢ်တၢ်ဖးအမူးလၢညါတဘျီဖဲအပူၤကွံာ်တန့ၣ်လီၤ.”
မံးစံးကြွးတဲဝဲ, “နဲတဲတၢ်န့ၣ်မုၢ်လီၤ, တၢ်ဆါကတီၢ်လဲၤပူၤကွံာ်ချ့ဒီၣ်မးလီၤ.”

ပုၤကိးထီၣ်ကဒီး, “ချး(ရ). ..ဒံးလဲးခြိၣ်စံး”
မံးစံးဒံးလဲးခြိၣ်စံး တဲဝဲ, “အိၣ်ခ့ၣ်..ယတၢ်ဖုပုၤလဲၤထီၣ်တဘီ” ဒီးအဲသါ
ကီၤပအုးဝဲဖဲအဝဲလဲၤထီၣ်ဆူတၢ်မဲၣ်ညါအခါန့ၣ်လီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိး, “ဖဲဘၢၣ်”, ဒီးမံးစံးဒဲဘၢၣ်လဲၤယီၤဝဲဆူတလါအအိၣ်
ဖဲပိၣ်မုၢ်တကတဲဝဲ, “လဲၤ..လဲၤပိၣ်ထွဲထီၣ်ပုၤတကန့ၣ်အခံက့ၣ်န့ၣ်”ဒီးအဂၤတက
စံးဝဲ, “လၢန့ၣ်အဲလဲၤထီၣ်လဲ” လီၤ.

“လၢခံတဘျီကတုၤလၢပတီၤလီၤ” မံးစံးကြွးတဲထီၣ်ဝဲလီၤ. အဲက့ၢ်တၢ်ဖဲ
မံးစထၢၣ်ကြွးလဲၤဖဲတလါအကပၤ, ဒီးဆါဂုၤဆါဝါဝဲဒၣ်မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်လၢတၢ်

သးတမုၢ်အပူၤဒီးယုထာဝဲဒၣ်တၢ်ဖးလၢတၢ်ဖးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

အခဲအံၤ, လၢပုၤဂီၢ်မုၢ်အပူၤပုၤပိၣ်ခွါတဖၣ် ဖီၣ်ဃာ်ဝဲတၢ်ဖးလၢအစုအပူၤဒီး ကွၢ်တရံးခိၣ်ခဲဒၣ်တၢ်ဖးလၢတၢ်သ့ၣ်ပီၢ်သးဝးအပူၤလီၤ. မံးစံးဒဲးဘၢၣ်ဒီးအဖိခွါ ခံၤအဆၢထၢၣ်သကိးတပူၤယီၤလီၤ. မံးစံးဒဲးဘၢၣ်ဖီၣ်ဃာ်တၢ်ဖးအက့ၤလီၤ.

ပုၤကိးထီၣ်, “ဟါဘၢး.....ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်.”

“ဘ့(လ)လဲၤဘုးတၢ်ဖး” မံးစံးဟဲးခွံၣ်စၢၣ်တဘျဵုအဝၤ, ဒီးပုၤအိၣ်ဖဲအက ပိၣ်ကပၤတဖၣ်နံၤဘၢၣ်အိၤလီၤ.

ပုၤကိးထီၣ်, “ကွီ(န)”

ဖဲန့ၣ်, မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲး(မ)တဘျဵုဝဲဒၣ်သးပုၤဝါန့ၣ်လၢအဆၢထၢၣ်ဖဲအက ပၤတက, “ယန့ၢ်ဟူပုၤတဲသီၣ်လၢအုၤသဝီလၢမုၢ်ထီၣ်တကပၤန့ၣ်တၢ်ပီၣ်လိာ်အ သးလၢတအဲၣ်ဒီးမၤတၢ်ထၢၣ်ဖးအမူးလၢဘၢၣ်.”

သးပုၤဝါန့ၣ်တဲက့ၤအိၤ, “တဘျဵုလဲၤကန့ၣ်ယုၣ်ပုၤတကိာ်တသီၣ်တရၢန့ၣ်တဂ့ၤ. နကန့ၣ်ပုၤသးစၢ်တရၢတဲတၢ်န့ၣ်, လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တၢ်အဂ့ၤတအိၣ်နီတမံၤ ဘၢၣ်. လၢခံတခါန့ၣ်နသ့ၣ်ညါဧါ, အဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးက့ၤအိၣ်လၢလုကအိၣ်ပူၤ, မုၢ် မၤဒဲးအံၤဒုပလုၢ်ပလၢတခါအံၤတမုၢ်ပုၤကမၤနီတကလၢဘၢၣ်, ဒီးကအိၣ်ဝဲဒၣ်ဒဲးန့ၣ် လီၤ. တၢ်စံၣ်ယဲၤတ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်ထၢၣ်ဖးအမူးလၢလါယုၤအပူၤန့ၣ်ဘုခု တဖၣ်ကမဲထီၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်လီၤ. ဒီးတၢ်မၤတၢ်ထၢၣ်ဖးအမူးအံၤကအိၣ်ဝဲထီၣ်ဘိ လီၤ.” သးပုၤဝါန့ၣ်ဆဲးတဲဝဲဒၣ်တၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သး ဖျိးအပူၤ, “ပုၤသးစၢ်တရၢန့ၣ်တကိာ်တသီၣ်ဘၢၣ်.”

မံးစံးအ့ၢ်ဒဲး(မ)စံးဝဲ, “တၢ်လီၢ်တနီၤန့ၣ်ပုၤတမၤတၢ်ထၢၣ်ဖးအမူးလၢဘၢၣ်.”

သးပုၤဝါန့ၣ်တဲက့ၤဝဲလၢအကလုၢ်ဆိၣ်ဆိၣ်, “တဘျဵုတဲပုၤသးစၢ်လၢတကိာ် တသီၣ်ဘၢၣ်တရၢအဂ့ၢ်လၢတဂ့ၤ.”

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိးထီၣ်ကဒီး, “မါတ့ၣ်”ဒီးဘိးဘံၣ်မါတ့ၣ်ကွၢ်ကီအပၢလဲၤ ထီၣ်ဆူတၢ်မဲၣ်ညါလီၤ.

ဝံးဒီး, “လၢခံတကအိၣ်ဘၢၣ်ဒဲး, လၢခံတကဖဲစံၣ်”

သျှင်လှိုင်အကတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

မံးစံးဒဲဘျဉ်တဲဘျဉ်အဖိခွါအဒိၣ်တက၊ “ယအဲၣ်ဒီးလၢအဝဲသ့ၣ်မၤဝဲကဝံၤ ချဲချဲလီၤ။”

အဖိခွါတဲအီၤ၊ “အဝဲသ့ၣ်ကိးထီၣ်ဝဲပှၤမံးဘျးကဝံၤလံ။”

မံးစံးဒဲဘျဉ်တဲ၊ “နကဘျဉ်လဲၤယုၣ်တဲနပါလီၤ။”

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိးထီၣ်ဝဲအကစၢ်ဒၣ်ဝဲအမံၤ၊ ဒီးအဝဲလဲၤခါထီၣ်ဆူတၢ်မိၣ် ညါတစဲးလၢကဘျးတၢ်ဖးအဂီၢ်လီၤ။ ဝံးဒီးကိးထီၣ်ဝဲ၊ “ဝါနၢၣ်” အမံၤလီၤ။

သးပှၤဝါနၢၣ်တဲ၊ “ယပၣ်လၢတၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူးအပူၤအိၣ်လံတဆံၣ်န့ၣ်န့ၣ်လံ” ဖဲအဝဲလဲၤထီၣ်ဝဲဆူတၢ်မိၣ်ညါလၢကဘျးတၢ်ဖးအဂီၢ်လီၤ။

ပှၤကိးထီၣ်ကဒီး၊ “ဝဲး(ထ)စၣ်” ဒီးပိၣ်ခွါဖိအနီၢ်ဖးထီတကဟဲဒိကဲဝဲပှၤဂီၢ် မုၢ်လီၤ။ ပှၤတကတဲထီၣ်ဝဲ၊ “ကွဲး...တဘျဉ်ပျံတၢ်တဂ့ၤ။” ဒီးမံးစထၢၣ်စါမၢၣ်တဲ ဝဲ၊ “ဟံးန့ၢ်န့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖိခွါဧ။”

ပှၤကိးထီၣ်ကဒီး “စၣ်နံနံ” လီၤ။

ဖဲပှၤဘျးတၢ်ဖးတဖၣ်လၢကဝံၤအလီၢ်ခံ၊ တၢ်အိၣ်ဘျဉ်ယုၢ်ကလၢတတီၤဒိၣ်ဒိၣ် ဖိလီၤ။ ဖဲန့ၣ်မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ဖိၣ်ယာ်ဝဲ အကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ဖးက့ၤလၢတၢ်ဖးဖိဒီး တဲထီၣ်ဝဲ၊ “ဂ့ၤလံဒီပုၢ်ဝဲၣ်သ့ၣ်ဧ၊ အခဲအံၤသုအိးထီၣ်သုတၢ်ဖးက့ၤသ့လံ။”

ပှၤဂီၢ်မုၢ်တဖၣ်တဟူးတဂဲၤအိၣ်ဘျဉ်ယုၢ်ကလၢလၢမံးနံးစ့ၤကိၣ်အတီၢ်ပူၤဝံၤ ဒီးပှၤအိးထီၣ်သကိးတၢ်ဖးက့ၤဖိကိးဂးဒဲးလီၤ။ တဘျီဃီ၊ ပှၤပိၣ်မုၢ်တဖၣ်အက လုၢ်သီၣ်သထူၣ်ဘးလီထီၣ်သံကွၢ်လိာ်အသး၊ “မုၢ်မတၢ်လဲၣ်”။ “မုၢ်မတၢ်က ဖိၣ်န့ၢ်တၢ်ဖးအဝဲန့ၣ်လဲၣ်” “မုၢ်ဒဲဘျဉ်အဟံၣ်ဖိယီဖိတခီဧါ” “မ့တမုၢ်ဘျဉ်တခီ မုၢ် ဝဲး(ထ)စၣ် အဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ်မၤန့ၢ်တခီဧါ။”

ဖဲတၢ်သံကွၢ်သံဒီးလိာ်သးအဖၢမုၢ်တၢ်ကလုၢ်သီၣ်ထီၣ်ဝဲ၊ “ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်အ ဟံၣ်ဖိယီဖိဘျးန့ၢ်တၢ်ဖးဝဲန့ၣ်လီၤ။ ဘ့ၣ်(လ)ဘျးန့ၢ်တၢ်ဖးဝဲန့ၣ်လီၤ။”

တဘျီဃီမံးစံးဒဲဘျဉ်တဲဘျဉ်အဖိခွါအဒိၣ်တက၊ “လဲၤ...လဲၤယုၢ်တဲဘျဉ်နပါ တဘီ”

အခဲအံၤပှၤဂီၢ်မုၢ်တဖၣ်လူၤယုၣ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်အဟံၣ်ဖိယီဖိလီၤ။

ဘု(လ)ဆာထၢၣ်လၢအလီၢ်ပိကလၢ်တသီၣ်တသဲ, ဒီးကွၢ်ဝဲဒၣ်လံာ်ကွၢ်ဖိလၢအဖီၣ်ဃာ်ဝဲလၢအစုပူလီၤ. သတူၢ်ကလၢ်, ထဲးစံၣ်ဟဲးခွဲၣ်စၢ်ကိးဃါဝဲမံးစထၢၣ်စါမၢ်, “န့ၣ်နတဟ့ၣ်အိၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢလၢလီၣ်လီၣ်လၢအဝဲကဘုးတၢ်ဖးလၢအသးလီၤဝဲဘၣ်. ယထံၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်နကွၢ်ဒိၣ်ဆံးအါစုတၢ်လီၤ.”

မံးစံးဖါလဲးခြီၣ်စံးဝဲဝဲ, “တဘျုးဝဲအါတၢ်နီတမံတဂ့ၤထဲးစံၣ်”

ဒီးမံးစံးကြွဲးတထီၣ်ဝဲ, “ပုၤကိးဂၤဒဲးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ထဲသိးသိးလီၤ.”

“ထဲးစံၣ်. တတၢ်နီတမံတဂ့ၤ” ဘု(လ) ဟဲးခွဲၣ်စၢ်ကိးဝဲအါမါလီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢ်စံးဝဲ, “အိၣ်ခွဲၣ်, ကန့ၣ်ကိးဂၤဒဲး, ပမတၢ်အံၤဝံၤချ့သပုၤကတၢ်လီၤ. ဒီးအခဲအံၤ ပကဘၣ်မၤချ့ထီၣ်တၢ်တစဲးဖိ ဖဲသိးပမအီၤကဝံၤလၢတၢ်ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်အပူလီၤ. အဝဲကွၢ်လီၤပုၤအမံၤစရီၤလၢခံတဘျုးလီၤ.

အဝဲတဲ, “ဘု(လ), နဘုးန့ၣ်တၢ်ဖးလၢ ဟဲးခွဲၣ်စၢ်အဟံၣ်ဖိပီဖိအဂီၢ်လီၤ. ဟဲးခွဲၣ်စၢ်အပုၤဟံၣ်ဖိပီဖိအိၣ်တၢ်တဂၤဒဲးခါ.”

မံးစံးဟဲးခွဲၣ်စၢ်ကိးပသူ, “လၢန့ၣ်, ဖဲ(န)ဒီးအံၤဘၢ, မၤအဝဲသ့ၣ်ဘုးတၢ်ဖးဖဲန့ၣ်.”

“ဖိမုၢ်တရၢန့ၣ်ဘၣ်ဘုးတၢ်ဖးဒီးအဝဲသ့ၣ်အဝဲအဟံၣ်ဖိပီဖိလီၤ. ထဲးစံၣ်” မံးစထၢၣ်စါမၢ်တဲက့ၤအီၤလၢအကလုာ်မုၢ်မုၢ်လီၤ.

“နသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်သးအံၤဂ့ၤဂ့ၤဖဲသိးပုၤကိးဂၤဒဲးလီၤ.”

ထဲးစံၣ်တဲ, “တၢ်မၤအံၤတတီဘၣ်.”

“ကွီ, တမ့ၢ်ဘၣ်” ဘု(လ)ဟဲးခွဲၣ်စၢ်တဲဝဲဒၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးဒီးတၢ်မိၣ်တၢ်မးအပူလီၤ. “ယဖိမုၢ်တရၢဘၣ်ဘုးသကိးတၢ်ဖးဒီးအဝဲအဟံၣ်ဖိပီဖိလီၤ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဘၣ်လီၤ. ဒီးတလၢကွၢ်ယဖိယလံၤန့ၣ်ယဟံၣ်ဖိပီဖိအဂၤတဖၣ်တအိၣ်လၢဘၣ်.”

မံးစထၢၣ်စါမၢ်တဲ, “မ့ၢ်စံးန့ၣ်, ပုၤလၢအဘုးန့ၣ်တၢ်ဖးလၢဟံၣ်ဖိပီဖိအဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးအခဲအံၤပုၤလၢအဘုးန့ၣ်တၢ်ဖးလၢနဟံၣ်ဖိပီဖိအဂီၢ်စ့ၢ်ကိးမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်လီၤတမ့ၢ်ခါ. “

သျှင်လှိုင်အာဇာနည်တော်တော်တော်အောင်အောင်

“မုန်းလို့” ဘု(လ)ဟဲးခွံင်စာ်အာ်လီဝဲလီဝဲ

မံးစထာ်စါမာ်သံကွာ်, “နဖိအိ်ပဲါဂေလဲင်, ဘု(လ)”

ဘု(လ)စံးဆာ, “အိ်သါဂေလီ. အိ်ဘု(လ), ကျဲအာ်(ရ)ဒီးနဲစံင်, ဒီး
ဖိသဉ်ဒူးဘူး, ဒီးထဲးစံင်ဒီးယါလီ.”

“မ့စံးဒ်န့င်ဂုလဲ” မံးစထာ်စါမာ်သံကွာ်,

“ဟဲရံင်နမန့ါကွာ်အဲဝဲသ့အတံးဖးကုလဲခါ”

မံးစထာ်ကြွေးကျါကျါအိ်ဒီးယုင်ထီင်ပူးဝဲတံးဖးကုတဖင်လီ. “မ့မု်ဒ်
န့င်, ကွာ်ထာ်ကွာ်တံးဖးတရန့င်ဆူတလါအပူ” မံးစထာ်စါမာ်နဲင်လီအီ
လီ. “ဟံးန့ါကွာ်ဘု(လ)အတံးဖးကုဒီးတုာ်န့င်ကဒါကွာ်လါတလါအပူစုါ”

မံးစံးဟဲးခွံင်စာ်တဲကသ့တံး, “ယဆိကမိ်ပဝစထီင်အသီတဘျီကဒီးသ့
လဲ”. “ယတဲနု, တံးန့င်တတီဘင်. နတဟ့င်အီတံးဆါကတီါပဲါပဲါလါကယု
ထာဘူးဝဲတံးဖးအဂီါဘင်. ပုထံင်ကိးဂဲးလီ.”

မံးစထာ်ကြွေးဟးယုထာ်ကွာ်တံးဖးကုယဲါကွာ်ဒီးထာ်လီဝဲလါတံးအပူဒီး
အဲဝဲတုာ်လီဝဲဒီးခိကုအဂဲလဲဆူဟီင်ခိင်အလီဒီးကလဲအူဒ်ဖျီးကွံင်စးခိကုတ
ဖင်ခဲလဲလီ.

“ကန့င်, ကိးဂဲး” မံးစံးဟဲးခွံင်စာ်တဲဘင်ပုလါအအိ်လါအယါတဖင်
လီ.

မံးစထာ်စါမာ်သံကွာ်, “အိ်ခုင်, ဘု(လ)နအိ်ကကတီါနသးလဲခါ” ဒီး
ဘု(လ)ကွာ်လီအမါဒီးအဖိတဖင်တဘူး, ဒီးကျါကျါအိ်လီ.

မံးစထာ်စါမာ်တဲအီ, “တီါနီင်ယာ်ဂုဂုနီ. ဘူးတံးဖးကုဒီးတဘင်အိး
ထီင်ကွာ်အိးဒဲးတဂု. ဟံယာ်အီတုာ်လါပုကိးဂဲးဘူးဝဲတစု... ဟဲရံင်ခါ, ဝဲ
သးစုမာစုဖိသဉ်ဒူးဘူး”

မံးစထာ်ကြွေးဟံးထီင်ဖိသဉ်ပိင်ခါတဂုလါအအိ်ဒီးဟဲဘူးတံးဖးကုတဂု
အစု ဝဲမံးစထာ်စါမာ်တဲဝဲ, “ဒူးဘူး, ဘူးထီင်တံးဖးကုတဘုင်လါတလါအပူ”
ဒူးဘူးထာ်လီအစုဆူတံးအပူဒီးနဲဝဲလီ. “ဘူးဝဲထဲတဘုင်ဘင်လီ.”

မံးစထာ်စါမာ်တဲဝဲ, “ဟဲရံင်ဖိင်ယာ်န့ါအီ” မံးစထာ်ကြွေးဖိင်ဖိသဉ်အစု

ဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်ဖးက့တဘျုးလၢဖိသၣ်အစုပူၤဒီးဖိၣ်န့ၢ်ယၢ်ဝဲဖိသၣ်အတၢ်ဖးက့, ဝဲဖိသၣ်ဒုဘျးဆၢထၢၣ်လၢအကတဖၣ်ဒီးကွၢ်ထီၣ်အမဲၣ်လၢတၢ်တနၢ်ပၢၢ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်အပူၤလီၤ.

“လၢခံတကၤန့ၢ်နဲစံၣ်” မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိးထီၣ်, န့ၢ်စံၣ်အသးအိၣ်တဆံခံန့ၢ်ဒီးအဝဲအသကိးဖိတဖၣ်သ့ၣ်ပိၢ်သးဝးန့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢအဝဲအဂီၢ်ဖဲအဝဲလဲထီၣ်ဆူတၢ်မဲၣ်ညါအခါန့ၢ်လီၤ. အဝဲထုးထီၣ်အစကးဒီးဘျးဝဲတၢ်ဖးလၢတၢ်အအပူၤလီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိးထီၣ်ကဒီးဝဲ, “လၢခံတကၤ ဘ့(လ) က့ၣ်အၣ်(ရ),” ဘ့(လ)အမဲၣ်သၣ်ထီၣ်ဂီၤဒီးတဘျုးဒီးခါထီၣ်အခိၣ်ဖးလဲၣ်, ဘျးကထူလီၤယံၤဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တၢ်အဖဲအဘျးဝဲတၢ်ဖးက့လၢအဂီၢ်အခါလီၤ.

“လၢခံတကၤထဲးစံၣ်” မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိးထီၣ်ဝဲ, အဝဲမၤယံၣ်မၤနီၢ်အသးတစီၢ်ဖိကွၢ်တရံးတၢ်လၢအကတပဝးဒီးပၢ်အသးဂၢၢ်ဂၢၢ်ဒီးလဲၤဝဲဆူတၢ်ဖးအအိၣ်တၢ်အလီၢ်လီၤ. အဝဲဘျးဝဲတၢ်ဖးဒီးဖိၣ်ယၢ်ဟံးဝဲလၢအလီၢ်ခံလီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်ကိးထီၣ်, “လၢခံတကၤ ဘ့(လ)” ဘ့(လ) ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်ဘျးတၢ်အဒီးခွဲးခွဲးဝဲ, ဒီးတၢ်ဖးက့ဟဲပၣ်လၢအစုပူၤလီၤ.”

ပျၤဂီၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဘျုးယုၢ်ကလၢလီၤ. ပိၢ်မ့ၢ်ဖိတကၤတဲကသ့ဝဲ, “ယတဆၢမ့ၢ်လၢလၢကမ့ၢ်နဲစံၣ်ဘၣ်” ဒီးပျၤဂီၢ်မ့ၢ်န့ၢ်ဟူအဝဲတဲတၢ်ခဲလၢလီၤ.

“တၢ်အံၤတမ့ၢ်ကျဲတဘိလၢအမၤညီၣ်န့ၢ်တၢ်အသးအသိးဘၣ်. ပျၤတရၢတဖၣ်သိးဒီးပျၤလၢညါလၢဘၣ်.” သးပျၢ်ဝါနၢၣ်ကန့ၢ်ကဒုးတၢ်လီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်တဲ, “ဂ့ၤလံ. အိးထီၣ်သကိးတၢ်ဖး” ဟဲရံၣ်အိးထီၣ်န့ၢ်ဒုဘျးအတၢ်ဖး, မံးစထၢၣ်ကြွးအိးထီၣ်တၢ်ဖးဒီးအဝဲယုၢ်ထီၣ်ပွဲးဝဲတၢ်ဖးအကလီလၢပျၤဂီၢ်မ့ၢ်အကျိးသိးပျၤကထံၣ်ဘၣ်အိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. နဲစံၣ်ဒီးဘ့(လ)က့ၣ်အၣ်(ရ) အိးထီၣ်ဝဲတၢ်ဖးတပြုၤပီ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်ခံကလၢလၢအသ့ၣ်ခုအသးခုဒီးန့ၢ်ကဝဲပျီၢ်ကဒီးဒီးအဝဲသ့ၣ်ယၣ်တရံးအသးဆူပျၤဂီၢ်မ့ၢ်အအိၣ်ဒီးယုၢ်ထီၣ်ပွဲးဝဲအတၢ်ဖးက့တဖၣ်လၢအခိၣ်လီၤလီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢၣ်စံးဝဲ, “ထဲးစံၣ်” ဒီးတၢ်စံးဆၢတအိၣ်ဘၣ်.

သျှင်လှိုင်အာဏာတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၢၤတဖၣ်

အယိံ, မံးစထၢၣ်စါမၢၢ်ကွၢ်ဝဲ ဘ့(လ)ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်, ဒီးဘ့(လ)အိးထီၣ်အတၢ်ဖး
အက့ဒီးဒုးနဲၣ်ပွဲးဝဲလီၤ. မ့ၢ်စးခိက့အကလီလီၤ.

မံးစထၢၣ်စါမၢၢ်တဲထီၣ်ဝဲ, “မ့ၢ်ထဲးစံၣ်လီၤ.” ဒီးအဝဲတဲဘ့(လ)ဒီးအကလုာ်
ဆံးဆံးဖိ, “ဘ့(လ), အိးထီၣ်န့ၢ်ထဲးစံၣ်အတၢ်ဖးက့တဘီ.”

ဘ့(လ) ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်လဲၤယီၤဆူအမါအအိၣ် ဒီးထဲးဝဲတၢ်ဖးက့လၢအမါအစု
ပူၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ယုအခွဲးဘၣ်လီၤ. လၢထဲးစံၣ်ဘုးန့ၢ်တၢ်ဖးက့အလီၤန့ၢ်အိၣ်
ဒီးတၢ်အဖိးသူသူဖိတဖိးလီၤ. တၢ်အဖိးသူသူဖိတဖိးအံၤ မံးစထၢၣ်စါမၢၢ်မၤနီၣ်
ဃာ်ဝဲဒီးစၢၢ်ဘိသူသူဖိဒိၣ်တဘိလၢလၢၢ်သ့ၣ်လးခိပနံၣ်အတၢ်မၤလီၢ် တချုးတၢ်
မၤတၢ်ထၢတၢ်ဖးအမူးတန့ၢ်လီၤ. ဘ့(လ)ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်ယုာ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဖးက့ဆူ
တၢ်ဖိခိၣ်ဒီးပုၤဂီၢ်မ့ၢ်ကွၢ်ထီၣ်သကိးဝဲဒၣ်တၢ်ဖးက့ဝဲန့ၢ်လီၤ.

“ဂ့ၤလဲ” မံးစထၢၣ်စါမၢၢ်စံးဝဲ, “ပကမၤဝံၤကွံာ်မူးအံၤချ့ချ့လီၤ.”

ပုၤသဝီဖိတဖၣ်သးပုၤနီၣ်ကွံာ်ဝဲ အလုာ်လၢထူသန့အမူးဒီးတလၢသူသူအနီၣ်
ကီၢ်တဖျၢၣ်အိၣ်ဒဲလဲၣ်, မၤအသးဒဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်နီၣ်ဒီးဝဲဒၣ်လၢက
ဘၣ်စူးကါဝဲဒၣ်လၢတဖၣ်လၢမူးအပူၤန့ၢ်လီၤ. လၢပူတပူလၢ ပုၤဝီၣ်ခွါဖိတဖၣ်ပူ
ဟ်ဃာ်ဝဲန့ၢ်အခဲအံၤပုၤကစးထီၣ်စူးကါအီၤန့ၢ်လီၤ. လၢပူအဖိခိၣ်န့ၢ်အိၣ်စ့ၢ်
ကီးဒီးတၢ်ဖးက့တဖၣ်လၢကလံၤအူဒဲဖျိးကွံာ်အီၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. မံးစံးဒဲလဲၣ်ခြံး
စံးရူထၢထီၣ်ဝဲလၢၢ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်လၢဘၣ်ထၢထီၣ်ဝဲလၢအစုခံခိလၢၢ်ဒီးအဝဲဃၣ်အ
သးဆူမံးစံးဒဲဘၣ်အအိၣ်ဒီးစံးဝဲ, “ဒဲဘၣ်, ဟဲထၢလၢၢ်နဲၣ်..မၤချ့ချ့”

မံးစံးဒဲဘၣ်ထၢထီၣ်ဝဲလၢၢ်အဖျၢၣ်ပြဲကဒဲဆံးဆံးဖိတဖၣ်ပုၤလၢအစုခံခိလၢၢ်
ဒီးအဝဲကသါဟီဟဲဟီဟဲဒီးတဲဝဲ, “ယဃုာ်တန့ၢ်လၢဘၣ်. နလဲဟ်စၢၢ်ဒီးယက
လဲၤဟီၣ်န့ၢ်လီၤ.” ဖိသၣ်တဖၣ်ထၢဟ်ဃာ်လၢၢ်ဝံၤလဲ, ဒီးပုၤတကဟ့ၣ်ဖိသၣ်ဒုး
ဟဲးခွံၣ်စၢၣ်ဒီးလၢၢ်ပြဲဖိစုးဖျၢၣ်လီၤ.

ထဲးစံၣ်အိၣ်လၢပျီအခၢၣ်သးထဲတကၤဇိဒီး အဝဲယၤထီၣ်အစုခံခိလၢၢ်ဖဲပုၤသ
ဝီတဖၣ်လဲၤယီၤဆူအအိၣ်လီၤ. အဝဲတဲဝဲ, “တၢ်မၤအံၤတတီဘၣ်.” ဒီးလၢၢ်တ
ဖျၢၣ်ဟဲဘၣ်အခိၣ်သၣ်ယံထူၣ်ကလၢလီၤ.

သးပျၢ်ဝါနၢ်စံးဝဲ, “ဟဲ...ဟဲ...ဟဲကွၢ်သကိးအိၤဒီးလၢ်ကိးဂး” စတံး(ပ)
 အုၣ်ဖဲ(မ)လၢအခိၣ်ကၢ်တဂၤအိၣ်လၢတၢ်မဲၣ်ညါကတၢ်, ဒီးမံးစံးကြွၢ်ဆၢထၢ်ဖဲ
 အကပၤလီၤ. မံးစံးဟဲးခွံၣ်စၢ်တခီကိးပသုဝဲလၢအဂီၢ်အဘါအလၢ်,
 “တမ့ၢ်ဘၣ်... တတီဘၣ်.. တၢ်အံၤတဘၣ်ဘၣ်.” ဖဲပျၢ်ဂီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ဟဲးယုၢ်
 သဖျိဆူအအိၣ်ဒီးကွၢ်သံကွၢ်သကိးအိၤလၢလၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်ပိာ်ခါခါ(လ)

ပှၤ ကွဲးလံာ်ဖိဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲပိာ်ခါဖိသၣ်ခါ(လ)အဂ့ၢ်ခိဖျိ ပိာ်ခါဖိသၣ်လီၣ်ရံၣ်
လၢအသးအိၣ် ၅ နံၣ်လၢအစးထီၣ်မၤလိဝဲတီၤဖိသၣ်ကိာ်တကၤအတၢ်ထံၣ်
မ့ၢ်လီၤ. ခါ(လ)န့ၣ်(ဖျါလၢ)မ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအနူၤက့ၣ်န့ၢ်ယုၤ, အတၢ်ယုးယီၣ်ဟ်ကဲ
တၢ်တအိၣ်ဒီးမ့ၢ်ပှၤလၢအဂၤဆူၣ်ဒိၣ်မးတကၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်ထီၣ်သၤတြီၤအီၤန့ၣ်,
နကထံၣ်ဘၣ်လၢလီၣ်ရံၣ်မ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအနၢ်လီၤတကၤအမိၢ်တဲဝဲဒၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.
ဒီးလီၣ်ရံၣ်အမိၢ်န့ၣ်အဲၣ်ဒီးလဲၤထီၣ်ကိာ်သရၣ်ကိာ်ဖိမိၢ်ပာ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢကလဲၤထံၣ်

လိာ်ဘၣ်အသးဒီးခါ(လ)အမိၢ်မ့ၢ်လၢအသးကညီၤဘၣ်ဝဲအယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်မိၣ် သၢ်လၢအနူၤက့ၣ်န့ၣ်ယွၤအမိၢ်ပၢ်တဂၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကမၤအသးဒီးပုၤဖဲလဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် နကသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤဖဲနဖးပူၤလၢလၢအံၤဝဲအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလီၢ်ရံၣ်စးထီၣ်ထီၣ်ကွီၢ်အခိၣ်ထံးတသီန့ၣ် အဝဲတအဲၣ်ဒီးကူကၤဝဲဒၣ်ဖျီၣ်ခံ လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးပျံၤခံဘိၣ်လၢအလီၢ်ခံဘၣ်. အဝဲအဲၣ်ဒီးကူထီၣ်ဝဲဒၣ် ဖျီၣ်ခံက့ၤ(န) လၢအဲးတဘျီဒီးထီၣ်ထီၣ်ဝဲအယိၢ်တကိးလီၤ. တနံၤကွီၢ်စးထီၣ်အခိၣ်ထံးတသီအ ယိၣ်အဝဲယုၢ်လီၤလၢဟံၣ်ဒီးလဲၤသကိးကွီၢ်ဒီးပိာ်မုၢ်ဖိသၢ်လၢအသးပျံၤန့ၣ်အီၤတစး လၢအအိၣ်ဖဲယဟံၣ်ကပၤတဂၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသးပုၤနီၣ်တၢ်တၢ်ယၤဖဲဝဲတြီၤအယၤ ထံးလီၤ. ယကွၢ်ထွဲအလီၢ်ခံဒီးယသးလီၤကတုၤဘၣ်မးယသးလီၤကံၤဒ်သိးယတၢ် အိၣ်မူကတီၢ်ကတၢ်ကွၢ်တပတီၢ်, ဒီးလၢယမဲာ်ချံၣ်ဖိလၢယထံၣ်လၢဖိသၢ်ဆံးဆံး အီၣ်နီၣ်ဖိတဂၤအံၤအခဲအံၤကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်ပိာ်ခါဖိသၢ်တဂၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤအ သးတဂၤလံလီၤ.

အဝဲဟဲက့ၤတုၤဟံၣ်ဒီးမၤဝဲဒ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကိးလီၤ. အဝဲအိးထီၣ်ဝဲတြီၤသီၣ် “ကြီး” ဖးဒိၣ်, ကွၢ်လီၤအခိၣ်သလုးလၢဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်, ဒီးအဝဲကိးပသူထီၣ် လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်အပူၤ, “ပုၤတအိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤနီၣ်တဂၤကၤဖဲ”.

ဖဲမုၢ်ထူၣ်တၢ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်, အဝဲကတီၢ်တၢ်ဒီးအပၢ်န့ၣ်မၤသီၣ်ဝဲအက လုာ်ဆိၣ်ဆိၣ်, မၤလီၤဂၢ်အပုၤပိာ်မုၢ်အတၢ်နီၣ်ထံးဒီးတဲပုးပုၤလၢအဝဲအသရၣ်တဲ ဝဲဒၣ်လၢပတဘၣ်ယၤထီၣ်ကစၢ်ယွၤအမံၤလၢတၢ်ကလီၤကလီၤအပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယကတီၢ်တၢ်ဒီးအီၤမုၢ်မုၢ်ဒီးယသံကွၢ်အီၤ, “တနံၤအံၤနမၤလိတၢ်အဆိက တၢ်တသီမၤသးဒ်လဲၣ်.”

အဝဲစံးဆၢ, “မုၢ်လီၤ”

အပၢ်သံကွၢ်အီၤ, “မုၢ်နမၤလိန့ၣ်တၢ်တမံၤမံၤကိးခါ.”

အဝဲတဲဆၢက့ၤအပၢ်လၢအကလုာ်ဆိၣ်ဆိၣ်, “ယတမၤန့ၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်”

ယသံကွၢ်အီၤ, “နတမၤလိန့ၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.”

လီၢ်ရံၣ်ထွါအကိၣ်ပိာ်မုၢ်ဒီးထီၣ်ပးဝဲစံးက့ၤဝဲ, “ကွီၢ်သရၣ်တီၢ်တၢ်ဖိသၢ်ပိာ်ခါတဂၤ, မ့ၢ်လၢအဝဲဂဲၤဆူၣ်ဒိၣ်မးအယိၣ်လီၤ.” အဝဲတဲတၢ်ဒီးအကိၣ်ပူၤပုၤထဲတၢ်အိၣ်လီၤ.

သျှင်လှိုင်အကတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

ယသံကွၢ်, “အဝဲမတၢ်မနုၤအယိလဲၣ်” “မတၢ်လဲၣ်”
လီၤရံၣ်ဆိကမိၣ်တၢ်တစိၣ်ဖိဒီးစံးဆၢယၤ, “ခွါ(လ). အဝဲဂဲၤဆူၣ်ဂဲၤကဲလီၤ. ကွီသ
ရၣ်တီၢ်အိၤဒီးဟ့ၣ်အိၤတၢ်ကမၣ်, မၤအဆၢထၢအိၣ်ဖဲတၢ်န့ၣ်ထံး, မိၤစၢ, အဝဲလံ
ကျိဒီးဂဲၤဆူၣ်တဘီလီၤ.”

“အဝဲမကမၣ်တၢ်မနုၤလဲၣ်,” ယသံကွၢ်ကဒီးအိၤ,
ဖဲန့ၣ်အဝဲဆီၣ်ဖျိးကွံာ်အလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤဒီးဟံးထီၣ်ဝဲအဘၣ်စကးဒီးဟးထီၣ်ကွံာ်တ
ဘျီယိလီၤ. အပၢ်တခီကိးထွဲ, “ဟ့, တၢ်ဖိသၣ်ပိာ်ခွါကွၢ်လၢအံၤတဘီ” အခါလီၤ.

လၢခံတနံၤ, လီၤရံၣ်ဟဲက့ၤတုၤ, ဆ့ၣ်နီၤလီၤတဘျီယိ, အဝဲတဲပှးကဒီးပှးတၢ်
ဖဲပအိၣ်မုၢ်ထူၣ်တၢ်အိၣ်အကတီၢ်လီၤ.

လီၤရံၣ်နံၤထီၣ်ကွံးဒီးစံးဝဲ, “တနံၤအံၤခွါ(လ)မၤက့ၣ်ကဒီးအနၢ်လံ. အဝဲတီၢ်အ
သရၣ်မုၢ်”

ယဖုးဘၣ်ယသး, “ကစၢ်စၢ, အိယဆိကမိၣ်ဒုအဝဲကဘၣ်တီၢ်ကဒီးလံသၣ်”
လီၤရံၣ်စံးဝဲ, “လီၤတၢ်လီၤ. ကွၢ်ထီၣ်လၢတၢ်ဖိခိၣ်တဘီပါ”

အပၢ်စံး, “နမၤယကွၢ်ထီၣ်တၢ်မနုၤလၢတၢ်ဖိခိၣ်လဲၣ်”
လီၤရံၣ်စံးကဒီးဝဲ, “ကွၢ်လီၤဆူတၢ်ဖိလၢ. ကွၢ်ယစုမုၢ်ဒိၣ်အံၤ, အံၣ်... နၢနအိၣ်ပိ
တဘီ” ဒီးအဝဲမလံကျိအသးဒီးအပၢ်ဝံၤနံၤဝဲဟါဟါဟါလီၤ.

ယသံကွၢ်အိၤချ့သဒံး, “ဘၣ်မနုၤခွါ(လ)တီၢ်သရၣ်မုၢ်လဲၣ်.”
လီၤရံၣ်တဲက့ၤယၤ, “သရၣ်မုၢ်မၤအတုတၢ်ဂီၤဒီးစၢ်ဘိလွဲၢ်အဂီၤတရၢအယိလီၤ. မ့
မ့ၢ်ခွါ(လ)တခီအဲၣ်ဒီးတုတၢ်ဂီၤဒီးစၢ်ဘိလွဲၢ်အလါလီၤ. အဝဲတီၢ်သရၣ်မုၢ်ဒီးအ
သရၣ်မုၢ်တီၢ်အိၤလီၤ. ဝံၤဒီးသရၣ်မုၢ်တဲဝဲ, တဘၣ်ဂဲၤလိာ်ကွဲဒီးခွါ(လ)နီတက
ဘၣ်. သရၣ်မုၢ်တဲဒ်န့ၣ်သနၢ်က့ပုၤဂဲၤလိာ်ကွဲဒီးအိၤကိးဂၤဖးလီၤ.”

ကွီထီၣ်သၢနံၤတနံၤဒီးတနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲမုၢ်သၢနံၤလီၤ. ခွါ(လ)ဂဲၤလိာ်ကွဲဝဲတၢ်ဝး
ယဲၤယိဒီးလၢတၢ်တပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သးအပူၤ, တီၢ်လီၤဘၣ်ဝဲဖိသၣ်မုၢ်ဆံးဆံးဖိ
တကအခိၣ်တိသၣ်လီၤ. ဒီးပိာ်မုၢ်ဖိသၣ်အခိၣ်သ့ၣ်လီၤဝဲဒ်လီၤ. ဒီးသရၣ်မုၢ်
ဟ့ၣ်ကဒီးခွါ(လ)တၢ်ကမၣ်, မၤအအိၣ်လၢဖးကိပူၤဖဲတၢ်ပျၢ်အိၣ်ဘျးပျၢ်ဖိအ
ကတီၢ်ဒိကတီၢ်ညါလီၤ.

ဖဲမုၢ်လွံၢ်နံၤတနံၤန့ၣ် သရၣ်မုၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ကမၣ်, မၤအဆၢထၢၣ်လၢအးအသနၢၣ်ထံးမ့ၢ်လၢအဝဲဆဲးထူအခိၣ်ထီၣ်တဘျုးယုၤယီၤအယီၤလီၤ. ဖဲမုၢ်ယဲၤနံၤတနံၤန့ၣ်သရၣ်မုၢ်ဟံးကွံာ်အလၢၢ်ဘျုးဘၣ်သ့မ့ၢ်လၢအဝဲတၢ်ကွံာ်ဟီၣ်ခိၣ်ဝါတဖၣ်အယီၤလီၤ.

ဖဲမုၢ်ယုၤနံၤန့ၣ်ယတဲသကိးတၢ်ဒီးယဝၤ, “နဆိကမိၣ်လၢလီၤရံၣ်န့ၣ်ထီၣ်တီၤဖိသၣ်ကွံာ်န့ၣ်ဂ့ၤခါ. အဝဲဟဲက့ၤတဲပုၤပုၤတၢ်တရၢန့ၣ်တညီဘၣ်. အဝဲဟဲက့ၤတဲတၢ်တဆဲးတလၢရၢၢ်စၢၢ်ဒိၣ်မး, သ့ထီၣ်တၢ်လၢအတဂ့ၤတဘၣ်အါထီၣ်လီၤ.”
ယဝၤတဲ, “တၢ်ခဲလၢန့ၣ်ကလဲၤအသးဘျုးဘျုးဆီၣ်ဆီၣ်” လၢတၢ်နၢၣ်အလၢအပျဲၤလီၤ. ပုၤဒ်သိးခါ(လ)န့ၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤကအိၣ်ကစီၤဒီး. ခဲအံၤမ့ၢ်တထံၣ်ဝဲသနၢၣ်ကလၢန့ၣ်ကထံၣ်ဘၣ်ဝဲပုၤဒ်သိးအံၤန့ၣ်လီၤတၢ်လီၤ.”

ဖဲမၤကဒီးလၢခံတနံၤ, မုၢ်ခိၣ်ထံးတနံၤန့ၣ်လီၤရံၣ်ဟဲက့ၤလၢကွံာ်စၢၢ်ခဲဒီးဟဲက့ၤစိာ်တၢ်ကစီၣ်အါမးလီၤ. အဝဲဟဲက့ၤကိးခါ(လ)အမံၤတပယုၣ်ယီၤဖဲအဝဲဟဲက့ၤထီၣ်တၢ်လျှၢ်ဖိအခါလီၤ. ယဲယအိၣ်ခိးအိၣ်လၢတၢ်လျှၢ်အဖိခိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ကိာ်သးဂီၤအပူၤလီၤ. လီၤရံၣ်တခါအဝဲဟဲက့ၤထီၣ်တၢ်လျှၢ်တခါခိးပသ့ဝဲ, “ခါ(လ)” အမံၤတခါခိးတဲဝဲ, “တနံၤအံၤခါ(လ)မၤက့ၣ်ကဒီးအသးလံ”

ဖဲအဝဲဟဲက့ၤဘျုးထီၣ်န့ၣ်ယကိးအိၣ်, “ဟဲက့ၤန့ၣ်လီၤ, ပကအိၣ်သကိးမုၢ်ထူၣ်တၢ်အိၣ်”
လီၤရံၣ်, “ခါ(လ)မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်နသ့ၣ်ညါခါ,” အဝဲတဲပုၤယးဒီးခါ(လ)အဂ့ၢ်ဒီးဟဲက့ၤန့ၣ်လီၤပိာ်ယခံလီၤ. “ခါ(လ)ကိးပၤတၢ်ဖးဒိၣ်ဖးဒိၣ်လၢကွံာ်အယီၤ, အဝဲသ့ၣ်ပျဲၤလီၤပုၤဖိသၣ်တတီၤကွံာ်ဖိတဂၤ လၢကလဲၤတဲဘၣ်သရၣ်မုၢ်ဒီး ဟဲမၤအကွၢ်ခါ(လ), သရၣ်မုၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ကမၣ် အဝဲဘၣ်အိၣ်တၢ်လၢကွံာ်ဖဲကွံာ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်လီၢ်ခံလီၤ. ဒီးဖိသၣ်တဖၣ်အိၣ်ခိးကွၢ်ကီၤအိၣ်လီၤ.”

ယသံကွၢ်, “အဝဲမၤမနုၤလဲၣ်”
လီၤရံၣ်, “အဝဲဆ့ၣ်နီၤအိၣ်ဖၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲပုၤပုၤတၢ်တခါခိး စံၣ်ထီၣ်စံၣ်လီၤလၢစီၢ်နီၤခိၣ်ဒီးလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤအဖိခိၣ်ဒီးသးဝံၣ်တၢ်ရုၤရံၣ်ရံၣ်လီၤ.”
ယတဲပုၤယဝၤ, “ခါ(လ)ဘၣ်အိၣ်တၢ်လၢကွံာ်ဖဲကွံာ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံလီၤ. ပုၤကိးကဒီး

ဘၣ်အိၣ်သကိးဒီးအိၣ်လီၤ.”

ယဝၤသံကွၢ်, “ခါ(လ)န့ၣ်အိၣ်တၢ်မၤသးဖဲလဲၣ်. အဝဲအမံၤအကအိၣ်ဒီးခါ”
လီၤရံၣ်, “အဝဲအိၣ်န့ၣ်ယၤဒီးအဝဲအိၣ်ဖံးဘူးတအိၣ်ဘၣ်. အဝဲတကၤဆုကၤကွဲး
ကဲးနီတဘျီဘၣ်. ”

မုၢ်တနံၤမုၢ်န့ၣ်အိၣ်အိၣ်ဒီးကိၣ်သရၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်ထံးတဘျီအပၤ
ယအဲၣ်ဒီးလဲၤထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်ယၤအပၤ ယတ
လဲၤထီၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်ဒီးယအဲၣ်ဒီးထံၣ်ခါ(လ)အမိၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဖဲမုၢ်ခံန့ၣ်
ဂီၤနီၣ်န့ၣ် လီၤရံၣ်တဲထီၣ်ဝဲသတူၢ်ကလၢ်, “တနံၤအံၤပသရၣ်မုၢ်အသကိးဟဲထံၣ်
လိာ်အသးဒီးအိၣ်တကၤလီၤ.”

ယၤဒီးယဝၤပသံကွၢ်အိၣ်တပြုၤပီ, “ခါ(လ)အမိၢ်ခါ”

“ဟၢ်အါ” အဝဲစံးဆၢပုၤလၢတၢ်သျှာ်ဒိၣ်သးဖျိးအပူၤလီၤ. “ပုၤတကၤန့ၣ်ကဲအပိာ်
ခါ, အဝဲဟဲသိၣ်လိပုၤနီၢ်ခိတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်မၤလိလၢကွီ. ပဘၣ်ဖီၣ်ပခိၣ်မုၢ်ဘိ
လီၤ. ကွၢ်လၢအံၤ, အဝဲဖုလီၤလၢအလီၢ်ဆုၣ်နီၤဖီခိၣ်, ထီၣ်သကူးလီၤအပျီၢ်ဒီး
ဖီၣ်ဝဲအိၣ်မုၢ်ဘိဒီးတဲဝဲ, ပဘၣ်မၤဒ်သိးအံၤလီၤ.” ဝံးဒီးအဝဲဟဲက့ၤဆုၣ်နီၤလီၤ
လၢအလီၢ်ဆုၣ်နီၤဒီးဖီၣ်ထီၣ်အနီၣ်ဆဲးဒီးတဲဝဲ, ခါ(လ)တဂဲၤဘၣ်.”

“တဘၣ်နီတမံၤဘၣ်” ယတဲလၢတၢ်သးဘၣ်ဒိအပူၤလီၤ. “ခါ(လ)တအဲၣ်ဒီးဂဲၤ
လိာ်ကွဲး.”

လီၤရံၣ်, “ဟၢ်အါ, ခါ(လ)မၤက့ၣ်အသးဒီးအသရၣ်အသကိးမုၢ်လၢအဝဲတအဲၣ်
ဒီးမၤတၢ်ဂဲၤလိတဖၣ်အပီလီၤ.”

ယစံး, “ဟါ. ..အဝဲမၤအကၤဒီးအသးလံၤခါ”

လီၤရံၣ်, “အါ, အဝဲထူသရၣ်အသကိးဒီးအိၣ်လီၤ. သရၣ်အသကိးတကၤန့ၣ်
မၤခါ(လ)မၤဖဲမကၢ်ယမၤပုးန့ၣ်အသိးလီၤ. ဒီးခါ(လ)ထူအိၣ်လၢအိၣ်လီၤ.”

“နဆိကမိၣ်အဝဲသ့ၣ်ကမၤခါ(လ)ဖဲလဲၣ်” လီၤရံၣ်အပၤသံကွၢ်အိၣ်.

လီၤရံၣ်မၤဝးထီၣ်အဖံဘၣ်ခိၣ်ဒီးတဲဝဲ, “ယဆိကမိၣ်အဝဲသ့ၣ်ကထူးထီၣ်ကွၢ်အိၣ်
လၢကွီ” လီၤ.

ဖဲမုၢ်သၢနံၤဒီးမုၢ်လျီၢ်နံၤန့ၣ် တၢ်မၤအသးဖဲအညီၣ်န့ၣ်အသိးလီၤ. ခါ(လ)ကိးပ
သူးဒီးဖဲပုၤတဲပုၤတဲပုၤအခါလီၤ. အဝဲတီၢ်ဝဲအသကိးပိာ်ခါဖိတကၤအဟၢဖၢ

ဒီးမၤဟီၣ်ဝဲလီၤ. ဖဲမ့ၢ်ယဲၤနံၤန့ၣ်အဝဲဘၣ်အိၣ်တၢ်လၢကွဲၣ်ဖဲကွဲၣ်ပျၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. ဒီးပုၤဖိသၣ်အဂၢၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးအိၣ်တၢ်ဝဲလီၤ.

ဖဲလီၢ်ရံၣ်ထီၣ်တီးဖိသၣ်ကွဲၣ်သၢန့ၣ်တန့ၣ်န့ၣ် ချါ(လ)အဂ့ၢ်လုၢ်ဘၢကွဲၣ်လၢပဟံၣ်ဖိဃီဖိအပူၤလီၤ. ဖိသၣ်ဟီၣ်ဒိတဟါညါလီၤကံၤဒ်ချါ(လ)အသိးလီၤ. လီၢ်ရံၣ်မၤပျဲကပံၣ်လၢအလ့ၣ်အပူၤ, တွံၢ်ဂဲၤဝဲၤဝီၤလၢဖၣ်ကပူၤန့ၣ် ယကွၢ်အိၤလီၤကံၤဒ်ချါ(လ)လၢအတဲဝဲတကၢ်အသိးလီၤ. ယဝၤဖၣ်လဲၣ်, ဖဲအစုနၢ်ခံဘဘျးဒီးလီၤတဲစိအပျဲဒီးထုးဘၣ်ဝဲလီၤတဲစိအခါ, အမိၢ်အသဘံၣ်ခွးလီၤတဲၣ်, ဖိကိလီၤတဲၣ်ကွဲၣ်လၢစီၢ်နီၤခိၣ်အဖိခိၣ်ဒီးယတဲထီၣ်ဖုး, ဒီးစံးဘၣ်မးအိၤလၢအဝဲလီၤကံၤလၢချါ(လ)န့ၣ်လီၤ.

ဖဲသၢန့ၣ်တန့ၣ်ဒီးလွံၢ်န့ၣ်တန့ၣ်လီၤကံၤလၢချါ(လ)ဟဲဂ့ၢ်ထီၣ်လံၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ရံၣ်ဟဲက့ၢ်တဲပုးပုၤဖဲမ့ၢ်လွံၢ်န့ၣ်သၢန့ၣ်တန့ၣ်ဖဲမ့ၢ်ထုၣ်တၢ်အိၣ်အဆၢကတီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲ, “တနံၤအံၤလၢကွဲၣ်န့ၣ်ချါ(လ)အနၢ်လီၤဒိၣ်မးအယိသရၣ်မုၣ်ဟ့ၣ်ဒုးအိၣ်အိၤဒီးဖိသၣ်တပျၢ်လီၤ.”

ယတဲ, “အိ, တၢ်မနုၤလဲၣ်”

ဒီးယဝၤသန့ၣ်က့ၢ်လၢတန့ၣ်ဘၣ်အပူၤအတၢ်သံကွၢ်အိၤ, “နတဲချါ(လ)ခါ” လီၢ်ရံၣ်, “မ့ၢ်ချါ(လ)လီၤ. အဝဲဟးဟ့ၣ်နီၤလီၤဟီၣ်ခိၣ်ဝါဝံၤဒီးစိၣ်စၢၤလံၣ်အယိသရၣ်မုၣ်တဲအိၤလၢအဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအမၤစၢၤသရၣ်မုၣ်လီၤ.”

“တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသးလဲၣ်” ယတန့ၣ်အိၤကဲၣ်ဆိးအယိသံကွၢ်က့ၢ်အိၤလီၤ.

“အိ..အဝဲမၤစၢၤသရၣ်မုၣ်လီၤ. အိၣ်ဖၣ်ပျဲန့ၣ်လီၤ.” လီၢ်ရံၣ်တဲဝဲဒ်န့ၣ်ဒီးမၤဟူးအဖံဘၣ်ခိၣ်လီၤ.

အနုၤဝဲန့ၣ်ယသံကွၢ်ယဝၤ, “ချါ(လ)မၤဝဲဒ်န့ၣ်ဘၣ်ကမ့ၢ်တၢ်ကိးခါ. ပုၤန့ၣ်မၤတၢ်ဒ်အံၤကသ့ခါ.”

“အိၣ်ခိးကွၢ်” ယဝၤတဲယၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်နၢ်လၢလၢပျဲပျဲအပူၤလီၤ. “ဖဲနရ့ၤဒီးအိၤန့ၣ်နကသ့ၣ်ညါလီၤ. အဝဲလီၤတၢ်လီၤ.”

ယဝၤတဲတၢ်ကမၣ်လီၤ. ဖဲတန့ၣ်ပူၤကွဲၣ်အလီၢ်ခံန့ၣ်ချါ(လ)ကဲထီၣ်ဝဲဖၣ်ပုၤလၢအမၤစၢၤသရၣ်မုၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိးနံၤဒဲးအဝဲရဲၣ်ကျဲၤဟံၣ်လီၤတၢ်ဖိတၢ်လံၣ်ဒီးစိၣ်စၢၤမၤစၢၤဟံၣ်က့ၢ်တဲဖိတၢ်လံၣ်တဖၣ်လၢအလီၢ်ဒ်ဝဲအယိပုၤတဘၣ်အိၣ်လီၤတဲၣ်တ့ၢ်နီၤ

တကလေးကိုဖဲကိုပျိုဟါခါလီဝံအလီဝံခံဘဉ်န့ဉ်လီ။

လခံတနွံကအိဉ်ဒီးကွဲသရဉ်မိတ်တံအိဉ်ဖျိဉ်လီ။ ဘဉ်တဟါယတဲယတဲ
လယကလဲထံဉ်လိာ်သးဒီးခါ(လ)အမိတ်လီ။ ယတဲတဲ, “သံကွာ်ခါ(လ)အဂ္ဂါ
အကျိယအဲဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါ” ယတဲက့, “ယဲနာ်က့ယအဲဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါကီးလီ။”

ဖဲမုာ်ယဲာ်နံတော်တနွံန့ဉ်တံခဲလက်လဲအသးဂ့ဂ့ဘဉ်ဘဉ်လီ။ ဖဲမုာ်ထုဉ်တံ
အိဉ်အဆာကတီ, “တံတနံညါအံခါ(လ)မမနုလဲဉ်နသ့ဉ်ညါခါ။” လီရံဉ်သံ
ကွာ်ယလဲအကလုာ်ကဖီလီဖဲအပူလီ။ အဝဲမာ်ပိဉ်မုဉ်ဖိသဉ်တကတဲထီဉ်တံ
ကတိတဆဲးတလတဖျဉ်ဒီးပိဉ်မုဉ်ဖိသဉ်တဲဝဲလီ။ သရဉ်မုဉ်နာ်ဟူဒီးသရဉ်မုဉ်
သ့ကွံာ်အကိာ်ပူဒီးဆးပုဉ်အယိခါ(လ)နံဘဉ်အီလီ။”

အပံအဲဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါအယိအပံသံကွာ်အီ, “တံကတိမနုလဲဉ်”
ဒီးလီရံဉ်တဲ, “ယကဘဉ်တဲကသ့နုလီပါခါ, မုာ်တံကတိလဲတဆဲးတလ
ဘဉ်လီ။” အဝဲစံဉ်လီလဲအလီဆုဉ်နီအဖိခိဉ်ဒီးလဲလီဖဲအပံအကပလီ။
အပံဆုးလီအခိဉ်ဒီးလီရံဉ်တဲကသ့အပံလဲတံသးခုအပူလီ။ အပံအမဲာ်
ကျိဉ်ထီဉ်ဖးဒိဉ်လီ။ အပံသံကွာ်အီတဘျီပီ, “ခါ(လ)မဖိသဉ်မုဉ်တဲဝဲဒ်န့ဉ်
ခါ” လီရံဉ်တဲ, “အဝဲတဲဝဲခံဘျီလီ။ ခါ(လ)မအတဲခံဘျီလီ။” ယတဲသံကွာ်
အီ, “ခါ(လ)တုာ်ဘဉ်တံကမဉ်တမံမံဒီးခါ” လီရံဉ်တဲ, “နီတမံဘဉ်. အဝဲနီ
လီဟီဉ်ခိဉ်ဝါလဲတီပူလီ။”

ဖဲမုာ်တနံဂီခါန့ဉ်ခါ(လ)တကနဉ်ယုာ်လဲပိဉ်မုဉ်ဖိသဉ်လဲဘဉ်ဒီးအဝဲတဲ
ဘဉ်တံကတိလဲအတဆဲးတလသဲဘျီလွံာ်ဘျီ ဒီးအဝဲဘဉ်သ့ကွံာ်ဝဲဒ်အကိာ်
ပူဒီးဆးပုဉ်ကိးဘျီဒီးဖဲအတဲဘဉ်ဝဲအခါန့ဉ်လီ။ အဝဲတဲကွံာ်စုာ်ကီးဟီဉ်ခိဉ်ဝါ
န့ဉ်လီ။ ယတဲဒီးယပဘဉ်သဂါဖဲဝဲတြီအမဲာ်ညါ ဖဲယကလဲအုကွဲသရဉ်မိတ်
တံအိဉ်ဖျိဉ်တဖဉ်အခါလီ။

ယတဲယ, “ကွဲအိဉ်ခါ(လ)အမိဒီးလဉ်ဖးထံတခူးဖဲတံအိဉ်ဖျိဉ်ဝံအလီဝံ..
ယအဲဉ်ဒီးထံဉ်အီလီ။” ယတဲဆာက့, “အဝဲမုဟဲန့ဉ်ယကကွဲမုဉ်အီလီ။”
ယတဲ, “အဝဲကဟဲလီတံလီ။ ခါ(လ)အမိမုာ်တအိဉ်ဘဉ်န့ဉ်အဝဲသ့ဉ်မတံ
အိဉ်ဖျိဉ်တသ့ဘဉ်။”

ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ, ယဆၣ်နီၤလီၤဒီးယဃုကွၢ်ပုၤအမဲၣ်သၣ်ဒီးယုကွၢ်မ့ၢ်မတၢ်အမဲၣ်သၣ်ဖျါလၢအဟံၣ်သ့ၣ်ယၢ်ခါ(လ)အဂ့ၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယတထံၣ်ပုၤအမဲၣ်လီၤကံၤဖဲယဆိကမိၣ်နီၣ်တဂၤဘၣ်. မတၢ်မးတဆၢထၢၣ်ဒီးယုကညးတၢ်လၢအဖိခါမၤတၢ်တၢ်အယိၣ်ဘၣ်. မတၢ်မးတတဲဘၣ်ယးခါ(လ)အဂ့ၢ်နီၣ်တဂၤဘၣ်.

ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, ယဟးယုလီၤရံၣ်အတီၤဖျၢၣ်သရၣ်မုၣ်ဒီးယလဲၤတတၢ်ဒီးအီၤလီၤ. အဝဲအမဲၣ်ညါန့ၣ်အိၣ်ဒီးခိဖံၣ်အိၣ်တခွးဒီးကိၣ်ခးတလိၣ် ယဲနၣ်ကုယခိဖံၣ်အိၣ်တခွးဒီးယခးအိၣ်တလိၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. ပသကိးခံဂၤပကွၢ်လိၣ်ပမဲၣ်ဒီးပနံၤကမ့ၢ်ပုၤလိၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

ယတဲ, “ယအဲၣ်ဒီးထံၣ်န့ၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. ယမ့ၢ်လီၤရံၣ်အမိၢ်လီၤ.”

တီၤသရၣ်မုၣ်တဲ, “ပဝဲနၣ်ကုပအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလီၤရံၣ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်မးလီၤ.”

ယတဲဆၢက့ၤအီၤ, “အဝဲထီၣ်တီၤဖျၢၣ်ကိၣ်မုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ထီၣ်တီၤအဝဲဟဲက့ၤတဲပုၤဒီးအတီၤအဂ့ၢ်လီၤ.”

တီၤသရၣ်မုၣ်, “ခိၣ်ထံးတနံၣ်ခံန့ၣ်ပကွၢ်ဘၣ်အီၤကီၤဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အခဲအံၤအနၢ်လီၤထီၣ်တဖဲးလံ.. အဝဲမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးသရၣ်မုၣ်ဘၣ်ဆၣ်တဘျီဘျီလံကိၣ်ထီၣ်ကစီၤ. ဘၣ်ကွၢ်အီၤလၢတၢ်အိၣ်သးအဖိခိၣ်လီၤ.”

ယတဲသရၣ်မုၣ်, “လီၤရံၣ်မၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ခါဒိၣ်မး, ယဆိကမိၣ်အဝဲမၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်လၢခါ(လ)အအိၣ်လီၤ.

တီၤသရၣ်မုၣ်တဲက့ၤယ, “ဟါ, ခါ(လ)ခါ.” အဝဲသံကွၢ်က့ၤယလၢတၢ်ကမၤကမၤမၣ်အပူၤလီၤ.

“မ့ၢ်. ခါ(လ)” ယတဲက့ၤအီၤလၢတၢ်နံၤတၢ်အ့ၤအပူၤလီၤ. “နၤဖုနဘၣ်ကွၢ်ထွဲခါ(လ)နတၢ်မၤကအါဒိၣ်မးနီၣ်.”

တီၤသရၣ်မုၣ်တဲဝဲ, “ခါ(လ)ခါ ... လၢတီၤဖျၢၣ်ကိၣ်အပူၤန့ၣ်ခါ(လ)တအိၣ်နီၣ်တဂၤဘၣ်.”

နီၤပၤမ့ၣ်ဖိဒီးခွဲကစၢ်

တၢ် စံးဝဲလၢပျၢန့ၣ်စီၤပၤဒီးနီၤပၤမ့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ဝဲစဲယဲၤလီၤ. တၢ်စံးဝဲလၢစီၤပၤအိၣ်ဝဲတဂၤ, ဒီးအဝဲမ့ၢ်ပျၢဖုပျၢသးပျၢလၢအအာသံတူၢ်ကီၤတဂၤဒီးဆိုးယၢဝဲကျိဖုၣ်-ကျိတရံးတခိၣ်လၢအယီၢ်ဒုထီၣ်ဘိဒီးဒီးဝဲခိၣ်ဖံးထးဒ်ပျၢကွၢ်ကျိၢ်ဖိတဂၤကူသိးဝဲအသိးလီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပျၢလၢအကလုာ်သိၣ်ဒိၣ်သိၣ်ကအူးကအီ, ပျၢလီၤကဟုကညီၢ်ဒီးလီၤပျံးလီၤဖုးဒိၣ်မးအယိဖဲအဝဲကိးပသုထီၣ်န့ၣ်ဂုၢ်သီလၢအစ့ၢ်ထီၣ်စ့ၢ်လီၤလၢနီၣ်ပျီအပူၤတဖၣ်ဒၣ်လဲာ်ပျံးတၢ်ဖုးတၢ်ဒီးက့ၤယုၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢတၢ်

ပုၤလၢအအိၣ်ဖဲထီၣ်ဒိၣ်နဲးတဖၣ်အဖီလၢန့ၣ်လီၤ. လၢညါစီၤပၤအဖျၢၣ်ဖိထၢဖိတဖျၢၣ်ကိးအီၤလၢ “ဝံးစဝဲရဲဘဲ(န)” န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲပၤဘၣ်ဟီၣ်ခိၣ်လၢအအိၣ် ၅၀,၀၀၀ အ့ကၢၣ်ဒီးကျိၢ်အဒုအါအါဂီၢ်ဂီၢ်တုၤလၢတၢ်ဂံၢ်အီၤလၢတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကိးဝဲဒၣ်ပုၤတဂၤအံၤလၢအိၣ်ဒီးန့ၣ်(လ) “ကျိၢ်စီၤပၤ” လီၤ.

နီၢ်ပၤမ့ၣ်တခီမ့ၢ်ဝဲပုၤမဲးကစံၣ်ကိၣ်မ့ၣ်ဖိလၢအဟဲလၢလဲ(ရ)ဒီးန့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်မၤလၢအသ့ၣ်ဂုၤသးဝါ, သံၣ်စုးဆဲးလၢဒီးမ့ၢ်ပုၤလၢအဟဲသးမ့ၣ်မ့ၣ်ခုၣ်ခုၣ်အိၣ်ကစုဒုတဂၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲတၢ်အကလုာ်သိၣ်ကဖီလီ မ့ၣ်သယုာ်သတူၤတုၤဒၣ်လဲၣ်မၤလီၤစၢ်ကွံာ်အတၢ်အကလုာ်န့ၢ်လၢအသုတမၤသ့ၣ်ဖးကွံာ်ဘၣ်သဘံၣ်, လီၤခီခွးတဖၣ်လၢဟံၣ်ပုၤဘၣ်တဂုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တချုးဖဲဘဲ(န)ကထီၣ်စီၤပၤအခါအဝဲဆုၣ်နီၤဆးဒၣ်ချီၣ်ရဲၤလၢအယၣ်ဒဲအပူၤ, ဖဲအဲး(စ)ဖဲနီၤစၢ်ကရၢၢ်အပူၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်ကဲဒိၣ်ထူးတီၤထီၣ်အလီၢ်ခဲအဝဲအတၢ်အိၣ်မူတၢ်ဟံၣ်သးဆီတလဲကွံာ်တဘျီဃီန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ပၤမ့ၣ်အံၤဟံၣ်ဃီတၢ်ပိးတၢ်လီတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်မၤလီၢ်န့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢဝုၢ်စါအထိအပူၤဒီးပုၤဘၣ်ဟဲစီၢ်ဆုၢ်န့ၢ်အီၤဒီးကသ့ၣ်လုၣ်ဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲဒိၣ်ထူးတီၤထီၣ်အံၤဆီတလဲကွံာ် အဝဲအတၢ်အိၣ်မူလၢလၢဆုဒုဒုပုၤကဲဒိၣ်ကြံးမ့ၣ်တဂၤလၢတၢ်ကိးအမံၤလၢ “ဒဲနံၣ်”(လၢကြံးအတၢ်စံၣ်စီၤတဲစီၤပူၤ) အသိးန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဖးလံာ်ဖိသ့ၣ်စၢ, ဒ်သိးပသုတတဲဟးဂီၤဘၣ်စီၤလီၤစီၤပၤတဂုၤအဂီၢ်, ပကဟံၣ်တ့ၢ်ကွံာ်စီၤပၤဒီးနီၢ်ပၤမ့ၣ်အဂ့ၢ်ဖဲအံၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်တပၣ်ယုာ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အခဲအံၤလၢယကတဲအပူၤဘၣ်. တၢ်ဂ့ၢ်အခဲအံၤလၢယကတဲန့ၣ်ဘၣ်ပးဒၣ်ဒီးနီၢ်ပၤမ့ၣ်ဖိလၢအသးဖံ, အပုၢ်အဆါ, အခိၣ်န့ၣ်ချုးဒီးစံၣ်နီၤဒိၣ်မးတဂၤအဂ့ၢ်ယုာ်ဒီးခုယုာ်လၢအသံကွံာ်တဒုအဂ့ၢ်လီၤ.

ကွီစံၣ်ဖၣ်အိၣ်ဒီးန့ၣ်(လ)န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ နီၢ်ပၤမ့ၣ်ဖိထဲတဂၤမိလၢအဟဲလီၤစၢလၢစီၤပၤအိၣ်ဒီးန့ၣ်(လ)ဒီးနီၢ်ပၤမ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွီစံၣ်ဖၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပိာ်မ့ၣ်ဖိတဂၤလၢအပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုသးဒုဒီးမ့ၢ်ပုၤလၢအမၤန့ၢ်တၢ်တဂၤလၢအတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ. အဝဲမၤန့ၢ်န့ၢ်ဆၢၣ်တၢ်ဃံတၢ်လၢလၢအမိာ်အအိၣ်, အဖံးအညၣ်န့ၣ်ဘျုးကတီၤဖဲပုၤမဲးကစံၣ်ကိၣ်မ့ၣ်ဖိအသိးလီၤ. မ့မ့ၢ်လၢအဟဲအိၣ်တခီ, အဝဲမၤန့ၢ်အဟဲအတၢ်သ့တၢ်

ဒီးအဝဲအိၣ်တၢ်လီၤတဆံၣ်ယုၤမံၤလၢ် ဒီးအိၣ်စီၤစုၤယံၤဒီးအဲး(စ)ဖံးနီၣ်ကရၢၢ်တဆံၣ် ခံမံးလၢ်ယုၤယုၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ကံးဘျဉ်တၢ်ဘျးထီၣ်အသးဒိၣ်မးအယီၤအဝဲဟ် လီၤအသးလၢကသျှင်လီၤဖဲလၢကမံၣ်ဖဲန့ၣ်တန့ၤအဂီၢ်လီၤ.

ဖဲထံကၣ်အကတၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးထံကလိၣ်ဖိတကလိၣ်န့ၣ်လီၤ. ထံကလိၣ်ဖိအံၤ သျှင်ဖးဒိၣ်ဖးထီတဖၣ်ကျၢၢ်ဘၢယၢ်အီၤ ဒီးဖဲသျှင်ဖးထီတဖၣ်အခိၣ်ထံးန့ၣ် နီၣ်ခွဲ သိၣ်အထူၣ်တဖၣ်ဟဲမဲထီၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဒုၣ်စၢၤစီၤစုၤယံၤဒီးထံက လိၣ်အပျၢ်ယံၤဆံယုၤယုၤန့ၣ် အိၣ်ဒီးနီၣ်ပျီတပျီလီၤ. အဝဲလဲၤဒုးအိၣ်ကသျှင်အ ဆၣ်ဖဲန့ၣ်ဒီး အဝဲစ့ၢ်ကိးသျှင်လီၤဖဲဖဲန့ၣ်လၢကမံၣ်အဂီၢ်လီၤ. ကံးဘျဉ်တၢ်လီၤ တၢ်ဘိလၢကစၢၤကသျှင်အဂီၢ်ဒီးသလၣ်လီၤဝဲကသျှင်ဂီၤကံၢ်လၢကလိယုၤထီဝဲအ ဂီၢ်လီၤ. အဝဲဆၣ်နီၤသန့ဝဲသျှင်ထူၣ်ဒီးထူၣ်အိၣ်မိၣ်စံကရဲးလီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါ သတူၢ် ကလၢ်အဝဲန့ၢ်ဟူမဲးကစံၣ်ကိၣ်ခွဲကစၢၢ်ကညီၤသီၣ်ထီၣ်ရၢၢ်လၢပျၢ်လၢကျါတတီၤ လီၤ. ကသျှင်စးထီၣ်စံၣ်ခွဲခွဲဒီးကိးဟံဟံလၢတၢ်ပျၢ်တၢ်ဖုးအပူၤလီၤ. ကံးဘျဉ်ဖၢစံ ကရဲးဒီးအစုတခီဒီးအစုအဂၤတခီန့ၣ်ထုးထီၣ်အကျိၣ်ဖုၣ်လၢတၢ်အပူၤလၢအဟ်လီၤ ယၢ်ဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်အဖိခိၣ်လၢတၢ်ဟ်သးဂၢၢ်ဂၢၢ်အပူၤဒီးခးပိၢ်ထီၣ်ကျိၣ်ဆူမူဒီတထံၣ် ဝံၤတထံၣ်လီၤ. ညုၣ်ဖးဒိၣ်တဘျဉ် စံၣ်န့ၣ်လီၤဆူထံကလိၣ်အပူၤပျူကလၢ်, ပဲဒဲး ဘီဘီဖိတဖၣ်စံၣ်ခွဲစံၣ်ခွဲလၢဖိဘီဘီတကရၢၢ်အကယးဒီး မၤဟူဝဲအနိးဆူၣ်ဒီးကွၢ်စိ ယီၤဝဲကံးဘျဉ်ဒီးမၤအမဲၣ်မိၣ်လံးမိၣ်လံးလီၤ. ကသျှင်တခီဆဲးအိၣ်ဝဲဒုၣ်နီၣ်လီၤ.

ဖဲမုၢ်န့ၣ်လီၤအကတၢ်, နမုၢ်န့ၢ်ဟူဝဲဒုၣ်မဲးကစံၣ်ကိၣ်ခွဲကစၢၢ်ကညီၤသီၣ်ထီၣ် ရၢၢ်ရၢၢ်န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်ပလီၢ်ပဒီသးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲကညီၤသီၣ်ရၢၢ်ရၢၢ်န့ၣ် ကျိၣ်ဖိတဖၣ်ဒီးသိအစုဘီၣ်ဘီၣ်ဖိတဖၣ်ပျၢ်တၢ်ဖုးတၢ်ကနိးကစုၣ်ဒီးဘၣ်သျှင်သျှင် အဝဲအဲၣ်ဒီးထံၣ်လိၣ်သးဒီးန့ၣ်လၢကအိၣ်န့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၢၣ်ဘၣ်တီၤကံးဘျဉ်ထံၣ်ဝဲဒုၣ်ထးဝါအတဖျၢၣ်လၢပျၢ်လဲၤတၢ်ဖိတဂၤက ကွံၣ်လီၤတၢ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. ကံးဘျဉ်အသးခုဒိၣ်မးလီၤ. ကံးဘျဉ်စၢယၢ်အဆုကၤ ခိးဖဲဂီၤကံၢ်အလီၢ်ခဲလီၤ. လၢအဆုကၤခိးအပူၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးခိဖံၣ်ကမူၣ်လီၤ. အဝဲ ဆိကမိၣ်ထီၣ်, “အိ.. အခဲအံၤမုၢ်အိၣ်ဘၣ်ခိဖံၣ်လီၤဒးတခွဲဒီးဖၢဘၣ်စံကရဲးတ ဖျၢၣ်ဒုတၢ်လိၣ်မန့ၤကအိၣ်ဒီးလၢပျၢ်ကွၢ်ကျိၣ်ဖိတဂၤအံၤအဂီၢ်လဲၣ်” န့ၣ်လီၤ.

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

အဝဲမၤကၤထီၣ်မ့ၣ်အူဒီးဟံးထီၣ်ဝဲထးဝါအဒီးလဲၤအၣ်ဝဲထံဖဲထံကလိာ်လီၤ. ဖဲထံကလိာ်အသရူထံး, တၢ်ဒုၣ်စၢစီၤစုၤယံၤတဆံယဲၤပျၢ်ယၢ်ယၢ်, ဖဲတပျီၣ် လၢ်အကဆူးန့ၣ် အဝဲထံၣ်ဝဲကသ့ၣ်လၢပိာ်မ့ၣ်ဒီးဝဲတဖု (မ့ၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်ကသ့ၣ် ဂီၤကၢ်လၢအကပၤ) ဒီးဖဲကသ့ၣ်အစုစ့ၣ်တကပၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးနီၣ်ပျီတပျီလီၤ. ပိာ် မ့ၣ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ကွီစံၣ်ဖၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲထံၣ်ကွီစံၣ်ဖၣ်ဆိၣ်လီၤအစုခံခီလၢဟီၣ်ခိၣ်အ လိၤဒီးတၢ်လီၤကဒွဲၣ်ကိၣ်အခိၣ်ဒီးသကူးလီၤအပျီၣ်ဒီးအီထံလၢထံကလိာ်အပူၤလီၤ. ဖဲအဝဲအီထံဝံၤအလီၢ်ခံအဝဲစ့ၤယၢ်ဝဲမဲးလီၤ. ဖဲအဝဲအစုထွဲတကပၤ, တၢ်ဒုၣ်စၢ စီၤစုၤယံၤအပျၢ်တဆံယၢ်ယၢ်န့ၣ် သ့ၣ်တၢ်ဆူၣ်အိၣ်ဝဲတကရူၢ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်, ကံး ဘၢၣ်ထံၣ်ဝဲခွကစၢ်တဖုကစီၤတၢ်ယိကလၢ်, အမဲၣ်ချံခံဖျၢၣ်န့ၣ်ဂီၤဆူၣ်ကလၢ်ဒီး ကွၢ်ထံဝဲအတၢ်အိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဝံၤသးစ့ၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. အမဲၣ်ခံတခီအထီကအိၣ် မးဝဲယုခိၣ်ယီၢ်ယၢ်ယၢ်ဒီးအိၣ်ဘျၢယုၢ်ကလၢ်လီၤကံးဒီးကျိခးပညိၣ်တၢ်အသိး, လၢကစံၣ်ပျီၣ်လီၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ကံးဘၢၣ်ထံၣ်တၢ်မၤသးဒ်အံၤအပီၤအဝဲမၤတၢ်လၢအမၤဝဲသ့လီၤ. အဝဲအကျိ ဖျၢၣ်တရံးတခီဟံၣ်လီၤယၢ်ဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်အလိၤ ဒီးအိၣ်စီၤစုၤယံၤဒီးအီအပျၢ်သၢဆံ ယၢ်ယၢ်လီၤ. အဝဲကံးပသုထီၣ်ဝဲလၢအကလုာ်ဖးဒိၣ် ဒီးယုာ်သဖျိန့ၣ်လီၤဝဲဆူ ခွ ကစၢ်ဒီးနီၢ်ပမ့ၣ်ဖိအဘၢၣ်စၢလီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးအန့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံမး, ကံးဘၢၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢအဝဲမၤတၢ်ထီၣ် တၢ်လီၤဘၢၣ်တၢ်လီၤ. ဖဲအဝဲအိၣ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအကတီၢ်အခါ အဝဲထံၣ်တၢ် အလွဲၢ်ဘီဘီသုသုအတၢ်ဘီလၢတၢ်ဖးဖိဒီးန့ၢ်ဟူဝဲကျိပိာ်သိၣ်ထီၣ်တဘျီခံဘျီန့ၣ် လီၤ. ဝံၤဒီးမဲးကစံၣ်ကိၣ်ခွကစၢ်လၢအတယၢ်ယၢ်အိၣ်တကယၢ်ပိာ်ယၢ်ယၢ်အ ခိၣ်ဟဲညိလီၤဒီးလီၤတၢ်ဒီးဝဲကံးဘၢၣ်ဒီးတၢ်လီၤဖဲန့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်လီၤဆၢၣ်ဘၢၣ်မးအ သးလီၤ. ကံးဘၢၣ်ကအုကစ့ၤသိၣ်ဝဲလၢအကလုာ်ဆံးဆံးဖိ, “ဟဲထုးထီၣ်ယၢတ ဘီ... တၢ်တခါအံၤတၢ်တညီမးလဲၣ်.” ဝံၤဒီးအဝဲဟဲစ့ၤထီၣ်က့ၤလၢခွကစၢ်အဖီ လၢ်လီၤကံးဒ်ထိးကလၢ်ဖိတဘီအသိးလီၤ. အထးခိၣ်ပူၤတခီပွဲၤထဲနီၣ်ဒီးဟီၣ် ခိၣ်ကမူၣ်အမဲၣ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝါဒီတဘျီ ဘၢၣ်အၢထဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီးထံယံၣ်တလိၣ်ဟဲဟံၣ် ထွဲလၢအခိၣ်အလိၤလီၤ. မ့ၢ်ခွကစၢ်တခီလီၤယံၤသံဖဲဟီၣ်ခိၣ်အလိၤလံၤ. တၢ်မၤ အသးဒီးအီဖဲအံၤအပီၤ, ကံးဘၢၣ်အမဲၣ်ဆူးဝဲဒုၣ်ဒိၣ်မးအမဲၣ်ထီၣ်ဂီၤနါထီၣ်ဂီၤ.

ဘၣ်မးအသးဒီးတဘျုးလီၤ. လၢတၢ်မဲၣ်ဆုးအပူၤအဝဲသးဒီးလီၤဝဲခွဲကစၢ်ဒီးအစု
ခိၣ်သၣ်ဒီးကိးတဲဝဲ, “နဘျုးတၢ်ခါ. ယကကနိဒီးန့ၢ်အဝီခံဆံ” ဝံၤဒီးအဝဲဝံၢ်ခါ
ထၢၣ်က့ၤအသးလီၤ.

ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်ဆၢထၢၣ်ဖဲအလီၢ်ဒီးဆိုးန့ၣ်က့ၤဝဲအကျိၣ်ဖၣ် ၃၈ ဖဲအယီၢ်ဒုလီၤ. အ
ဝဲခးဘၣ်ဝဲခွဲကစၢ်တဖၣ်အံၤတကီၢ်ဘၣ်. လၢအဝဲအဂီၢ်ခွဲကစၢ်အခိၣ်တိသၣ်န့ၣ်မ့ၢ်
တၢ်ခးပညိၣ်လၢအခးဘၣ်ဝဲညိၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီးထးဝါအလၢအဘျးလီၤဖဲအသးဖဲပျံၤအက
တၢ်လီၤ.အဝဲဆၢထၢၣ်ဖဲအလီၢ်ဒီးမၤဝဲအမဲၣ်ကမူၣ်ကမူၣ်ဒီးကွၢ်နံၤဘၣ်ဖၣ်လဲဝဲ
ဖၣ်ကံးဘၣ်လၢအမဲၣ်တူၢ်ခံအဖီလၢလီၤ. ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်အတၢ်ကွၢ်ဒ်အံၤတၢ်ဘၣ်အီၤ
တဘဲနီတစဲးဘၣ်. နီၢ်နီၢ်တၢ်အံၤန့ၣ်, တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤအဝဲဒူးဝဲဒၣ်လၢမ့ၢ်တၢ်
ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်လၢအဝဲအဂီၢ်ဒ်သိးကသုးဘျးယီၤအသးဆူမုၣ်ကနီၤဖိအအိၣ်ကန့ၢ်
အဂီၢ်လီၤ. အဝဲဟ်လီၤအသးလၢအသါကလဲၤမၤပူၤဖျဲးမုၣ်ကနီၤဖိအံၤအသးသ
မူဘၣ်ဆၣ်တၢ်မၤအသးတခီမၤခိၣ်ခံက့ၤအီၤဒီးအဝဲတူၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်မဲၣ်ဆုးဒိၣ်ဒိၣ်က
လဲၣ်ဒီးကွၢ်က့ၤဝဲမုၣ်ကနီၤဖိအံၤအမဲၣ်မးတဘျုးလၢဘၣ်. တၢ်အံၤလီၤတံၢ်ဝဲလီၤ.
သံးခိၣ်မ့ၢ်ယၢ်လၢပျံၤပူၤ, သ့ၣ်ကစၢ်ဝဲကစၢ်လၢပျံၤပူၤတဖၣ်ကကွၢ်နံၤဘၣ်ဖၣ်လဲ
အီၤလၢတၢ်ဘျုးတၢ်ဘျုးအပူၤန့ၣ်တဲအလီၢ်တအိၣ်နီတစဲးဘၣ်.

ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်သံကွၢ်အီၤလၢအကလုာ်ကဖီလီၤဒီး လၢတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးဘၣ်အီၤအ
ပူၤ, “န့ၢ်န့ၢ်ပုၤကိးန့ၢ်လၢမံးစထၢၣ်ကံးဘၣ်ခါ.... န့ၢ်န့ၢ်မၤသးတခါယခးခ့ၣ်ယုာ်ဘျး
ယစုကတပျၢ်ကွံၣ်လီၤ. နလီၤယံၤအခါန့ၢ်န့ၢ်ခိၣ်သၣ်ယံဘၣ်ဖျးခါ.”

“အိ.. ဟၢၣ်အၢ.. ယတဘၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်.. ယတဘၣ်ဒိဘၣ်.” အဝဲစံး
ဆၢက့ၤမုၣ်ကနီၤဖိတဂၤန့ၣ်ဒ်တၢ်ဘၣ်အီၤနီတမံၤအသိး ဒီးအဝဲထၢထီၣ်က့ၤအ
ခိၣ်ကွၢ်ဖဲခ့ၣ်ယုာ်အဖီလၢလီၤ. တၢ်မၤအသးအံၤကဲထီၣ်တၢ်လၢအမၤမဲၣ်ဆုးအီၤဒီး
တၢ်နံၤဘၣ်ဖၣ်လဲအယီၤအဝဲကူၣ်ထီၣ်တၢ်လၢကမၤလီၤနံၤက့ၤဝဲမုၣ်ကနီၤဖိလီၤ. ဖဲ
န့ၣ်အဝဲတီၤလီၤကန့ၣ်ကွဲၣ်ဒီးအဝဲဖူးလဲးဖူးသ့ၣ်ဝဲခွဲကစၢ်အသံတဖၣ်အခိၣ်ဆူၣ်တဖၣ်
ကယီကယီန့ၣ်လီၤ. ဒီးစံးဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးဒီးတၢ်သးဘၣ်ဒိဒိၣ်မးအပူၤ,
“အိ... ဘ့(လ)ဧနလီၤသးကညီၤဒိၣ်မးလီၤ.”

ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်အမဲၣ်ကျိၣ်ထီၣ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲလၢအကလုာ်ဆိၣ်ဆိၣ်အပူၤ, “ဟါ... နတဲ

တၢ်မနုၤလဲၣ်. ”

ကံးဘျဉ်, “အိ.. ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်ဧ, နုၤန့ၣ်နတသ့ၣ်ညါတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. မတၤမးတမ့ၢ်ကဟ်တၢ်ကမၣ်လၢနလီၤဘၣ်. နသ့ၣ်ညါဧါ. ယဂုၢ်ကျဲးစးမပူၤဖျဲးအဝဲအသးသမူလၢနစုအပူၤလီၤ. ယကတဲနအဂီၢ်ယတဲနတဖျးဘၣ်. ခုယုၢ်အံၤမ့ၢ်ယခုယုၢ်လီၤ.” ကံးဘျဉ်အကလုာ်ကနိးကစုၣ်ဒီးအဲၣ်ဒီးဟီၣ်ဝဲတစဲးတစဲးဒီးမၤဝဲဒ်န့ၣ်တုၤလၢပိာ်မုၣ်ဖိကနၢ်န့ၢ်အိၤအဂီၢ်လီၤ.

“ဟါ. ..မတၤလဲၣ်. မပူၤဖျဲးမတၤအသးသမူလဲၣ်.”

“တၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်ယကတဲပူးနုၤ, ယဟးဃုဘု(လ)သီတနုၤကျၢလံၤ. နသ့ၣ်ညါဧါ. အဝဲအိၣ်ဒီးယအနံၣ်ခံဆံလံ. ဘု(လ)လီၤသးကညီၤဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲတမၤကီမၤဝဲတၢ်မနုၤမးဘၣ်. အဝဲတမၤကီမၤနးဒုၣ်လဲၣ်ပဒဲဖိလၢအမဲာ်ကပုၣ်လုးတဖၣ်ဘၣ်. ယမၤတၢ်အဂုၤကတၢ်လၢယကမပူၤဖျဲးအသးသမူအဂီၢ်လီၤ. အခဲအံၤနတဲက့ၤတၢ်တသ့နီၣ်တမံၤဘၣ်တမ့ၢ်ဧါ. အိၣ်ခ့ၣ်, နသ့ၣ်ညါဧါ. နီၢ်နီၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒုၣ်အဝဲဂၤလိာ်ကွဲၣ်ဒီးနုၤလီၤ.”

ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်ကွၢ်ထံကံးဘျဉ်လၢအမဲာ်တူၢ်ခံအဖီလၢဒီးအမဲာ်ချံတဖၣ်အိၣ်မးသူကစီၤကျိၤလီၤ. ရံး(ဖ)လံၣ်သ့ၣ်ညါလၢအတၢ်မၤကွၢ်အံၤကဲထီၣ်ဝဲလံ. အဝဲအမဲာ်ဖျါလီၤကံၤလၢအသးဘၣ်ဒီးနီၢ်နီၢ်လီၤ. တမ့ၢ်ဒ်သိးအဝဲဟ်မၤအသးဘၣ်. ကံးဘျဉ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအလီၤသးအုးဒိၣ်မးအံၤတၢ်တနၢ်အိၤအဂီၢ်ကီမဲဝဲဒုၣ်လီၤ. ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်ကွၢ်ထံအိၤလၢအမဲာ်ချံသူသူန့ၣ်လီၤ.

ကွဲၣ်စံၣ်ဖၣ်သံကွၢ်အိၤ, “မ့ၢ်စံးဒ်န့ၣ်, နခုယုၢ်တဖုဟဲမၤတၢ်မနုၤဖဲအံၤလဲၣ်. ဖဲတၢ်ကပိာ်ကပၤအံၤယတထံၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒဲအလီၢ်နီၣ်တဖျၢၣ်မးလဲၣ်.” အဝဲသံကွၢ်တၢ်ဒ်အံၤန့ၣ်ဖျါလၢအဝဲစးထီၣ်နၢ်ဝဲဒုၣ်ကံးဘျဉ်အတၢ်တဲလံ.

ကံးဘျဉ်ဆဲးတဲအိၤ, “မဟါကကံၤန့ၣ် အဝဲယုၢ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢကရၢၢ်အချၢလီၤ. အဝဲန့ၣ်တပျံၤထွံာ်ဟီၣ်ခိၣ်, ထွံာ်မံၤတဖၣ်လၢပုၢ်လၢကျါဘၣ်. နၢ်က့ၤနသ့ၣ်ညါဧါ. အဝဲပျံၤတၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်နသ့ၣ်ညါဧါ. မဟါတဟါန့ၣ်, ပုၤကွၢ်ကသ့ၣ်ဖိကွံာ်(ဖ)ဝဲး(ဘ)စထၢၣ်တကၤ ဟဲက့ၤစိာ်ဝဲထွံာ်ဆံးဆံးဖိတဖုအူပဒဲကစီၤအပူၤလီၤ.

ထွံၣ်ဖိတဖုန့ၣ်ဂၤလိာ်ကွဲးဒီးဘု(လ)ဆူၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲဟးလူၤမၤအ့န့ၣ်တဖၣ် ခုယုၢ်တဖုအံၤမုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ကိးနးဒဲးဖဲတၢ်ခံးလီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ် အဝဲလဲၤတၢ်န့ၣ်လီၤယုၢ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢယပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အယၢ်ကတၢၤလၢ် ဒ်သိးကပူၤဖျးဒီးထွံၣ်ဖိတဖုအတၢ်မၤအ့န့ၣ်မၤတၢ်တၢ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ယတယၢ်လၢအဝဲယုၢ်ဖျးကွံာ်လၢအပျံၤထွံၣ်ဖိတဖုအံၤအယိလီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ် အဝဲကယုၢ်စံာ်ကွံာ်ဝဲလဲၣ်. အဝဲန့ၣ်ထီၣ်ဘိအိၣ်တဖၣ်လၢကရၢၢ်အပူၤလီၤ. အဝဲတအဲၣ်ဒီးဟးထီၣ်လၢကရၢၢ်အချၢနီတစဲးဘၣ်. ”

ကွီစံာ်ဖၣ်ကွၢ်လီၤဝဲခုယုၢ်လၢအလီၤယံၤသံလံတဖုလီၤ. မ့မ့ၢ်ကံးဘၣ်တခီဖိးဟုယၢ်ဝဲခုယုၢ်ဒီး ဖျးလဲးဖျးသွံဝဲခုယုၢ်အစုမ့ၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးလၢအမ့ၢ်ဖျိယၢ်ကွံာ်ကွီဖိတဖုန့ၣ်ဝဲသ့တဘျီယီတဖုကယီကယီလီၤ. ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်ကနီၤဖိအံၤကွၢ်ဝဲကံးဘၣ်ဒီးအမဲာ်သၣ်လၢဟ့ယုၢ်ကလၢန့ၣ်အလွဲၢ်ဆီတလဲကွံာ်ဆူမဲာ်လၢအပျဲးဒီးတၢ်သးဘၣ်ဒီးဒီးလီၤသပျံၤကွံာ်ဝဲတဘျီယီလီၤ. အဝဲတူၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်မဲာ်ဆူးလၢအဝဲမၤကမၣ်ဘၣ်တၢ်အံၤအယိလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ပုၤပိာ်ခွါတဂၤအံၤမၤဘၢကွံာ်အတၢ်မဲာ်ဆူးခီဖျိတဖုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤခါ. အဝဲအံၤမ့ၢ်ကနီၤဖိတဂၤအံၤအမဲာ်ပျဲးဒီးတၢ်ယုၢ်ကညးဒီးအထးခိၣ်ဖဲဖိလၢအနံၤဘၣ်ဖၣ်လဲတၢ်န့ၣ်လီၤမၤကွံာ်ဝဲခဲလၢ်လံ.

“ယယုၢ်ကညးဘၣ်န့ၣ်နီၢ်နီၢ်လီၤနီၢ်” အဝဲယုၢ်သကွံာ်ကညးဝဲဒၣ်ကံးဘၣ်သပျံၤပျံၤလီၤ. “ဘၣ်ဆၣ်ခုယုၢ်တဖုအံၤဖးဒိၣ်ညါ...ဒီးအဝဲစံာ်ဖုထီၣ်ဖးထီၣ်လၢက.....”

တချးကွီစံာ်ဖၣ်တဲတၢ်ကတၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်ကံးဘၣ်န့ၣ်လီၤတဝဲ, “အိ... တၢ်အံၤမ့ၢ်လၢဘု(လ)သၣ်ဝံၤအဆၣ်အယိလီၤ. ပသိၣ်လိအိၣ်လၢကစံာ်ဖုထီၣ်ဘိဖဲကဝီၤအပူၤလီၤ. အဝဲမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးအိၣ်တၢ်ညၣ်တလိၣ်န့ၣ်အဝဲထီၣ်မံနီၤလီၤအသးဒီးထီၣ်တလုၣ်အသးလီၤ. အဝဲထံၣ်န့ၣ်အခါန့ၣ်ကဆိကမိၣ်ဝဲလၢကမၤန့ၢ်တၢ်အိၣ်တမံၤမံၤလၢနအိၣ်အယိလီၤ.”

ကံးဘၣ်တဝဲဒ်န့ၣ်တဘျီယီကွီစံာ်ဖၣ်အမဲာ်ကျိၣ်ထီၣ်ဖးဒိၣ်လီၤ. ကွီစံာ်ဖၣ်တဲတၢ်လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်, “ဘူးယကခးဘၣ်န့ၣ်ဖဲနလဲၤယုၢ်န့ၣ်လီၤလၢတၢ်ခၢၣ်သးအခါလီၤ. နညီကွံာ်နသးလၢနဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအဂီၢ်ကဲလီၤနီၢ်. မ့ၢ်တၢ်လၢ

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယၢ်အဂၤတဖၣ်

အဂၤလီၤ, မံးစထၢၣ်ကံးဘၢၣ်ဒါ, ယဘၣ်သးပုၤလၢအအဲၣ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလီၤ.”

အၢၣ်, မုၢ်ကနီၤဖိအမဲၣ်ပျါလၢအပတြၢဘၣ်ဝဲဒၣ်ကံးဘၢၣ်လီၤ. အကတၢ်, ကံးဘၢၣ်မၤအိၣ်ထီၣ်က့ၤအမံၤန့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်မဲၣ်ဆုးအပူၤလီၤ. ကံးဘၢၣ်အမဲၣ် န့ၣ်အခဲအံၤလီၤကံးဒ်သိးမၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်လၢဖးထီၤလၢ S . P . C . (တၢ်ကရၢ ကရိသ့ၣ်ပုၤပျံၤကွီၤ) အအိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

“အၢၣ်ဟါ. ..ယအဲၣ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိကိးကလုာ်ဒဲးလီၤ.” ကံးဘၢၣ်တဲ, “ဒ်သိး ကသ့ၣ်သ့ၣ်, ထွံၣ်သ့ၣ်, မဲးကစံၣ်ကိၣ်ခ့ၣ်သ့ၣ်, ကျီၢ်သ့ၣ်, တရုၤသ့ၣ်....”

ကွီၢ်စံၣ်ဖၣ်, “ဟၢၣ်...ယသးဟ့တရုၤလီၤ. အိၣ်လၢကပံာ်ကျါ... ဘၣ်အဘၣ် သီတဘီ”

ကံးဘၢၣ်, “အါ, ယတဲတရုၤဒါ. . .အိၤ,ယသါကတဲတကျၢၣ်ခိၣ်တခိၤ. ..အၢၣ်” ကွီၢ်စံၣ်ဖၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢအမၤကမၣ်ဘၣ်တၢ်လံၤလီၤ. အဝဲဖိၣ်တံာ်ဃာ်အစုခံခိ ပၤဃာ်အသးဒ်သိးအသုတဟီၣ်တဂ့ၤလီၤ. အမဲၣ်ချံတခိပျဲထဲမဲၣ်ထံမဲၣ်နိလီၤ. အဝဲအဲၣ်ဒီးဟီၣ်ဒိၣ်မးလီၤ.

ဒီးအဝဲလုကညးကဒီးဝဲကံးဘၢၣ်, “ဝံသးစူပျါဘၣ်ယတၢ်ကမၣ်နီၤ. နပျါယ တၢ်ကမၣ်သ့ၣ်လီၤဘၣ်တမ့ၢ်ဒါ. နသ့ၣ်ညါဒါ. ဒ်ယမ့ၢ်ပိာ်မုၢ်တကၤအသိးအခိၣ် ထံးန့ၣ်ယပျံၤတၢ်လီၤ. ယခးသံဘၣ်ဘ့(လ)အဃိဝံသးစူဘၣ်ယနီၤ. ပျါဘၣ်ယ တၢ်ကမၣ်နီၤ. ယသးတမ့ၢ်ထဲလဲၣ်န့ၣ်တမ့ၢ်နကသ့ၣ်ညါဘၣ်. ယမ့ၢ်သ့ၣ်ညါဆိ န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ကကဲထီၣ်အသးဒ်အံၤဘၣ်. ”

ကံးဘၢၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ဝဲကွီၢ်စံၣ်ဖၣ်အစုဖိလီၤ. အဝဲဖိၣ်ဃာ်ဝဲပိာ်မုၢ်ဖိတကၤအ စုဒီးတကတီၢ်ဃီ ဒုးနဲၣ်ဝဲအတၢ်အိၣ်တၢ်သးအိၣ်ဘၣ်ပိာ်မုၢ်ဖိအံၤခိဖျိမၤမုၢ်ထီၣ် က့ၤဝဲပိာ်မုၢ်ဖိအသးလီၤ. အဝဲမၤလီၤဘၢကွီၢ်အတၢ်မဲၣ်ဆုးခိဖျိအတၢ်သးဘၣ်ဒိ လၢဘ့(လ)အတၢ်သံအဃိလီၤ. လၢခံကတၢ်အဝဲပျါကွီၢ်စံၣ်ဖၣ်အတၢ်ကမၣ်လီၤ.

ကံးဘၢၣ်, “တဘၣ်တဲတၢ်နီတမံၤလၢတဂ့ၤမံး(စ)ကွီၢ်စံၣ်ဖၣ်. . တလိၣ်နပျံၤ ဘ့(လ)လၢဘၣ်. ယကတဲနာ်ပာ်ယပုၤတဖၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်

နၢ်ဟံၤန့ၤသ့ၤလီၤ.”

ကွီၤစံၣ်ဖၣ်ဟဲသဘျီၣ်ယီၤဆူအအိၣ်ဒီးသံကွၢ်က့ၤအိၣ်တဘျီယီၤလီၤ. “လီၤတံၢ်
ဒါ. နတသးဟ့ၤယးဘၣ်န့ၣ်, ” အခဲၣ်ပျဲၤထဲတၢ်နံၤကမ့ၢ်ဒီး ယုၤကညးက့ၤတၢ်လၢအ
မၤကမၣ်ဘၣ်တၢ်အယီၤလီၤ. “မ့ၢ်မ့ၢ်ယးန့ၣ်ယကသးဟ့ၤပုၤလၢအမၤသံယသၣ်
မံၤယီၤလီၤ. မ့ၢ်မတၢ်ကအိၣ်တကလၢအညိၣ်ကွၢ်အသးသမူလၢကမၤပူၤဖျဲးအဆၣ်
ဖိကီၢ်ဖိအသးသမူလၢတၢ်သံအပူၤတကလဲၣ်. ပုၤလၢအမၤတၢ်ဒ်အံၤန့ၣ် ကအိၣ်
ဒၣ်စ့ၤကမိၤလီၤ.” ကံးဘၣ်မၤန့ၤလံၤတၢ်လံၤ. အဝဲအတၢ်မၤလီၤန့ၤတၢ်လၢတၢ်မၤအ
သးတဘျီအံၤန့ၣ်ကဲထီၣ်လၢတၢ်နီၢ်ကီၢ်လီၤ. ရံး(ဖ)လံၣ်ကံးဘၣ်မၤန့ၤလံၤတၢ်လံၤ.

အခဲအံၤမ့ၢ်စးထီၣ်လီၤန့ၣ်လံၤ. အယီၤ ကွီၤစံၣ်ဖၣ်ဟဲက့ၤဒီးကသ့ၣ်ထဲတကမိၤ
ဆူအဟံၣ်တဘျီလၢဘၣ်. ကံးဘၣ်ထီထီၣ်ဝဲကသ့ၣ်ဂီၤကံၢ်လၢကသ့ၣ်အလီၤ
ဝံၤဟဲက့ၤသကိးဝဲဒၣ်တပူၤယီၤဒီးကွီၤစံၣ်ဖၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤသကိးတၢ်ခဲကမိၤ
လၢပျီဖးလဲၤအပူၤ, နီၢ်ပၤမ့ၢ်ဖိဒီးပိၣ်ခွါလၢအအဲၣ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ. ပျီမ့ၢ်လၢ
ဟ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဖိအလွဲၤပံၤလၢတဖၣ်အိၣ်ပျဲၤလၢအကပၤဝးဝးဒီးဆ့ၤပၤအတၢ်န့ၤ
မူဖိတဖၣ်ခိဖျိကလံၤကျါဆူကွီၤစံၣ်ဖၣ်ဒီးကံးဘၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ထွံၣ်ဟီၣ်ခိၣ်
တဖၣ်အိၣ်ယူၤသီၣ် “ဂူဂူ” လၢတၢ်လျှီၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢကမၤပျဲၤမၤဖုးအဝဲ
သ့ၣ်တဖၣ်တအိၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်က့ၤကွီၤစံၣ်ဖၣ်ဒီးသယဲၤဝဲကသ့ၣ်ဘူးဘူး
ဒီးကံးဘၣ်လီၤ. အဝဲယုၤကလၢဖိၣ်ဝဲကံးဘၣ်အစုလၢတၢ်ခဲကျါလီၤ. ကံးဘၣ်
သ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်လီၤ. ကသ့ၣ်တဖၣ်ဒၣ်လဲၣ်လဲၤတၢ်အခိၣ်ယီၤသီၣ်တပူၤယီၤယုၤ
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဖိၣ်လိာ်အစုဒီးဖဲန့ၣ်အဂၢၤတကတဲထီၣ်ဝဲ,

“လၢညါန့ၣ်ယတပျံၤတၢ်ဒ်သိးအံၤနီၤတဘျီဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဆိကမိၣ်ကွၢ်, ယ
မ့ၢ်ထံၣ်ဘၣ်ခ့ကစၢ်လၢအလီၤပျံၤလီၤဖုးတဖုးအဝဲအံၤန့ၣ် တၢ်ကမၤအသးဒီးယၢၤ
လဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. အိ, ဘ့(လ)ဧၤနလီၤသးကညါဒိၣ်မးလီၤ. ဒီးယသး
ခုလၢနက့ၤသကိးဒီးယၢၤအယီၤလီၤ.”

အိၣ်ဒီးန့ၣ်(လ)ဆ့ၣ်နီၤအိၣ်လၢအယၣ်ဖဲအပူၤလီၤ. အဝဲထံၣ်အဖိမ့ၢ်ဟဲ
က့ၤဒီးပိၣ်ခွါတက, ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်လၢတထံၣ်ဝဲဆံၣ်ဆံၣ်အယီၤသံကွၢ်ဝဲ, “ဟဲလိာ်, န့ၤ

န့ၣ်ရံး(ပ)လံၣ်ဧါ. ”

ကွီစံၣ်ဖၣ်တဲဆါက့ၤအပၢ်, “ မ့ၢ်. ပါ..အဝဲဟဲက့ၤစၢၤယၤလီၤ. ယကျဲကမၣ်
ဒီးယဟဲက့ၤစၢၤခံအပိလီၤ.”

ခ့ၣ်ယုၢ်စီၤပၤစံးဘျးဝဲရံး(ပ), “ရံး(ပ)ဧါ, တၢ်ဘျးဒိၣ်မးလီၤ. မံအိၣ်ဘျးအိၣ်
သါဖဲအံၤဒီးခဲမ့ၢ်ဆုၣ်မးက့ၤဆူန့ၣ်မိၤ.”

ဘၣ်ဆၣ်ကံးဘၣ်ဟံလီၤအသးလၢတမံအိၣ်ဘျးဝဲန့ၣ်ဘၣ်. အဝဲကဘၣ်
က့ၤကဒါက့ၤဆူအဖဲမ့ၢ်လၢအဝဲကဘၣ်လဲၤဒုးအိၣ်အကျိၢ်အဆၣ်ဖဲမ့ၢ်ဆုၣ်ဝါထီၣ်
အယိန့ၣ်လီၤ.

တန့ၣ်ရံၣ်ပူၤကွံၣ်အလီၢ်ခံ, တၢ်ခံးလီၤဝဲလံန့ၣ်လီၤ. ကွီစံၣ်ဖၣ်ကၤထီၣ်အဆု
ကၤမံဖးထီဒီးအိၣ်ဝဲဖဲအဖးဝဲတြီၣ်ထံးဒီး ကိးတဲဝဲအပၢ်လၢအအိၣ်လၢအးအက
တဖျၢၣ်အပူၤအံၤလီၤ.

“ပါဧါ, နန့ၢ်ဟူကူခ့ၣ်ယုၢ်တဖုလၢပုၤယုၢ်န့ၢ်အမံလၢ “ မ့ၢ်ကီၤလံၤတူၣ်န့ၢ်” တဖု
န့ၣ်ဧါ. ခုကစၢ်တဖုလၢအမၤသံဖါတၢ်ကီၢ်စု(လ), မံးစထၢၣ်မါတုၣ်အသိဖါဘီၣ်
ဘီၣ်တဖုဒီးကျိၢ်အဖုယံၢ်ဆံလၢစါလၢဒိၣ်န့ၣ်မိၤပါ. တနံၤအံၤယခးအီၤဘၣ်တီတီ
လၢအခိၣ်တိသၣ်ဖဲဝဲ(ထ)ဟီ(စ)ခြီးစံ(န)လီၤ. ယခးအီၤဒီးယကျိၢ်ဖုၣ် ၃၈ ခံဘီ
ဖဲအသါကစံၣ်ပျီယၤအခါလီၤ. ယတီၢ်နီၣ်ခ့ၣ်ယုၢ်တဖုအံၤဘၣ်ဂ့ၤမ့ၢ်လၢယထံၣ်
ဘၣ်အနၢ်တခိလၢဖါတၢ်ကီၢ်စု(လ)ကျိၢ်တဲကွံၣ်အီၤဒီးအယဲၤဖးထီအပိလီၤ.”
ဝံဒီးအဝဲမၤအုန့ၣ်ယုၢ်အပၢ်, “နမးနခးသံအီၤတန့ၢ်ဘၣ်ပါဧါ,” လၢတၢ်ဟံကဖၢ
လၢသးအပူၤစ့ၢ်ကိးလီၤ.

ဖဲန့ၣ်အပၢ်အသးအုန့ၣ်ဒီးကိးယါက့ၤအီၤ, “အၣ်...တၢ်ပျၢ်မိၢ်ဖိဧါ” ဝံး(စ)ဝဲရ
ဘဲ(န)အကလုၢ်သီၣ်တြီထီၣ်ဖးဒိၣ်လၢပျီဖးလဲၢ်တဘျီအပူၤလၢမုၢ်နၤယိၣ်တၢ်ခံး
ကျါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်က့ၤကဒါက့ၤဆလှိုင်လၢလီၤလံၤ

ပှၤ ခိးတၢ်ဖိတကဟဲဆူ ယိာ်ဖဲကွံမံၣ်ဘလဲထံ(န)ကျဲးစးဆးဝဲခိၣ်ဖိးဘူးအဖီခိၣ်တကဟဲအခါလီၤ. ဒီးအဝဲဟဲက့ၤကိးထီၣ် ဘလဲထံ(န)ဆူဝဲအေးအမဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ပှၤခိးတၢ်ဖိတကဟ့ၣ်လီၤအိၤလံာ်က့ၤတဘျုးလၢတၢ်ပျါဖျဲးကွံာ်အိၤလၢတၢ်ကမၣ်, လၢဘၣ်တၢ်အုၣ်ကိးဟ့ၣ်ခွဲးခိဖျိကီၢ်ရၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကွံမံၣ်တူၢ်လိာ်ဟံးန့ၢ်လံာ်က့ၤအံၤလၢတၢ်သးလီၤဘျဲးလီၤတီၤအပူၤလီၤ. အဝဲဘၣ်လီၤဝဲယိာ်လွံၢ်န့ၣ်, ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအံၤအဝဲလီၤယိာ်ဘူးကအိၣ်အလါတဆံလီၤ. နီၢ်နီၢ်

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘွဲ့ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

အဝဲဆိကမိၣ်လၢအဝဲကလီၤဘၣ်ယိၣ်ထဲအယံၣ်ကတၢၢ်သၢလါဇိန့ၣ်လီၤ. ကွံမံၣ် သ့ၣ်ညါလိာ်အသးဒီးပုၤမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါ, ပုၤအရူဒိၣ်တဖၣ်အါမးလၢတၢ်ချၢအယိတ လိၣ်ပုၤတံၢ်ကွံၣ်အခိၣ်သူလၢယိာ်ပူၤဘၣ်.

ပုၤခိးတၢ်ဖိစံးဘၣ်အီၤ, “ဘလဲထံ(န)နကဟးထီၣ်ဘၣ်ခဲမုၢ်ဆ့ၣ်လီၤ. တံးတ ဟီၣ်ဒီးမၤမုၢ်မၤနီၢ်က့ၤနသး, ဘျီဘၣ်က့ၤနတၢ်အိၣ်မူ.. နၤန့ၣ်နတမ့ၢ်ပုၤလၢအသံ တူၢ်ကီၤတက့ၤဘၣ်. တဘၣ်ဟးဟ့ၣ်အိးထီၣ်ပုၤအစ့အးခါတဖၣ်လၢတဂ့ၤ. ယု မၤအိၣ်မၤအီၤတၢ်ဒီးအိၣ်မူက့ၤတီတီလိၤလိၤ.”

မ့ၢ်လၢပုၤခိးတၢ်ဖိစံးဘၣ်အီၤန့ၣ်အယိ, လၢတၢ်ကမၤကမၢ်အပူၤကွံမံၣ်စံး ဆါအီၤ, “ယၤန့ၣ်ခါ. အိ, ယတဟးဟ့ၣ်အိးထီၣ်ပုၤအစ့အးခါနီတကမးလဲၣ်”

ပုၤခိးတၢ်ဖိတခီလၢတၢ်နံၤတၢ်အ့အပူၤစံးဝဲ, “အိ...ဟၢၣ်အါ.. မ့ၢ်စံးန့ၣ် န ဟဲတုၤဆူယိာ်ပူၤခီဖျိတၢ်ဘၣ်ဖျိဒီးဟ့ၣ်စ့အးခါအကီၢ်မ့ၢ်လၢအမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါလၢ စပြဲဖံ(လ)အပူၤလဲၣ်. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်တခီ နပျံၤလၢပုၤမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါတက့ၤကလီၤ ဘၣ်ယိာ်အယိန့ၣ်အုၣ်နသးဒီးကတိပူၤဖျဲးနသးလၢနတအိၣ်ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအ လီၢ်န့ၣ်တဘျီဘၣ်ခီခါ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်တခီ, မ့ၢ်စံၣ်ညီၣ်ကီၢ်ကွၢ်တလီၤနၤဒီးဒုးလီၤ နဆူယိာ်ပူၤလၢနတၢ်ကမၢ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်အပူၤတခီခါ. ”

ပုၤခိးတၢ်ဖိတကတဲအီၤန့ၣ်သနက့, ကွံမံၣ်န့ၣ်ဒ်ပုၤတၢ်ကမၢ်တအိၣ်ဘၣ် အသိးစံးဝဲ, “ယၤန့ၣ်, ယတၢ်အိၣ်မူအပူၤ, ယတလဲၤအိၣ်ဘၣ်လၢစပြဲဖံ(လ)အ ပူၤနီတဘျီဘၣ်. ”

ဒီးပုၤခိးတၢ်ဖိစံးဘၣ်ပုၤလၢအအိၣ်ဖဲအကပတက, “က့ၤကိးအီၤဆူအးတံၢ် သကိး, ဒီးဟ့ၣ်လီၤအီၤတၢ်ကူတၢ်သိးလၢကကလံၣ်ကလဲအသး ဖဲအဝဲကဟး ထီၣ်ဆူယိာ်အချၢ, ပျၢ်ဟးထီၣ်ကွံၣ်အီၤ, ဖဲခဲမုၢ်ဆ့ၣ်ဂီၤခီန့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လဲၤကိးအီၤ ဆူတၢ်ပျီဖးလဲၤဖဲယိာ်အတြၢအိၣ်တၢ်အလီၢ်ဒီးပျၢ်လီၤကွံၣ်အီၤ ” န့ၣ်လီၤ. ဝံးတဲဝဲ ဘလဲထံ(န), “ဘလဲထံ(န), တဘၣ်သးပုၤနီၣ်တဂ့ၤနီ. နတြၢးဆိကမိၣ်တၢ်လၢ ယဟ့ၣ်ကူၣ်နၤလီၤ.”

လၢခံတဂီၤ, ဖဲဂီၤခီန့ၣ်ရံၣ်တဆံယဲၢ်မံးနံးန့ၣ်ကွံမံၣ်ဟဲဟးထီၣ်ဆူပုၤခိးတၢ်

ဖိအတၢ်လီၤအချၢလီၤ. အဝဲကူသိးယၢ်တၢ်ကူတၢ်သိးယံးယံးဖိတဖၣ်, တၢ်ကူ တၢ်သိးဒီးခိၣ်ဖံးအကျၢသိၣ်စွံၤစွံၤတခိၣ်လၢတၢ်ကတဲၣ်ကတီၤဟ်ယၢ်အီၤလၢပုၤတ ဟံၤ(ပုၤမၤကမၣ်တၢ်တဖၣ်)လၢတဖၣ်အိၣ်တသ့, လၢအကဘၣ်ဟဲအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤ တဖၣ်အံၤအဂီၢ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤက့ၤဖဲတၢ်ပျဲအဟးထီၣ်ကွံၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ယိၣ်အပုၤမၤတၢ်ဖိတကဟ့ၣ်လီၤအီၤလုၣ်မ့ၣ်အူလဲးမးဒီးစ့ယဲၤဒီလၣ်ဒ်သဲးစး တၢ်သိၣ်တၢ်သီဟ်လီၤယၢ်ဝဲလၢပုၤယိၣ်ဖိတဖၣ်လၢအဟးထီၣ်ကွံၣ်လၢယိၣ်တဖၣ် ကဆိလီၤဟ်လီၤက့ၤအတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂၤအဂီၢ်ဒ်သိးကကဲထီၣ်ပုၤထံဖိကီၢ်ဖိလၢ အဂ့ၤတကန့ၣ်လီၤ. ပုၤခိးတၢ်ဖိဟ့ၣ်လီၤအီၤစံကရဲးတဖျၢၣ်ဒီးဟံးစုကွၢ်မဲာ်အီၤန့ၣ် လီၤ. ဒီးတၢ်ကွးနီၣ်လီၤအမံၤလၢတၢ်မၤနီၣ်မၤပၤအပူၤ, “ဘလဲထံ(န), ပုၤယိၣ်ဖိ နီၣ်ဂံၢ်-၉၇၆၂, ဘၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤပျဲပူၤကွံၣ်အီၤခိဖျိကီၢ်ရၣ်ခိၣ်” န့ၣ်လီၤ. ဝံးမံးစ ထၢၣ်ကွံၣ်မံၣ်ဘလဲထံ(န)ဟးထီၣ်ကွံၣ်လၢယိၣ်ကရၢ်အချၢန့ၣ်လီၤ.

ဖဲကွံၣ်မံၣ်ဟးထီၣ်ကွံၣ်ဆူတၢ်ပျီန့ၣ် အဝဲတကန့ၣ်ယုာ်ထီၣ်ဖိလံၣ်ဖိကမဲာ်စံၣ် စိၤသိၣ်အကလုာ်, သွန်လန်တဖၣ်ဟူးဝးဆုးဆိုးသိၣ်အကလုာ်တဖၣ်ဒီးကလံၤ လၢအဟဲစိၣ်ဖိအတၢ်နၢမူတဖၣ်ဘၣ်. အဝဲလဲၤလီၤလီၤဆူတၢ်အိၣ်ကျးတဖျၢၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲစးထီၣ်ပလၢၢ်ဘၣ်တၢ်သဘျုးဒီးတၢ်သ့ၣ်မုာ်သးမုာ်, တၢ်သ့ၣ်ခုသးခုဒီး အဝဲအိၣ်ဝဲဆီညၣ်ကၣ်တလိၣ်ဒီးစပံးထံဝါတခွးန့ၣ်လီၤ. ဝံးဒီးအဝဲအီၤစံကရဲး တဘိ, ဒီးတူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢစံကရဲးတဘိအရီၢ်အံၤဘဲဒိၣ်န့ၢ်ဒီးစံကရဲးလၢပုၤခိးတၢ်ဖိ လၢယိၣ်တကဟ့ၣ်လီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်တၢ်ဝံးအလီၢ်ခံအဝဲဟးထီၣ်လၢတၢ် အိၣ်ကျးအပူၤဒီးလဲၤယီၤဝဲဆူလုၣ်မ့ၣ်အူသန့အိၣ်တၢ်အလီၢ်လၢတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အ ပူၤလီၤ. ဖဲန့ၣ်အဝဲထၢနၢန့ၢ်ပုၤမဲာ်ချံတထံၣ်တၢ်ဖိတကဒီးစ့ ၂၅ ပှါတဘျဵု ဖဲလုၣ် မ့ၣ်အူအကျဲစၢဒီးဒီးထီၣ်ဝဲလုၣ်မ့ၣ်အူလီၤ.

ဖဲသၢနၣ်ရံၣ်ပူၤကွံၣ်အလီၢ်ခံ, အဝဲလဲၤတူၤလီၤဆူဝုာ်ဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်လၢအ အိၣ်ဘူးဒီးကီၢ်စဲၣ်ခံဘၣ်အဆၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤဆူအသကိးမဲး(ခ)ဒီလဲ(န)အခီ ဖံၣ်ကျးဒီးဟံးစုကွၢ်မဲာ်လိာ်အသးဒီးမဲး(ခ)လၢအဆုၣ်နီၤအိၣ်ဖဲခီဖံၣ်ကျးအလီၢ်ခံ န့ၣ်လီၤ.

အတံၤသကိးမဲး(ခ)ထံၣ်ဘၣ်အီၤတဘျီယီဒီးတဲဘၣ်အီၤ, “ဝံးသးစူလီၤ တံၤ

သျှင်လှိုင်အကတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

သကိးကွံမံၣ်ဧ၊ ပကျဲၤန့ၢ်န့ၢ်တၢ်တန့ၢ်ချ့ချ့ လၢနကဟးထီၣ်ကွံၣ်လၢတၢ်ချ့အဂီၢ် ဘၣ်. ပုၤပြုထီၣ်လၢစၤဗြဲဖံ(လ)အပူၤဘၣ်ယးဒီးနကဟးထီၣ်ကွံၣ်အဂ့ၢ်, ဘူးတ့ၢ် မးလၢကီၢ်ရၣ်ခိၣ်ကဆိတလဲကွံၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်လီၤ. အိၣ်ခ့ၣ်, နသးမံလီၤတ မ့ၢ်ဧါ.”

“အိၣ်ခ့ၣ်လီၤခ့ၣ်.. ယအးဝဲတြီအနီၣ်ဝံၣ်ခံအိၣ်လၢနအိၣ်လီၤဘၣ်. ” ကွံမံၣ် ဟံးန့ၢ်အဝဲတြီနီၣ်ဝံၣ်ခံလၢအသကိးအအိၣ်ဝံၣ်အဝဲဟဲက့ၤထီၣ်ဆူတၢ်ဖီခိၣ်တက ထာဒီးအိးထီၣ်အအးဝဲတြီလၢအအိၣ်ဖဲက့ၤစၢတၢ်အကတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခဲလၢန့ၣ် အိၣ်ဒီးလၢအလီၢ်အကျဲ ဖဲသိးသိးဒၣ်တၢ်ဖဲအဝဲကလဲလီၤဆူယိၣ်ဒီးဟးထီၣ်ကွံၣ် လၢအတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအခါ, မ့ၢ်လၢဖဲဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်န့ၣ် ပၤကီၢ်ခိၣ်ဘဲဖြး(စ)အ အိကံခိလၣ်အဆုၣ်သ့ၣ်အိၣ်ဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲအဆုၣ်ကၤန့ၢ်သ့ၣ်အံၤလီၤတံၣ်ဖဲ အဝဲဟဲဖီၣ်ကွံမံၣ်ဒီးကနီၣ်လိာ်သးဒီးကွံမံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

အဝဲထူးထီၣ်ဝဲလီၢ်မံဒါလၢအထူတလံးဟံၣ်ဃာ်ဝဲ ဒီးကွံမံၣ်တလုၣ်ကွံၣ်ဝဲတြီ တဘျဉ်လၢတၢ်ကပဒီး ထူးထီၣ်ဝဲတလါလၢအဘၣ်အဒီးတၢ်ကမ့ၢ်ကမ့ၢ်တဖျၢၣ် လီၤ. အဝဲအိးထီၣ်တလါ ဒီးအဝဲကွၢ်လီၤဝဲတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပီးအလီတစူၣ်လၢအ အိၣ်ဖဲစိဆီထူၣ်အမ့ၢ်ထီၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပီးအလီတစူၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးဝဲလၢလၢပျဲပျဲဒီးတၢ်ပီးတၢ်လီတဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဘျီအိၣ်လီၤလီၤဆီဆီဒီးထး ဒီးတၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်အဖီလၢအထူးထီၣ်လၢခံကတၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်-တပူ, တၢ်ဘၣ် တုၢ်ဖျိတၢ်ပူ, နီၣ်ဟံၣ်ဒီးတပူကန့ၣ်, ထးတရု, ထးကျီတံၣ်ဒီးထးပျံၣ်တဖၣ်လီၤ. ဒီးကွံမံၣ်တ့ထီၣ်တၢ်ပီးတၢ်လီအက့ၢ်အဂီၢ်အသီလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲလၢအလီလၢ ဝဲဒၣ် စု ၉၀၀ ဒီလၣ်ဃာ်ဃာ် လၢအဝဲသ့ၣ်(ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဖိ)အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂီၢ် ဒီးကွံမံၣ်သ့ၣ်မံသးမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဒီးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ပူၤကွံၣ်တခီန့ၣ်ရံၣ်ဝံၣ်အလီၢ်ခံ, ကွံမံၣ်လဲလီၤဆူတၢ်ဖီလၢဒီးလဲၤခိကံဝဲ ခိ ဖံၣ်ကျးလီၤ. အခဲအံၤ အဝဲကူတၢ်သိးတၢ်ဂုၤဂုၤဘၣ်ဘၣ် ဒီးစိၣ်အတလါစိၣ်စုတ ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

အတံၤသကိးဝဲ(ခ)ဒီလဲ(န)သံကွၢ်အိၣ်, “နတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအိၣ်တမံမံဧါ” လၢတၢ်မဲၣ်မ့ၢ်နါဆါအပူၤလီၤ.

ကွံမံၣ်သံကွၢ်အီၤလၢတၢ်တနၢ်ပၢ်အပူၤ, “ယၤခါ. နအဲၣ်ဒီးတဲတၢ်မနုၤလဲၣ် န့ၣ်ယတနၢ်ပၢ်ဘၣ်. အခဲအံၤယကဲနယူၤယီးအဘၣ်စကးခိပနံၣ်ဒီးဖြၣ်စၢၣ်(လ) ဘုက့ၣ်ကမူၣ်ခိပနံၣ်အပုၤခါတၢ်ဖိအခၢၣ်စးလီၤ.”

ကွံမံၣ်အတၢ်ကတိၤအံၤမေံသ့ၣ်မံသး မဲး(ခ)တုၤဖၣ်လဲၣ် အဝဲတူၢ်လိာ်ခိၣ် ဆၢကွံမံၣ်ဒီးတၢ်နၢ်ထံလၢတၢ်ထၢန့ၣ်ကျဲၣ်ကျိအီၤဒီးအံၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ကွံမံၣ်န့ၣ် တထိးဘူးသံးဇိၤကံၤဇိၤဒီးတၢ်မူၤတၢ်ဘျိးအထံတဖၣ်နီတမံၤဘၣ်. ဖဲဘလဲထံ(န), ပုၤယိာ်ဖိနီၣ်ဂံၢ် ၉၇၆၂ ဟးထီၣ်လၢယိာ်ပုၤဝံၤအလီၢ်ခံတန့ၣ်န့ၣ်, တၢ်လဲၤဟ့ၣ်ဒီး ဘၢၣ်ထူၣ်ဖျိစ့ဖးခၢၣ်လၢတၢ်တထံၣ်န့ၣ်စုၤလီၢ်ခိၣ်လီၢ်နီတမံၤဖဲရဲး(ခွ)မဲၣ်(န), အ့ၢ် ဒံၢ်ယါန့ၣ်ကီၢ်ဖဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်မတၤအတၢ်မၤလဲၣ်န့ၣ်ပုၤတသ့ၣ်ညါ ထွဲလၢအဂ့ၢ်နီတကၤဘၣ်. ဖဲန့ၣ်အဝဲမၤန့ၣ်ဝဲဖၣ် ဒီလၣ် ၈၀၀ န့ၣ်လီၤ. ခံန့ၣ်ပူၤကွံၣ် အလီၢ်ခံ, တၢ်လဲၤဘၢၣ်ထူၣ်ဖျိကဒီး စ့ဖးခၢၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဂုၤဂးဒီး ခၢၣ်သနၢ်တဖျၢၣ်ဖဲလီၤကဲၣ်စပီၣ်အပူၤဒီးပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဖိတကၤန့ၣ် အိးထီၣ်ဝဲစ့ဖး ခၢၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ်န့ၣ်ညီကဖၣ် ဖဲပုၤအိးထီၣ်အိၣ်တၢ်နၢ်ထံလီၤသကၤအသိးဒီးဟံးန့ၢ် ကွံၣ်ဝဲထဲ စ့ ၁၅ ကလီၢ်ဒီလၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တဟံးန့ၢ်ဝဲဖၣ်တၢ်မျၢၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပွၤဒိၣ်ဒီး ထူၤဇိၤလွဲဇိၤတဖၣ်လၢတၢ်လဲၤဟံၣ်ကီၤယာ်အီၤဖဲစ့တးန့ၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ် လီၤဘီၤလီၤမ့ၢ်အံၤအယိ, တၢ်အံၤမၤတစီၢ်ထီၣ်ပုၤအဲၣ်ဒီးဖီၣ်တၢ်တဖၣ်အနၢ်ဒီးအ သးစဲထီၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလီၤ. ဝံၤစ့တးစ့ဖးခၢၣ်လီၢ်လံၤတဖျၢၣ်လၢအအိၣ်ဖဲကွဲးဖဲး ဖဲၣ်အဝဲအပူၤစ့ၢ်ကီး တၢ်ဘၢၣ်ထူၣ်ဖျိအီၤဒီးတၢ်ဟ့ၣ်စိာ်ကွံၣ်စ့ဒီလၣ်ယဲၤကထိန့ၣ် လီၤ. တၢ်လီၤမူၤလီၤမၤတဖၣ်အါထီၣ်ဝဲအယိပၤကီၢ်ခိၣ်ဘဲ(န)ဖြး(စ), လၢအမ့ၢ် ပုၤယိထံတကၤအတၢ်မၤစးထီၣ်ဝဲလဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်တယာ်ကွၢ်ဝဲတၢ် မၤအသးတဖၣ်ဒီး, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အကျိၤအကျဲၤလၢတၢ်စူးကါရဲၣ်ကျဲၤအီၤအံၤန့ၣ်လီၤ ကံၤလိာ်အသးလီၤ. ပၤကီၢ်ခိၣ်, ပုၤယိသမံထံတၢ်ဖိဘဲဖြး(စ)ယိသမံထံဝဲတၢ်တ မျၢၢ်တၢ်တဖၣ်အံၤအဂ့ၢ်ဒီး, အဝဲဒူးဝဲဘၣ်လၢမ့ၢ်မတၤတကၤဟ့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘဲဖြး(စ)ဆိကမိၣ်ဝဲ, “တၢ်မၤအံၤမ့ၢ်ဒုၣ်ဒဲဒီကွံ(မ)ဘလဲထံ(န) အတၢ်မၤ န့ၣ်လီၤ. အဝဲစးထီၣ်မၤကဒါက့ၤအတၢ်မၤလဲၤကွၢ်လၢအမၤဝဲန့ၣ်... အဝဲဟးဘၢၣ် ထူၣ်ဖျိစ့ဖးခၢၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ်ညီၤဒီးသိးဒီးတၢ်ဟးထဲးသဘၣ်ဝါတၢ်လၢတၢ်စူၤခါအက

သွပ်လှ်အကတၢ်တဘျ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

တၢ်အသိးလီၤ. အဝဲဟးအိးထီၣ်စုအးခါၣ်န့ၣ်အဝဲစူးကါဝဲထဲထးကျိတၢ်တခါဇိးလီၤ. ဒီးနကထံၣ်ဘၣ် အဝဲအစုလီၢ်ခိၣ်လီၢ်န့ၣ်မၤဝဲဘၣ်ဘၢဒိၣ်မး, ဟ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တဟ်တ့ၢ်အစုလီၢ်ခိၣ်လီၢ်နီတစးဘၣ်. က့ၣ်မံၣ်တမၤဟးဂီၤကွံာ်စုအးခါၣ်နီတဘျီဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် နကထံၣ်ဘၣ်ဒၣ်ထဲတၢ်ပူၤဆံးဆံးဖိတပူၤအိၣ်တ့ၢ်လၢစုအးခါၣ်အလီၤလီၤ. အၢၣ်, ယဆိကမိၣ်ယကဘၣ်ဖီၣ်မံးစထၢၣ်ဘလဲထံ(န)လီၤ. အဝဲမ့ၢ်လဲၤလီၤဘၣ်ယိာ်လၢခံတဘျီဒု, တမ့ၢ်ကဟးထီၣ်ဘၣ်ဝဲလၢဘၣ်. ကဘၣ်အိၣ်ဝဲတစါသးဖဲန့ၣ်လီၤန့ၣ်လီၤတၢ်လီၤ.” န့ၣ်လီၤ.

ဘဲၣ်ဖြး(စ)သ့ၣ်ညါဝဲက့ၣ်မံၣ်အလုၢ်အလၢလီၤ. အဝဲမၤလိန့ၢ်ဝဲက့ၣ်မံၣ်အလုၢ်လၢသကံာ်ပဝးတဖၣ်အံၤ ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အမူးဖးဒိၣ်လၢစုဗြဲ(လ)အပူၤအခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအပုၤအချါ, အဖျါအချါ, တအိၣ်ဒီးအကရူၢ်ကရဇိး မ့ၢ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်လၢအဂ့ၤတဖၣ်အယိ, ကျဲလၢအစူးကါဝဲတဖၣ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂီၢ်, မ့ၢ်လၢပုၤဟ်သ့ၣ်ပာ်သးအီၤကီၤလၢအဝဲမၤတၢ်တဂ့ၤတဝါတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တဟါ, က့ၣ်မံၣ်ဘလဲထံ(န)စိာ်ထီၣ်ဒီးအတလါစိာ်စုတဖျါ, အိၣ်ပတုာ်ဒီးဝဲပုၤချၢလံာ်ဖိအသိလ့ၣ်လၢအလဲၤဆူအဲ(လ)မိအပူၤဒီးလဲၤတုၤဝဲဒၣ်ဆူဝဲဆံးဆံးဖိတဖျါလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်လီၢ်လၢတၢ်ကိးအမံၤလၢ ဘျဲး(ခ)ကွဲး(ခ), အါခဲ(န)စးန့ၣ်လီၤ. က့ၣ်မံၣ်မၤအသးဖျါလီၤကံာ်ပုၤခီလ့ၣ်က့ၣ်ဖိတဂၤလၢအဟဲက့ၤဟးဆူဟံၣ်, ဒီးအဝဲလဲၤလီၤဆူကျဲလၢခိတကပၤဖဲဟံၣ်ဒ့ၣ်အိၣ်တၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤပိာ်မုာ်သးစၢ်ဖိတဂၤခိာ်ကျဲ, လဲၤခိာ်ဘၣ်ဝဲက့ၣ်မံၣ်ဖဲတၢ်န့ၣ်ထံးဒီးအဝဲလဲၤန့ၣ်လီၤဆူကျဲစၢတတီၤဖဲတၢ်ကွဲးယာ် “အဲလ(မိ)စုတး” န့ၣ်လီၤ. က့ၣ်မံၣ်ကွၢ်စိယီဝဲပိာ်မုာ်ဖိတဂၤအံၤအခါအဝဲသးပုၤနီၣ်ကွံာ်ဘၣ်အသးလၢအဝဲမ့ၢ်မတၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးခဲအံၤအဝဲအတၢ်ဟ်သးလဲၤလိာ်ဒီးကဲထီၣ်ပုၤပိာ်ခွါအဂၤတဂၤလီၤ. ပုၤပိာ်မုာ်ဖိန့ၣ်ကွၢ်စိယီဝဲက့ၣ်မံၣ်လၢအမဲာ်တူၢ်အဖီလၢဒီးအမဲာ်ထီၣ်ဂီၤဝဲတစးဖဲမ့ၢ်လၢအမဲာ်ဆူးဒီးက့ၣ်မံၣ်အယိလီၤ. ပုၤပိာ်ခွါဖိဒ်သိးက့ၣ်မံၣ်အက့ၢ်အဂီၢ်ဒီးကူတၢ်သိးတၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ် တလီၤကံာ်ပုၤပိာ်ခွါဖိတဖၣ်ဖဲအဲ(လ)မိအပူၤဘၣ်. က့ၣ်မံၣ်ဖီၣ်ထူးဝဲပိာ်ခွါဖိလၢအမၤလၢဂီၤတၢ်ဆၢကတီၢ်တဂၤအဆူကၤကိာ်လၢဝဲဖဲစုတး

အတၢ်သျှင်ထီၣ်အယီၤသွါလိၤဒီးပၢ်မၤအသးဒ်ပုၤစုၤလီၤလျာ်မၤသကိးတၢ်ဒီးစုတး
အသိး, ဒီးစးထီၣ်သံကွၢ်သံဒီးပဲပိၣ်ခွါဖိတကန့ၣ်ဘၣ်ယးဒီးဝဲတဖျါအံၤအဂ့ၢ်,
ဒီးအဝဲဟ့ၣ်ပဲပိၣ်ခွါဖိတကန့ၣ်အံၤဒီးစုအဘျဵုတဖၣ်ဖဲအသံကွၢ်ဝဲတၢ်သံကွၢ်တဘီ
ဘၣ်တဘီဝံၤဝဲအခါန့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ်, ပိၣ်မုၢ်သးစၢ်တကန့ၣ်ဟဲက့ၤထွေးထီၣ်
ဒီးကွၢ်ပဲပိၣ်ခွါသးစၢ်လၢအစိၣ်တလါစိၣ်စုတကလၢအတညီၣ်န့ၣ်ထံၣ်ဘၣ်ပဲဖဲတၢ်
လီၤအံၤဒီးလဲၤလၢအကျဲဒ်ပဲလီၤ.

ကွံမံၣ်သံကွၢ်ပဲပုၤပိၣ်ခွါဖိတကန့ၣ်, “ပုၤပိၣ်မုၢ်သးစၢ်ဖိတကန့ၣ်တမ့ၢ်မံး(စ)
ဖိလံၣ်စု(မ)စဲၣ်ဒါ” ပၢ်မၤအသးဒ်အသ့ၣ်ညါဝဲအသိးလီၤ.

ပိၣ်ခွါဖိတကန့ၣ်စံးဆၢက့ၤ, “ဟၢၣ်အၢ...အဝဲအမံၤမ့ၢ်အဲနဘဲ(လ)အ့ၢ်ဒ်(မ)လီၤ.
အဝဲအပၢ်န့ၣ်ကဲစုတးတဖျါအံၤအကစၢ်လီၤ. နဟဲမၤတၢ်မနုၤဖဲအဲ(လ)မိလဲၣ်.
အဝဲန့ၣ်န့ၣ်ရံၣ်ထူၤဒါ. ယကလဲၤဟံးန့ၣ်ထံၣ်ဖါတၢ်တဖု, နစုလီၤဖျံၣ်အဘျဵုတရၢ
အိၣ်ဒ်ဒီးဒါ....” အဝဲတဲတၢ်ဒီးကွံမံၣ်ဒီးဟးထီၣ်ကွံၣ်ပဲဖဲန့ၣ်လီၤ.

ကွံမံၣ်လဲၤဆူဖျဲထၢၣ်ဟံၣ်ဒွဲ, ဒီးလဲၤဆဲးလီၤအမံၤဒ်ပုၤအကတကအသိး, ဒီး
ယုၢ်လီၤအမံၤလၢရး(ဖ)ဒ်စဲစၢ်ဒီးဒီးလဲအိၣ်ဝဲဒးလီၤ. အဝဲပိၣ်သန့ထီၣ်အသး
ဖဲလီၤဆုၣ်နီၤခးအဖီခိၣ်ဒီးတဲပုၤဝဲဟံၣ်ဒွဲစရူလၢအဂ့ၢ်အကျိၤလီၤ. အဝဲစံးဘၣ်ပဲပုၤ
မၤတၢ်ဖိတကန့ၣ်လၢ အဝဲဟဲဆုၣ်ကွၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢကမၤမုၢ်ဝဲတၢ်မၤအဂီၢ်
လီၤ. အဝဲသံကွၢ်စရူ, “ခိၣ်ဖံးမုၢ်ဝဲတၢ်မၤလၢဝဲပုၤအံၤမၤသးဒ်လဲၣ်.” အဝဲတဲဝဲအ
ဝဲဆိကမိၣ်ပၢ်လၢကမၤခိၣ်ဖံးမုၢ်ဝဲတၢ်မၤလီၤ. “ဖဲအံၤခိၣ်ဖံးကျးလၢအိးထီၣ်အ
သးအိၣ်တဖျါဖျါလံၣ်ဒါ.” အဝဲသံကွၢ်ပဲဟံၣ်ဒွဲစရူလီၤ.

ဟံၣ်ဒွဲစရူတကအံၤဘၣ်သျှင်ဘၣ်သးဝဲကွံမံၣ်ကူတၢ်သိးတၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.
ကွံမံၣ်ကဲထီၣ်ပုၤကဲဒိကဲတဲတကလၢအဲ(လ)မိသးစၢ်ဖိတကအံၤအဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်
ဆၣ်မ့ၢ်ကွံမံၣ်တခီအခဲအံၤအဝဲသ့ၣ်ညါဝဲအတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်ခိဖျိတၢ်မၤအသး
အံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲစရူဖိတကအံၤကွၢ်ကီဝဲကွံမံၣ်စၢထီၣ်အဆူကၢကိၣ်ဘိအပျံၤတခီခီ
အဝဲတဲပုၤဝဲကွံမံၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်တခီခီလီၤ.

မ့ၢ်ဖဲယဲၤလီၤ. တၢ်လီၤအံၤန့ၣ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ကအိးထီၣ်မၤမုၢ်ဝဲတၢ်မၤဘၣ်ယးခိၣ်

သွန်လန်အကတၢ်တဘျဵုဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

ဖံးလီၤ. ဖဲတၢ်လီၤအံၤခိၣ်ဖံးစတီၤဖးဒိၣ်တအိၣ်ဘၣ်. အိၣ်ဒုၣ်တၢ်ဆါအီၤတဖးတ
မ့ၢ်ဖဲကျးလၢဆါပနံၣ်ယုထီၣ်ဒီးပနံၣ်ထီၣ်ရီၤအကျးတဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. ဖဲန့ၣ်တၢ်မၤမုၢ်
ဝဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်ကဲထီၣ်ကဲထီၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဒုၣ်စရူတကၤန့ၣ် မုၢ်လၢဝဲဒုၣ်လၢ
မံးစထၢၣ်စဝဲစၢၣ်ကဆၢတဲာ်လီၤအသးလၢ ကဆိလီၤအိၣ်ဆိးဖဲအဲ(လ)မိအပူၤ
လီၤ. အဝဲကထံၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢတၢ်လီၤအံၤဂ့ၤလၢကအိၣ်ဆိးဝဲဖဲအံၤ, ဒီးပုၤဖဲန့ၣ်
တဖၣ်န့ၣ်မုၢ်ပုၤတဖၣ်လၢအတၢ်ရူလိာ်မုၢ်လိာ်သးဒီးပုၤဂ့ၤဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

မံးစထၢၣ်စဝဲစၢၣ် ဆိကမိၣ်လၢအဝဲကအိၣ်ဖဲဝုၢ်အပူၤအံၤထဲဗျၢသီဇိဒီးက
ကွၢ်တၢ်အိၣ်သးလီၤ. အဝဲတဖုးစိာ်ဝဲစရူဖိတကၤဒီးအထၢၣ်ဘၣ်. အဝဲတဝဲမုၢ်လၢ
တလါစိာ်စုတဖျၢၣ်အံၤယၢအယိအဝဲကစိာ်ဝဲဒုၣ်လၢအကစၢ်ဒုၣ်ဝဲလီၤ. မံးစထၢၣ်
ရး(ဖ)စဝဲစၢၣ်လီၤကံၤထီၣ်မုၢ်အူ(ထီၣ်တကလုာ်အံၤတၢ်စံၣ်ယဲၤဝဲဒုၣ်လၢမုၢ်အူ
အိၣ်သံအီၤဒီးဂံၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤလၢအချါပုၤပုၤ) လၢအဟဲထီၣ်က့ၤလၢကွံ
မံၣ်ဘလဲထံ(န)အချါပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ. မုၢ်လၢအခဲအံၤကွံမံၣ်ဆိတလဲကွံအတၢ်
အိၣ်မူဆူပုၤအဂ့ၤအဝါတကၤဖဲဝုၢ်အဲ(လ)မိအပူၤ, ဒီးသ့ၣ်လီၤအတၢ်အိၣ်မူဖဲန့ၣ်ဒီး
ဘိၣ်ထီၣ်ညီထီၣ်ဝဲဒုၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိးထီၣ်ခိၣ်ဖံးကျးဒီးအမုၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်အံၤ
လဲၤအသးဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်ဒီးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒုၣ်ချ့မးလီၤ.

လၢတၢ်ရူလိာ်မုၢ်လိာ်တကၤပၤစ့ၢ်ကီးအဝဲမၤဝဲကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်, မၤတံၤမၤ
သကီးသ့ဒီးအတံၤသကီးအိၣ်ဝဲဂီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤလီၤ. ဒီးလၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံတကၤပၤစ့ၢ်
ကီး,အဝဲဂုၢ်ကျဲးစးမၤလၢပျဲထီၣ်တၢ်လၢအသးအဲၣ်ဒီးဝဲလီၤ. အဝဲထံၣ်လိာ်အ
သးဒီးမံး(စ)အဲနဘဲ(လ)အ့ၢ်ဒဲ(မ), ဒီးအတၢ်အဲၣ်တၢ်သးအိၣ်ဘၣ်ပိာ်မုၢ်ဖိအံၤ
ဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်ဝဲကွၢ်ကွၢ်ခိဖျိလၢပိာ်မုၢ်ဖိတကၤအံၤအတၢ်ပံၤလၢအယိန့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်အကတၢ်န့ၣ်မံးစထၢၣ်ရးဖျၢၣ်(လ)ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ကဲလၢပုၤတဝါ, ဒီး
အဝဲအခိၣ်ဖံးကျးမုၢ်ဝဲတၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဂုၤမး, ဒီးအဝဲဟံၣ်ပနီၣ်အဲၣ်တီၤလိာ်
အသးဒီးအဲနဘဲ(လ)ဝံၤကဖျိအသးလၢခံန့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ),
လၢအမုၢ်စုတးကစၢ်လၢအမၤတၢ်ဆူတကၤဘၣ်သးန့ၣ်ဝဲစဝဲစၢၣ်ဒီးအဖိမုၢ်လီၤ.
အဲနဘဲ(လ)ဟံၣ်ကဖၢလၢအသးဒီးအီၤဒိၣ်မးလီၤ. ညီၣ်န့ၣ်အဝဲလဲၤဟးဆူမံးစထၢၣ်
အ့ၢ်ဒဲ(မ)အဟံၣ်ဖိပီဖိအအိၣ်ဒီးရူလိာ်အသးဒီးအဲနဘဲ(လ)အဟံၣ်ဖိပီဖိဘူး

ဘျုးတၢ်တၢ်အယိအဲနဘဲ(လ)အဒိပုၤဝဲၣ်မုၢ်လၢအထီၣ်ပျၢ်လံတကဟ်ကဲအိၣ်ဟံၣ်
ဖိပီဖိတကအသိးန့ၣ်လီၤ.

တနံၤ, ကွံမံၣ်ဆ့ၣ်နီၤလၢအဖးပူၤဒီးကွဲးဝဲလံာ်ပရၢတဘျုးဒီးဆ့ၣ်ဝဲလံာ်အံၤဆူ
အတံၤသကိးလီၤလံာ်တကအလီၤအိၣ်ဆိးထံးဖဲစ့းလူဝံး(စ)အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဆူ...တံၤသကိး,

ယအဲၣ်ဒီးမၤနဟဲဆူတၢ်လီၤတတီး လၢအအိၣ်ဖဲလုးထၢၣ်ရီး(ခ)အပူၤ
လၢခံတနံၤ, မုၢ်သၢနံၤမုၢ်နၢခီ, ခွံန့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတၢ်လီၤ. ယအဲၣ်ဒီးတဲ
သကိးတၢ်ဒီးနၢဒီးယတၢ်ဂ့ၢ်တဖဲးလီၤ. ဒီးယအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်နၢဒီး တၢ်ဟ့ၣ်
တခါလၢအမ့ၢ်ဝဲတၢ်ပီးတၢ်လီၤအထၢၣ်တဖျၢၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်ညါလၢနမ့ၢ်
န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အံၤန့ၣ်နကသးခုနဲလီၤ. နဆီတလဲကွံာ် နတၢ်ဘျုးဂ့ၢ်
တၢ်ဘၣ်ဒီးဒီးလၢအကယၤတဖၣ်တသ့ဘၣ်. ဘံလံာ်စၢ, ယတဟးဟ့ၣ်
တၢ်လၢဘၣ်. ယတမၤတၢ်မၤဝဲန့ၣ်လၢဘၣ်. အိၣ်လံတနံၣ်လံ. အခဲ
အံၤယအိၣ်ဒီးခိၣ်ဖဲးစတိတဖျၢၣ်လီၤ. ယအိၣ်မူတိတိလိလိဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်
ဘၣ်ဒီးတယံာ်ဘၣ်ယကဖျိယသးဒီးပာ်မုၢ်ဖိလၢအကဲဒိၣ်ဒီးယံလၢက
တၢ်တကလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအပူၤဒီးလၢခံခံန့ၣ်အတီၢ်ပူၤလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်
ခွဲးတၢ်ယာ်ဂ့ၢ်လၢယဂီၢ်လၢယတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ. ယတဟးမၤန့ၢ်ပုၤဂၤ
အစ့လၢဘၣ်. ယဖျိယသးဝံၤအလီၤခဲန့ၣ် ယကဆါကွံာ်ယစတိဒီးယ
ကလဲၤသ့ၣ်လီၤယတၢ်အိၣ်မူဖဲမုၢ်န့ၣ်တကပၤ, တၢ်လီၤဖဲတၢ်မၤတံာ်တံာ်
မၤထီၣ်ယၤတသ့ဘၣ်အလီၤန့ၣ်လီၤ. ယကတဲနၢ, ဘံလံာ်စၢ, အဝဲမ့ၢ်
မုၢ်ယါမုၢ်ဖိလၢယဂီၢ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်န့ၢ်ယၤအယိ ယပာ်လီၤယသးလၢယ
တမၤတၢ်လၢအတဖိးသဲးတဖၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလၢဘၣ်. ဟဲဆဲးဆဲးဖဲ
စူလံာ်ဖဲယသ့ၣ်နၢအမုၢ်နံၤနီၤ. တဘၣ်သးပုၤနီၣ်တဂ့ၢ်. ယအဲၣ်ဒီးထံၣ်
နၢဖဲယဲၤလီၤ. ယကဟဲက့ၤဖိာ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤတဖၣ်ဒီးယၤလီၤ.

နသကိးလီၤလံာ်,
ကွံမံၣ်

သွပ်လှိုင်အကတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

ဖဲကွံမံၣ်ကွဲးလံာ်ပရၢဝံၤအလီၢ်ခံၣ်, ဖဲမုၢ်တနံၤမုၢ်နၢခီၣ်န့ၣ် ပၤကီၢ်ခိၣ်ဘဲၣ်ဖြး(စ) ဟဲတုၤလီၤဝဲဆူအဲ(လ)မိအပူၤဒီးကသ့ၣ်လ့ၣ်ဖိတခိၣ်လီၤ. အဝဲဟဲန့ၣ်လီၤဆူဝုၣ် ပူၤဒီးဟးဆုၣ်ကွၢ်ဝုၣ်ဒီးဟးကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်စူၣ်တၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်အဲၣ်ဝဲလၢတၢ်ဘျဉ် တၢ်ဘျဉ်အပူၤတုၤလၢအဝဲမၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၢ်လၢအအဲၣ်ဒီးသးလီၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

အဝဲအိၣ်ဖဲကသံၣ်ကျး, စဝဲစၢ်အခိၣ်ဖဲးကျးကျဲးဘးခီၣ်ဆုၣ်နီၤကွၢ်ကီၤဝဲဒၣ် ရး(ဖ)ဒံၣ်စဝဲစၢ်လၢတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအပူၤလီၤ.

ပၤကီၢ်ခိၣ်ဘဲ(န)ဝဲလီၤက့ၤအသး, “ကွံမံၣ်, နကဖျီနသးဒီးစုတးကစၢ်အ ဖိမုၢ်န့ၣ်...အၢၣ်,ပကကွၢ်ဒီးသၢၣ်. မုၢ်ကကဲထီၣ်ခါ.”

လၢခံတနံၤဂီၤခီၣ်ကွံမံၣ်အိၣ်သကိးဂီၤတၢ်အိၣ်ဖဲအ့ၢ်ဖဲ(မ)အဖူၣ်ဖိထၢဖိအဟံၣ် န့ၣ်လီၤ. မုၢ်နံၤဝဲန့ၣ်အဝဲလဲၤဆူလုးထၢၣ်ရိး(ခ)လၢကလဲၤမၤလီၢ်န့ၣ်အတၢ်ဖျီအကူ အသိးဒီးပူၤန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂုၤဂုၤဖိတခါလၢအဲနဘဲ(လ)အဂီၢ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်မုၢ်ဝဲတၢ်ဆၢ ကတီၢ်အခိၣ်ထံးကတၢ်တဘျဉ်လၢအဝဲလဲၤဟးထီၣ်ဆူဝုၣ်ချၢဖဲအဟဲအိၣ်ဆိးလၢ အဲ(လ)မိဝံၤအလီၢ်ခံၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢအဝဲဟ့ၣ်တၢ်အကတၢ်တဘျဉ်ဝံၤအလီၢ်ခံ န့ၣ်အခဲအံၤတမၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျဉ်အတၢ်မၤန့ၣ် အိၣ်လံတနံၣ်ဘျဉ်ဃာ်ဃာ် လံန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲဆိကမိၣ်လၢ အဝဲအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီတအိၣ်နီတမံၤလၢ ကဟးထီၣ်ဟးလီၤအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲဂီၤတၢ်အိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ်, မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဖဲ(မ)အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်, မံးစ ထၢၣ်အ့ၢ်ဖဲ(မ), အဲနဘဲ(လ), ကွံမံၣ်ဒီးအဲနဘဲ(လ) အဒီပုၢ်ဝဲမုၢ်လၢအထီၣ်ပုၢ် လံဒီးအဖိမုၢ်ဖိဆံးဆံးဖိခံၣ်, တကန့ၣ်အိၣ်ယဲၢ်န့ၣ်ဒီးတကန့ၣ်အိၣ်ခွံန့ၣ်ပိာ်လီၢ် အခံတပူၤဃီဒီးလဲၤဟးဆူဝုၣ်ပူၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်လဲၤခီၣ်ဘၣ်ဝဲဟံၣ်ဒွဲတဖျဉ်လၢ ကွံမံၣ်အိၣ်တဖျဉ်အယီ, ကွံမံၣ်လဲၤဃုာ်ထီၣ်ဆူအဖးဒီးဟဲက့ၢ်စိာ်ဝဲအတလၢစိာ် စုတဖျဉ်လီၤ. ဝံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်လဲၤဆူစုတးလီၤ. ဖဲန့ၣ်ကွံမံၣ်အလုၣ်ကသ့ၣ်ဒီးပူၤ နီၣ်ကသ့ၣ်, ဒီး(ဖ)ကံး(ဘ)စဲၣ်လၢအကလဲၤဆူကွံမံၣ်ဆူလုၣ်မုၢ်အူသန့အိၣ်ခိး တၢ်ဖဲန့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤဆူဟီၣ်အးလၢဖဲတၢ်ပာ်စုတးအဖးအပူၤလီၤ. ကွံမံၣ်စ့ၢ်

ကိးပၣ်ယုၣ်ဝဲလၢပုၤအကျါ, မ့ၢ်လၢအခဲအံၤအဝဲကကဲထီၣ်မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)အမၢ်အယိဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်မ့ၢ်အိၤလၢတၢ်လိာ်ကိးပုၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. စုတးစရူပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အသးခုသးမ့ၢ်လၢအတူၢ်လိာ်ခိၣ်ဆၢဘၣ်ဝဲပိာ်ခွါလၢအဒိၣ်တၢ်ဂုၤ, အလီၤယူးယိၣ်ဟ်ကဲဒီးလီၤကွၢ်လိတဂၤလၢကဖျိဘၣ်အသးဒီး မံး(စ)အဲနဘဲ(လ)န့ၣ်လီၤ. ကွံမံၣ်ဟ်လီၤအတလါစိာ်စုလီၤ. အဲနဘဲ(လ)တခီလၢတၢ်သ့ၣ်ဖျံးညိးဒီးတၢ်သ့ၣ်ပိာ်သးဝးအပူၤ, အဝဲဖျိၣ်ထီၣ်ဝဲကွံမံၣ်အခိၣ်ဖျိၣ်ဒီးစိာ်ထီၣ်ဝဲတလါစိာ်စုလီၤ. အဲနဘဲ(လ)စံးဝဲ, “အိ, ယကဲထီၣ်ပုၤကူၣ်လဲၤမၤကတၢ်ဖိလၢအစဲၣ်နီၤကသ့ကိးဒါ, အိ,ရး(ဖ)ဧ, နတလါစိာ်စုတဖျါယတဘီ.. ယဆိမိၣ်ဒုအိပူၤကပျဲထံထူကိၣ်လိၣ်စုကိၣ်လိၣ်လီၤဧါသၢၣ်နီၤ...”

ကွံမံၣ်စံးဆၢက့ၤဝဲလၢတၢ်ဟ်သးမ့ၢ်မ့ၢ်ခုၣ်ခုၣ်အပူၤ, “အိ...တလါစိာ်စုအပူၤန့ၣ်အိၣ်ဒဲတၢ်ကၢခိၣ်ဖံးဘျဉ်အတၢ်ပိးတၢ်လိတရၢလီၤ. ယသ့တၢ်တရၢအံၤစုလၢာ်အါထီၣ်အယိယဆိကမိၣ်ယသါကလဲၤအးကဒါက့ၤတၢ်ဖိတၢ်လံးတရၢအံၤဒီးယကမၤက့ၤဒီးတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးယလီၤ... အဲအံၤယကဲထီၣ်ပုၤကူၣ်လဲၤမၤကတၢ်ဖိတဂၤနီၢ်နီၢ်လံ...”

အဲ(လ)မိစုတးလဲၤထၢန့ၣ်လီၤဝဲစုအးခၢၣ်သီသီတဖျါဖဲစုတးဟီၣ်လၢာ်အးအပူၤလီၤ. မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)ဟ်ကဖၢလၢအသးဒိၣ်မးလၢတၢ်အံၤဒီးတမၤပုၤလဲၤကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဘူးအတၢ်နီတဂၤဘၣ်. အဟီၣ်လၢာ်အးန့ၣ်အိၣ်အံၣ်အံၣ်ဖိ, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ကးတံာ်အိၤဒီးပဲတြီလၢအသီဒီးအကျၢတဘျဉ်လီၤ. အဝဲဝံာ်ယံးတံာ်ယာ်ဝဲဒီးနီၣ်စဲဘိထးလၢအမးသၢဘိဒီးသိးတံာ်ဝဲဒီးနီၣ်ဝံာ်ခံထဲတဖျါဧါ, လၢမံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)ဖိၣ်လၢအကစၢ်ဧါဒီးအိၣ်ဒီးန့ၣ်ရံၣ်လၢအထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ကအိးထီၣ်စုအးခၢၣ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. စုအးခၢၣ်တဖျါအံၤမၤယာ်ဝဲအိၣ်ဒီး တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢဂုၤဂုၤလီၤ. မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)ရဲပုၤဝဲမံးစထၢၣ်စပဲစၢၣ်ဒီးကျဲလၢတၢ်ကဘၣ်အိးထီၣ်စုအးခၢၣ်လဲၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်စူသးစူအပူၤလီၤ. မ့ၢ်စပဲစၢၣ်တခီဒီးကန့ၣ်ဝဲတၢ်လၢမံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)တဲအိၤကစီဒီးဘၣ်ဆၣ်တသးစဲဝဲအါအါဘၣ်. မ့ၢ်ဒီးအဲၣ်(က)သး, ဖိသၣ်မ့ၢ်ဖိခံဂတခီအသ့ၣ်ပိာ်သးဝးဒီးထးဝါဝါကပီၤကျဲကျဲ, တၢ်ကမိာ်လၢအစဲယာ်စုအးခၢၣ်ဒီးန့ၣ်ရံၣ်လၢအလီၤန့ၣ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

သျှင်လှိုင်အာဏာတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၢၤတဖၣ်

ဖဲအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဖဲဒီးတၢ်မၤအါအခါပၤကီၢ်ခိၣ်ဘဲဖြး(စ)တခီဟးဂ့ၤဝီၤလၢတၢ် မှၢ်တၢ်ခုၣ်အပူၤ, ဟံၤအစုခံၣ်လၢအခိၣ်အလီၢ်ခံၣ်ဒီးကွၢ်န့ၣ်လီၤဝဲဆူကွဲၣ်ဖိလၢအလဲၤ လီၤဆူဟီၣ်လၢဒီးဒီးဟံၤအမဲၣ်မှၢ်မှၢ်လီၤ. အဝဲတဲဘၣ်စုတးပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဝဲ တအဲၣ်ဒီးဟဲမၤတၢ်နီတမံၤဘၣ်. အဝဲအိၣ်ခိးပုၤလၢအဝဲသ့ၣ်ညါဝဲတဂၤလီၤ.

ဖဲန့ၣ်သတူၢ်ကလၢ်ပုၤပိၣ်မှၢ်တဖၣ်ကိးပသူထီၣ်, တၢ်သီၣ်သထူၣ်ဘးလီ ထီၣ်မးအသးဖဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤသးပုၤတဖၣ်တဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသးဂ့ၤဂ့ၤအယိဖိသ့ၣ်မှၢ်, မ့ၤလၢအသးအိၣ်ခွံန့ၣ်တဂၤန့ၣ်ဂဲၤလီၢ်ကွဲၣ်ဒီးသးပုၤနီၣ်ဘၣ်အသးဒီးလဲၤသိးတၢ် ဘၣ်ဝဲအပုၤမှၢ်, အဲၣ်(က)သးလၢတၢ်ဟံၤစုဒီးခၢၣ်, ဟီၣ်လၢဒီးအပူၤလီၤ. အ ဝဲစံၣ်ဂ့ၤဝီၤလၢတၢ်ဖဲန့ၣ်ဒီးလဲၤဆီၣ်လီၤဘၣ်ဝဲနီၣ်စဲၣ်လၢအဂီၢ်တၢ်ယာ်ဝဲတြီ ဒီးလဲၤဝံၣ်ယံးတၢ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်တဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသးအပူၤအဖုမၤဝဲအသိးလီၤ.

စုတးကစၢ်, မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)ဂုၢ်ကျဲးစးအိးထီၣ်ဝဲဘၣ်ဆၣ် အိးဝဲတန့ၢ် ဘၣ်. အယိအဝဲအသ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤတၢ်ဒီးတဲဝဲ, “ယအိးထီၣ်ဝဲတြီတန့ၢ်ဘၣ်.” အဲၣ်(က)သးအမိၢ်ဟီၣ်ကိးပသူလၢတၢ်ပျံတၢ်ဖုးအပူၤလီၤ.

ဖဲန့ၣ်မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)ယၤထီၣ်အစုလၢတၢ်သ့ၣ်ကနိးသးကနိးအပူၤ, “ဝံ သးစူအိၣ်ဘျဉ်တဘီ,” အဝဲကိးပသူတဲဝဲဒဲန့ၣ်ဒီးစံးဝဲ “ကနၣ်ယၤတဘီ” ဖဲတၢ် ဘျဉ်တဘီဘျဉ်ကွံၣ်အခါအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်ဟူဝဲဒဲထဲဖိသ့ၣ်တဂၤဟီၣ်ကိးပသူအကလုာ် လၢတၢ်ပျံတၢ်ဖုးလၢတၢ်ခံးကျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

အမိၢ်တခီမၤတသ့နီတမံၤ သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီတၢ်ဒီးစံးဝဲ, “အိ, ဖိမှၢ်ဖိဇာ, အိအဝဲကသံလီၤ. အိးထီၣ်ဝဲတြီ..မၤဟးဂီၤကွံၣ်ဝဲတြီဒီးအိးထီၣ်အိ တဘီ.. သုပိၣ်ခွါတဖျဉ်သုမၤတၢ်တသ့နီတမံၤဇဲ.”

မံးစထၢၣ်အ့ၢ်ဒဲ(မ)တခီ အသ့ၣ်ကနိးသးကနိးအစုတတုၤလီၤခိၣ်တတုၤလီၤ မၤတၢ်တဘၣ်နီတမံၤဘၣ်. ဒီးတဲထီၣ်ဝဲလၢအကလုာ်ကနိးကစုၣ်အပူၤ, “ဖဲလုး ထၢၣ်ရီး(ခ)အပူၤအံၤပုၤပိၣ်ခွါလၢအိးထီၣ်ဝဲတြီအံၤသ့တအိၣ်နီတဂၤဘၣ်. တၢ် အံၤတၢ်ကီလံ. စဝဲစၢၣ်ဇာပကဘၣ်မၤဒဲလဲၣ်. ဖိသ့ၣ်တဂၤန့ၣ်မၤဝဲတမ့ၢ်ကပုၤယံၣ် ယံၣ်ဘၣ်. ကလံတအိၣ်တၢ်တအိၣ်ဒီးအဝဲပျံတၢ်ဒီးကကနိးကစုၣ်မးလီၤသ့ၣ်.”

အဲၣ်(က)သးအမိၢ်တခီအသုၣ်ကိၢ်သးဂီၤတၢ်ဒီးအစုတတုၤလီၤခိၣ်တတုၤလီၤ လၢဘၣ်. အဝဲဖီၣ်ဝဲစုဒးခၢၣ်ဝဲတြီၤဒီးအစုခံခိၣ်ဒီးဒိတက့ၢ်ဝဲတြီၤသိၣ်သထူၣ်ဘးလီၤ မးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ပုၤတဂၤအတၢ်မၤစၢၤလၢအဆိအချၢ လီၤ. အဲန ဘဲ(လ)ကွၢ်ထီၣ်ကွံမံၣ်အမဲၣ်လၢတၢ်မ့ၢ်လၢဖးဒိၣ်အပူၤလီၤ. လၢပိၢ်မုၢ်တဖၣ်အ မဲၣ်ချံအပူၤပိၢ်ခွါလၢအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဝဲတဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအမၤတၢ်သ့ခဲလၢၣ်, ဒီးတၢ် လၢမၤဝဲတဘၣ်တအိၣ်နီၤတမံၤဘၣ်လီၤ.

“စဝဲစၢၣ်,နမၤတၢ်တဘၣ်နီၤတမံၤဖဲ. နမၤစၢၤတသ့ဒါ.”

အဝဲကွၢ်ထံဝဲအတၢ်အဲၣ်တီမုၢ်ဖဲပုၤတထံၣ်ဘၣ်လိၣ်သးနီၤတဘျီအသိးဒီးနံၤဝဲ ကမူၣ်ကမူၣ်လီၤ.

အဝဲတဲ,“အဲနဘဲ(လ), နဟ့ၣ်ယၢနဖီတၢ်ဆူၣ်လၢနဆိးယၢ်အီၤလၢနအိၣ်ကံ လီၤတဖိးကသ့ဒါ.”

အတၢ်အဲၣ်တီမုၢ်တခီအကမၤမၢ်ဘၣ်အသးမ့ၢ်လၢကွံမံၣ်ယုၤအီၤဖီလၢအ ကလုၢ်ဆိၣ်ဆိၣ်အယိၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဘ့ၣ်လီၤဖီတၢ်ဆူၣ်တၢ်ဆဲးလၢအအိၣ်ကံလိၤဒီး ဟ့ၣ်လီၤဝဲဆူကွံမံၣ်အစုပူၤလၢတၢ်တနၢ်ပၢ်ဘၣ်ဖးဒိၣ်အပူၤလီၤ. ကွံမံၣ်ဆဲးလီၤဖီ တဖိးန့ၣ်ဆူအဆုကၢခိးအထၢၣ်ပူၤဝံၤဘ့ၣ်လီၤအဆုကၢခိး, ချံးထီၣ်အဆုကၢအ စုတုၤလၢအစုန့ၣ်ခံလီၤ. လၢတၢ်မၤသးဖဲန့ၣ်အယိၤအခဲအံၤလီၤကိၢ်ဒီးရး(ဖ)ဒိၣ်စဝဲ စၢၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤမၤကွံၣ်ဝဲဒီးကွံမံၣ်ဘလဲထံ(န)ဟဲန့ၣ်လီၤက့ၤလၢပုၤတဂၤအံၤအ သးပူၤန့ၣ်လီၤ.

တဘျီယီဖဲန့ၣ်အဝဲကိးပါတၢ်ဒီးစံးဝဲ,“ဟးထီၣ်ကွံၣ်ဖဲဝဲတြီၤအကပန့ၣ်ခဲ လၢၣ်” လီၤ. အဝဲဟ်လီၤအတလၢစိၣ်စုလၢစိၣ်နီၤခိၣ်အဖီခိၣ်ဝံၤအိးထီၣ်ဝဲအတ လၢစိၣ်စုလီၤ. ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်, အဝဲတကန့ၣ်ယုၣ်မတၢ်မးဘၣ်. လီၤကိၢ်အဝဲ အိၣ်ထဲတဂၤဒီးအဝဲအိးထီၣ်စုဒးခၢၣ်အဝဲတြီၤဒီးဝံၤထုးထီၣ်ဝဲနီၣ်စဲဘိထးတဖၣ် တဆီဘၣ်တဆီဒီးအဝဲကူယုၣ်ကလံၤဖဲအဝဲအိးထီၣ်စုဒးခၢၣ်အခါဖဲအမၤတ့ၢ်ဝဲ လၢညါအသိးလီၤ. တၢ်ဘျုးတၢ်ဘျီကွံၣ်ဖးယံၣ်ဒီးပုၤကိးဂၤဖးဖုးဘၣ်အသးဒီး ကွၢ်အီၤလၢတၢ်ကမၤမၢ်အပူၤလီၤ.

အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဝဲတပူၤန့ၣ်ဘျုး ဘျုး ဆီဆီဆူထးဝဲတြီၤအပူၤလီၤ. ဒီးလၢတဆံမံးနံးအ

သျှင်လှိုင်အကတော်တဘျဉ်ဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

တၢ်ပူၤအဝဲအိးထီၣ်ဝဲစ့ဖးခါၣ်န့ၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိးထီၣ်စ့ဖးခါၣ်ဝဲတြီတဘျီ
အံၤအတၢ်ဆၢကတၢ်ချ့ဒိၣ်န့ၣ်ဒီးအိးထီၣ်ဝဲလၢညါအဘျီတဖၣ်လီၤ. အဝဲအိး
ထီၣ်စ့ဖးခါၣ်အဝဲတြီန့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ, အဝဲကွံၣ်တၢ်ကွံၣ်ဝဲနီၣ်စဲဘိလၢအလီၢ်ခံဒီး
အိးထီၣ်ဝဲဝဲတြီလီၤ.

ဘူးတၢ်မးလၢအဲၣ်(က)သးကသးပုၤနီၣ်ကွံၣ်အသးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အခဲအံၤ
အဝဲပူၤဖျးထီၣ်လံ. အခဲအံၤအဝဲအိၣ်လၢအမိၢ်အဟုးလၢလီၤ.

ဝံၤဒီးကွံၣ်မံၣ်ဘလဲထံ(န)ကထီၣ်အဆ့ကမိးဒီးပးထီၣ်ကွံၣ်လၢစ့တးဝဲတြီ
အကျဲစၢလီၤ. ဝဲအဝဲပးထီၣ်အခါန့ၣ်အဝဲန့ၣ်ဟူဝဲတၢ်ကလုာ်ကိးသီၣ်, “ရး(ဖ),
ရး(ဖ)” လၢတဘျီခါအဝဲန့ၣ်ဟူတၢ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲတကွံၣ်ကဖါ
ဒါက့ၤအလီၢ်ခံလၢဘၣ်. ဝဲစ့တးဝဲတြီအကျဲစၢန့ၣ်ပုၤပိၣ်ခွါဖးဒိၣ်တကဆၢထၢၣ်
ခိးတၢ်ဝဲအဝဲကပးထီၣ်အကျဲန့ၣ်လီၤ.

ဒီးအဝဲကတၢ်တၢ်ဒီးပိၣ်ခွါဝဲန့ၣ်လီၤ. ကွံၣ်မံၣ်ဆၢဂ့ၤပုၤပိၣ်ခွါဝဲန့ၣ်, “ဟဲလိၣ်,
ဘဲ(န)” ဒီးမးဒဲးဝဲအမဲၣ်ကမုၢ်ကမုၢ်ဒီးစံးကဒီးဝဲ, “အကတၢ်နဟဲယုယၢဘၣ်လံ.
တမ့ၢ်ဒါ. ဂ့ၤလံ. ပကလဲၤသကိး. အခဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လီၤဆီမၤအသးတမံမံၤဒါန့ၣ်
ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. ”

ဝဲန့ၣ်ဘဲ(န)ဖြး(စ)ခီဆၢက့ၤဝဲတၢ်လၢအလီၤကမၢကမၢဒိၣ်မးလီၤ.
အဝဲတဖီၣ်ဝဲကွံၣ်မံၣ်အမဲၣ်ညါစံးဝဲ, “မံးစထၢၣ်စဝဲစၢၣ်, နကမၢပုၤကညီလံၤဒါ
သၢၣ်. နမ့ၢ်မတၢ်လဲၣ်န့ၣ်ယတၢ်နီၣ်န့ၣ်န့ၣ်မးတဘၣ်လၢဘၣ်. လၢန့ၣ်နကသ့ၣ်လ့ၣ်
အိၣ်ခိးန့ၣ်လံ. တမ့ၢ်ဒါ. ”

ဝံၤဒီးဘဲ(န)ဖြး(ခ)ယၣ်တရံးအသးဒီးထွဲထီၣ်အခိၣ်ဒီးလဲၤလီၤဆူကျဲလၢခိတက
ပလီၤ.

ပုၤခိၣ်ပုၤလၢကၢၤဖိ

မိ ထၢၣ်ကူစုလဘၢၣ်လၢအမ့ၢ်ပှၤတ့တၢ်ဂီၤဖိစံၣ်နီၤလၢအတ့တၢ်ဂီၤလၢကျဲမ့ၢ်ကဟ, ဖဲကီၢ်အမဲရကၢမ့ၢ်န့ၣ်အကဟတက, စံးဘၣ်ယၤတဘျီဖဲလုးတၢၣ်ရိးဒ်အံၤ, “ဘံလံၣ်, မ့ၢ်တနံၤလၢနကူၣ်နဖးတၢ်မ့ၢ်တဘၣ်လၢ, ဒီးနသးမ့ၢ်ပှၤကဲၣ်ဆိးလၢနကဘၣ်ယုၤန့ၣ်စ့ကီၢ်ခဲလၢပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တဖၣ်အကျါန့ၣ်လဲၤဆူၤဖျါးတခီပ, လၢမ့ၢ်န့ၣ်တကဟန့ၣ်ပှၤအိၣ်ရီၣ်အိၣ်အိၣ်ဖျါၣ်ထီၣ်ကိးမံးနံးဒဲးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢဖျါးအပူၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤကဲၣ်ဒ်ညၣ်ဒံၣ်တဖၣ်အသိးဒီးန

သွန်လန်အကတၢ်တဘျုးဒီးတၢ်ယဲၤအဂၤတဖၣ်

ကံၢ်အိၣ်တလၢကတၢ်တဆ့ဘၣ်.” ဖဲခံနံၣ်ပူၤကွံၣ်အလီၢ်ခံ, ယသ့ၣ်ညါလီၤယသးလၢယတီၢ်နီၣ်ကဒါက့ၤပုၤရၤရၤလၢအမံၤဟူသၣ်ဖျါတဖၣ်အမံၤတဘျုးလၢဒီးယဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဒီးယခိၣ်ဝါပးပးတဖၣ်လၢအိၣ်ဖဲယန့ၣ်သက့ၤထံးအစ့ၣ်တကပၤလီၤ. အဃိယသ့ၣ်ညါလီၤယသးလၢအခဲအံၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်လံၤလၢယကဘၣ်ဟံးန့ၣ်စ့လဘၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးယလံလီၤ.

တဟါ, ယလဲၤထီၣ်ဆူၣ်နှူၤယိးဒီးယလဲၤတဘျီပီၤလိလိဆူၣ်ဒုးန့ၣ်တၢ်ဂီၤမူအတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်အိၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးယလဲၤပုၤသဖျိဆူၣ်စ့လဘၣ်အအိၣ်လိလိ, တၢ်လီၢ်ဖဲန့ၣ်အိၣ်ပျဲမးဒီးကျးလၢအဆါပိာ်ခါအကူအသိးဒီးအတၢ်ကယၢကယဲတဖၣ်လီၤ. ဒီးယထံၣ်အဝဲပိာ်သန့ၤအသးဖဲဟံၣ်ဒွဲတဖၣ်အကပိာ်ကပၤထွါအစ့မ့ၣ်ဒီးသတီၢ်တၢ်ထွါစ့န့ၣ်လီၤ.

ယသံကွၢ်အိၣ်, “ကလံၤဖူးနၢၤခါ မ့တမ့ၢ်ဘၣ်တခိနသးပျၢ်ထီၣ်ဖးဒိၣ်လံတခီခါ.” စ့လဘၣ်ဆၢဂ့ၤအိၣ်, “ဟဲလိၣ်. ဘံလံၣ်ခါ, ယသးခုလၢယထံၣ်ဘၣ်နၢၤအဃိလီၤ. မ့ၢ်ဖဲယဲၤလီၤ. တၢ်လၢပုၤလၢမ့ၢ်န့ၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤကံၢ်လၢအဟံၣ်ဖျိၣ်ဟံၣ်တံၤပာ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ. ယအိၣ်လၢနှူၤယိးအပူၤဖးယံၣ်လံဒီးယသ့ၣ်ညါတၢ်လၢနလီၤဟံးန့ၣ်တၢ်လၢပုၤဂၤအအိၣ်န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်မၤလၢအညီအဘျီဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ညါဒုၣ်ထဲတၢ်အဝဲန့ၣ်အဝဲအံၤဒီးသုးထီၣ်သုးလီၤအသးဒီးဆိကမိၣ်တၢ်ဒ်န့ၣ်လီၤ. ယမိၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢယအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်အိၣ်အိၣ်ဒ်အံၤဒုၣ်ယကသးအုးဒိၣ်မးလီၤ. မ့ၢ်လၢအဝဲလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ယၤဂ့ၤဂ့ၤလီၤ.”

ယသံကွၢ်အိၣ်, “မ့ၢ်တၢ်ကီတၢ်ခဲအိၣ်ထီၣ်လၢနဂီၢ်တမံၤမံၤလဲၣ်”
စ့လဘၣ်, “တမ့ၢ်ဘၣ်. ယဟဲတုၤဖဲအံၤအိၣ်ဒုၣ်တလါဒီးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ယအိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်ယသးလၢယကစးထီၣ်မၤတၢ်အဂီၢ်လံ. ဒီးဝံၣ်လယၢၣ်မဟၣ်တၢ်အအိၣ်ဘျးနံၤတၢ်မၤလိကီၤအကရၢဖိတဖၣ်ဟ့ၣ်လီၤဝဲဒုၣ်အနီၢ်ခိၣ်ဂံၢ်ဘါတဂၤတစးတစးလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီဘၣ်က့ၤတၢ်အဂီၢ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဆုၢ်စ့ၢ်ကီးအတၢ်ဂီၤတဖၣ်ဆူလံာ်ပရၢတၢ်ကစီၣ် “Evening Daily” လီၤ.

စ့လဘၣ်စံးဝဲ, “အခဲအံၤယစးယုသ့ၣ်ညါဝုၢ်အဂ့ၢ်, ဒီးယဖးလံာ်ကိးနံၤဖဲးဘၣ်ပးဝုၢ်အံၤဒီးယသ့ၣ်ညါတၢ်ခဲလၢာ်လံ. ပုၤဖဲအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကိာ်တၢ်ဂီၤဒီးကအု

ကစွါလၢကျဲအဖီခိၣ်ကလၢ်တၢ်ဒီးကိးပါနးဒီးထူတကျၢ်န့ၣ်န့ၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ် အတၢ်စးခံအခါလီၤ. ဟဲထီၣ်လၢယဟံၣ်, ယကတဲန့ၣ်, ဘံလံ, ပကမၤသကိး တၢ်တပူၤယီၤဒ်သိးပကအိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ခုၣ်ဘၣ်လၢပသးပှၢ်အခါအဂီၢ်လီၤ. ”

စ့လဘၢၣ်, ကိးထီၣ်ယၤဆူဟံၣ်ဒွဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအအးပူၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤ တဖၣ်အိၣ်ပြီၣ်ပြီၣ်စးအသးသက့ၤလၢဟံၣ်ဒါအဖီခိၣ်လီၤ.

အဝဲတဲယၤ, “ ကျဲအိၣ်ဒီးအါဘိလၢနကဒီးန့ၢ်ဘၣ်စ့လၢပုၤဝှၢ်ဖိတဖၣ်အံၤအ အိၣ်အံၤညီန့ၢ်ဒီးလၢခါ(လ)စတိ, ကလံၤထံးခဲရီလဲန့ၣ်အပူၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ် ညါဝဲခဲလၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အခိၣ်န့ၣ်လဲၤတရံၣ်ချ့မးလီၤ. အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကျၢ်ဘၣ် ကျၢ်သ့ဒီးအါထီၣ်, ဒ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပလီၢ်ပဒီးသးလၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တ ကပၤန့ၣ်စ့လီၤဝဲလီၤ.

“ဘံလုၣ်, မ့ၢ်နထံၣ်တၢ်ဘိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်နၢၣ်ထံးန့ၣ်ဒါ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ထူကိၣ်လိၣ်တဖၣ်လီၤ. ယဆိကမိၣ်အိၣ်တနံၤန့ၣ်ယသါကဆါကွံၣ်အီၤဘၣ်ဆၣ် ယဟံၣ်ပတုၣ်ကွံၣ်ယတၢ်ဆိကမိၣ်လၢခံန့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤအယိ လဲၣ်. တၢ်ဖီၣ်ယၤမ့ၢ်လၢယပံးယာ်ကျဲအယိလီၤ. ပှၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့ၤလိာ်သးလၢ ပှၢ်ကပူၤတၢ်အံၤအဂီၢ်လီၤ. ယဆါန့ၢ်ပၤကီၢ်တကဒီးထူတကျီဖဲယလဲၤဆူပၤကီၢ်သ န့အခါဒီးယတဆါလၢဘၣ်. ယတအဲၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ယၤလၢအဝဲသ့ၣ်အစ့ ဘၣ်. မ့ၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးဆိကမိၣ်ကဒါက့ၤတၢ်တစဲးဘၣ်ယးဒီးတၢ်မၤလၢကမၤ ဘၣ်ဒီးယလၢကပီၤန့ၣ်လီၤ. ယအဲၣ်ဒီးမၤအဝဲသ့ၣ်ဃုသ့ၣ်ညါကွံၣ်လံာ်လၢအလီၤ မၢ်တဘျုးလၢခဲၣ်ခိၣ်ကိၣ်အပူၤ, မ့တမ့ၢ်သးစဲဒီးထူခွံကျီတချုးအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ယၤ လၢစ့န့ၣ်လီၤ.

အခဲအံၤယတၢ်မၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအိၣ်ညီညီဘျါဘျါတခါလၢယတမၤဘၣ် အီၤလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နထံၣ်ပလီၢ်လၢအိၣ်ဒီးမဲၣ်ထံအလါအဲးလၢစီၢ်နီၤခိၣ်အဖီခိၣ် ဒါ. ယဆဲးဒီးကံၣ်ဒဲးဝှၢ်ဒဲးနီၣ်သက့ၤတဘျုးလၢယစုအချုတကပၤဒီးယလဲၤဆူ စ့တးဒီးယတဲအီၤလၢယမ့ၢ်အဲး(ဒ)မၢ်ရၢၣ်ဒုၢ်ဝံအဖီခိၣ်ခွါလီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤယၤဒီးစ့တကထိခီဖျိလၢပှၢ်တကန့ၣ်အမံၤအယိ ဘၣ်ဆၣ်

ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤဆူသုးလီၤလံၤမ့တမ့ၢ်တခီဘၣ်ကိၣ်ဒီးမံး(စ)ဟဲလၢၣ်ကီ(လ)အယီၤ
သ့ၤတဖၣ်ခါ.”

စုလဘၢၣ်တဲ, “တဘျုးခါလီၤ. ” မ့ၢ်နစုအိၣ်ထဲလဲၣ်, ဘံလံၣ်”
ယတဲအီၤ “တကထံ”

အဝဲတဲ, “ယစုအိၣ် ၁,၂၀၀, ပကဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ
လၢအဖးဒိၣ်တခါခါ. ကျဲအိၣ်အါဘိလၢပကမၤန့ၢ်စုအါအါဂီၢ်ဂီၢ်လီၤ. နၣ်က့ယ
ကဘၣ်စးထီၣ်မၤအီၤဖဲလဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဒီးဘၣ်.”

လၢခံတနံၤစုလဘၢၣ်ထံၣ်လိာ်အသးဒီးယၤဖဲဟံၣ်ဒွဲဒီးအဝဲပျဲဒီးတၢ်သ့ၣ်ခုသး
ခုဒီးပျါလၢအသ့ၣ်ပိာ်သးဝးသ့ၣ်ဖျဲသးညီဝဲဒိၣ်ဒီးတၢ်တမံၤမံၤန့ၣ်လီၤ. စုလဘၢၣ်တဲ
ဝဲ, “ခဲမ့ၢ်ဆၣ်ပကထံၣ်လိာ်ပသးဒီးကွၢ်ဖံၣ်မိကၢ်လီၤ. ပှၤပိာ်ခွါလၢယသ့ၣ်ညါ
လၢဟံၣ်ဒွဲတကၤန့ၣ်အဲၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါပှၤဒီးအဝဲလီၤ. ပှၤတကၤန့ၣ်မ့ၢ်အဝဲအသကိး
လီၤ. အဝဲတဲအဝဲဘၣ်သးထံၣ်ဒီးပှၤလၢအဟဲလၢမ့ၢ်န့ၣ်တကၤပလီၤ.”
ယတဲက့ၤ, “ဂ့ၤဝဲသၢၣ်, ယအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလိာ်သးဒီးမံးစထၢၣ်မိကဲလီၤ”

စုလဘၢၣ်, “လၢပကရူလိာ်ပသးဒီးပှၤကဲဒိၣ်အဂီၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိကအိၣ်ဒီး
ပှၤဘၣ်. ယဘၣ်သးပှၤန့ၣ်ယီၤဖိအတၢ်ရူလိာ်မ့ၢ်လိာ်သးဒီးပှၤလီၤဆီတဖၣ်လီၤ.”

ပှၤလၢစုလဘၢၣ်သ့ၣ်ညါတကၤန့ၣ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲခလံ(န)လီၤ. ဖဲသၢန့ၣ်ရံၣ်ဒိန့ၣ်,
ခလံ(န)ဟဲကိးအသကိးတကၤလၢဝီ(လ)စထြဲးကျဲလၢကဟဲထံၣ်လိာ်သးဒီးပှၤဖဲ
စုလဘၢၣ်အအးန့ၣ်လီၤ. “မံးစထၢၣ်မိကၢ်” န့ၣ်အလီၤကံၣ်ဒီးအတၢ်ဂီၤလၢအ
တ့ဝဲ, ဒီးအဝဲစၢၤဘံၣ်ယဲၤထဲးကံၣ်ယၣ်ကဖုတဘျုးဖဲအခိၣ်လၢအစ့ၣ်တကၤပ,
ဒီးအဝဲဟးဒီးနီၣ်ထိးဘိလီၤ.

ခလံ(န)စံးဝဲ, “မံးစထၢၣ်စုလဘၢၣ်ဒီးမံးစထၢၣ်ဖဲးစကၢၤစၢ, အအံၤန့ၣ်အ
လီၤတအိၣ်လၢပကတဲပျါထီၣ်ပှၤလၢအကျိၣ်အစုအိၣ်တကၤအမံၤအသၣ်ဘၣ်.”

မံးစထၢၣ်မိကၢ်, “တလိၣ်နတဲဘၣ်ခလံ(န)ယသးခုလၢယသ့ၣ်ညါလိာ်ဘၣ်ယ
သးဒီးသ့ၣ်ဒိမးလီၤ. ယသးစဲဘၣ်ပးမ့ၢ်န့ၣ်တကၤပဒိမးလီၤ. ခလံ(န)တဲယၤ

သျှာ်လၢ်အကတၢ်တဘျုးဒီးတၢ်ယံၤအဂၤတဖၣ်

လၢနဟဲလၢလုးတၢ်ရီး(ခ)လီၤ. ယဆိကမိၣ်လၢဖဲန့ၣ်အိၣ်ဒီးယလုၣ်မ့ၣ်အူကျဲ
တဘိခံၣ်ဖဲတၢ်လီၤဖဲန့ၣ်တတီၤတီၤလီၤ. သုသကိးခံၣ်လၢနသုမ့ၢ်ဘၣ်သးမးဒီး
တဲယၢနီၢ်.”

ခလံ(န)န့ၣ်လီၤတဲဝဲ, “အခဲအံၤခါ, ဖံယၢ်ဖိး(န), နၤန့ၣ်နသးပုၤနီၣ်တၢ်
ဂ့ၢ်လၢနဘၣ်တဲလံ”

မိကၢ်, “ခွါသ့ၣ်ဧ, ဝံသးစူၤယၢနီၢ်, တဘျီဘျီယအိၣ်ဒီးစုဆၢခိၣ်ဆၢဆါအ
ယိ, တဘျီဘျီယဂဲလိၣ်ကွဲဖဲခးကွဲဖဲယဟံၣ်လီၤ. ဖဲသုအိၣ်လၢလုးတၢ်ရီး(ခ)
အကပိၣ်ကပၤအခါသုခံၣ်လၢနသုတသ့ၣ်ညါဒီးဖံထၢၣ်လၢအမဲၣ်ချံအိၣ်တခီဧ.
မ့ၢ်သုသ့ၣ်ညါအီၤကိးခါ. အဝဲအိၣ်လၢဖဲယဲၣ်ထဲၣ်(လ), န့ၣ်မဲးကစံၣ်ကိၣ်လီၤ.”

တချုးပစံးဆၢအီၤန့ၣ်, မံးစထၢၣ်မိကၢ်ဒီးတက့ၢ်ဟံၣ်ဒီးတၢ်အဒီးဟးဂ့ၢ်လီၤ
ထီၣ်ထီၣ်လီၤလီၤဒီးကိးပသုဒီးကအုကစွါလၢအကလုၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

“တနံၤအံၤအဝဲသ့ၣ်မးဟးဂီၤနတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢကျဲမ့ၢ်ဖိခိၣ်ခါ, ဖံယၢ်ဖိး,”
ခလံ(န)သံကွၢ်ဒီးနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲလီၤ.

“အိ, ယတၢ်ဖိတၢ်လံၤတရၢခါ” အဝဲကိးပသုထီၣ်ဖးဒိၣ်လီၤ. “ယသးဘၣ်တံၢ်
တံၢ်လၢမ့ၢ်တၢ်ဂီၤလၢယဆၢန့ၢ်ခၢၣ်စးဆူယူရပလၢကပွၤဝဲအဂီၢ်လီၤ. အဝဲဆဲးကျါ
ယတနံၤအံၤလၢတၢ်ဂီၤအံၤန့ၣ်လၢအံးတလံၣ်ကီၢ်ဒီးတဘျုးအပူၤတၢ်ယုအီၤတဘၣ်
ဘၣ်. ခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်ယကဟ့ၣ်တၢ်ဂီၤတဘျုးအံၤအပူၤဒီးလၢ ၅၀, ၀၀၀ လီၤ. အိ,
ဒီးလၢ ၇၅, ၀၀၀ လီၤ. ယဟ့ၣ်ခၢၣ်စးတကန့ၣ်ဒီးတၢ်သဘျုးလၢလၢပျဲပျဲလၢက
တဲသကိးတၢ်အပူၤကလံၤလၢတၢ်ကပွၤတၢ်အံၤအဂီၢ်လီၤ. ယနၢ်ပၢ်တသ့လၢဘၣ်
မနုၤအယိလၢတၢ်ဒုးန့ၣ်တၢ်ဂီၤလီၤတဖၣ်ပျဲဒိၣ်ဘျုးခဲၣ်တၢ်ခဲၣ်တၢ်ဂီၤလဲၣ်လီၤ.”

ခလံ(န)စံးဝဲ, “ဘၣ်မနုၤလဲၣ်, မံးစထၢၣ်မိကၢ်ဧ. ယဆိကမိၣ်လၢနအိၣ်
န့ၣ်အိၣ်ဒီးဒိၣ်ဘျုးခဲၣ်တၢ်ခဲၣ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤခဲလၢလီၤ.

စုလဘၢၣ်သံကွၢ်, “တၢ်ဂီၤန့ၣ်လီၤကိးဒီးမနုၤလဲၣ်, မံးစထၢၣ်မိကၢ်, ယဆိ
ကမိၣ်တၢ်ဂီၤအံၤအက့ၢ်ဂီၤန့ၣ်ကဘၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ဒီးဖဲလဲးထံရီ(န)တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လီၤ.”

မိကၢ်စံးဝဲ, “မံးစထၢ်စုလဘၢ်စၢ, ယဘၢ်ယိၣ်လၢန့ၣ်လၢတၢ်ကူၣ်သ့န့ၣ် ကဟးဂုၢ်ဟးဂီၤကွံာ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်ကလီကလီလီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤအဖီၣ်အလဲၢ်အိၣ် ၂၇×၄၂ စုမုၢ်ဖီၣ် ဒီးတၢ်အံၤတၢ်ကိးအိၤလၢ “Love Idle Hour” လီၤ. တၢ်ဂီၤ အံၤဖုးန့ၣ်ဝဲဆ့ကၢဖးထီၣ်အက့ၢ်အဂီၤလၢတၢ်မၤအိၤခံပတီၢ်ဖဲသိးတကီၤလွဲၤအထံ ကၢ်နံၤအပတီၢ်ခံပတီၢ်အသိးလီၤ. လီၤပျံၤတၢ်ကစီၣ်စံးဝဲဘၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကဟဲ စိာ်အိၤဆူထံကီၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဘျုးဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တပၣ်ဘၣ်န့ၣ်ယတၢ်ဟ်ဖီၣ် ဟ်တံးယာ်တၢ်ဂီၤအတၢ်ပညိၣ်န့ၣ်တမ့ၢ်ကလၢပျဲဘၢ်. ဂ့ၤလံၤခွါသ့ၣ်စၢ, ပမ့ၢ်ပျဲ လၢအဟ့ၣ်စ့အယိပကဘၣ်လူၤန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဆိလီၤ.”

မံးစထၢ်မိကၢ်ဒီးခလုဟးထီၣ်ကွံာ်တပူၤယီၤဒီးသိလုၣ်ဒီလဲလီၤ. ယၤဒီးစုလ ဘၢ်ပတဲသကိးဘၣ်ယးပျဲကညီတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူပတီၢ်မုၢ်ဒီးပျဲလၢတအိၣ်ဒီး တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးစုလဘၢ်စံးဝဲတၢ်အံၤလီၤမဲာ်ဆုးဒိၣ်မး လၢတၢ်ဂုၢ်ကျဲၤစးဂုၢ်ဆူၣ်ပျီဆူၣ်ပျဲဖဲသိးမံးစထၢ်မိကၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးယစံးယဆိ ကမိၣ်လၢယကဘၣ်ကရီၤမၤသးန့ၣ်လီၤ. ခလု(န)ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢအဝဲအဲၣ် ဒီးဟးဂုၢ်ဝဲဖဲအိၣ်မ့ၢ်ဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးယၤဒီးအိၤဒီးစုလဘၢ်ပလဲၤဟးဆူစ ကၢ်ကျဲလၢပကလဲၤကွၢ်ကီတၢ်ကပိာ်ကပၤဝးဝးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခလု(န)ထံၣ်န့ၢ် ဝဲဒၣ်အိၣ်ကံးတစူၣ်လၢအမၤသ့ၣ်ပိာ်သးဝးထီၣ်အသးခိဖျိတၢ်ပိာ်ကျးအဝဲတြီဖိ န့ၣ်လီၤ. ဒီးပလဲၤန့ၣ်လီၤသကိးလၢကျးအပူၤဖဲအဝဲပျဲန့ၢ်အိၣ်ကံးဝဲန့ၣ်အခါလီၤ.

ဖဲပဟဲက့ၤတုၤလၢဟံၣ်ဒွဲၤအလီၢ်ခဲခလု(န)က့ၤကွံာ်ဝဲစုလဘၢ်ဟဲစံၣ်ဆူယ အိၣ်ဒီးစံာ်စံာ်ဝဲဒၣ်အစုလီၤ.

“နထံၣ်ခါ” အဝဲစံး, မုၢ်နထံၣ်ကိးခါ, ဘံလံ” အဝဲတဲယၤ,
ယသံကွၢ်, “တၢ်မနုၤလဲၣ်”

“ယထံၣ်တၢ်ဂီၤလၢမိကၢ်သးလီဝဲ, လၢအဘျးလီၤအသးဖဲတၢ်ပိာ်ကျးအပူၤ ဖဲအအိၣ်လၢလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လဲၣ်.” ယတစံးဆၢက့ၤအိၤတၢ်နီတမံာ်ဘၣ်, မုၢ်လၢခလံ(န)အိၣ်ဖဲန့ၣ်အယိလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ဘျုးတခါဖဲနအိၣ်မူအခါန့ၣ် လီၤ. ပိာ်မုၢ်ဖိတဖၣ်တၢ်တ့အိၤဖျါယံလၢဒီးအိၣ်လၢထံက့ၢ်န့ၢ်လီၤကိးဒီးအသးသမူ အိၣ်အသိးလီၤ.

သျှင်လှိုင်အာဇာနည်တော်တော်ဒီတော်ယံအာဇာနည်

လခံတနံဖဲပျာပိုင်လီတော်အကျးအိးထီၣ်န့ၣ်ယးဒီးစုလဘာၣ်ခံကပဆာထာၣ်
ဖဲကျးမဲၣ်ညါလတော်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီတော်သ့ၣ်ကနိးသးကနိးအပူလီၤ. ပလဲၤန့ၣ်
လီၤကယီကယီလတော်မုၣ်တော်ပၤအပူဒီးပကွၢ်တော်ဆူန့ၣ်ရံၣ်အပျံတဖၣ်အိၣ်အ
လီၤန့ၣ်လီၤ. ပှးခိးကျးပိုင်လီတော်နံကမ့ၣ်ပှးပှးဒီးအဝဲလဲၤဒုးန့ၣ်ပှးပှးဒီးန့ၣ်ရံၣ်
ထးသ့အပျံတဘိလီၤ

အဝဲတဲဝဲ, “တၢ်ဂီၤဝဲန့ၣ်လၢအပူကွၢ်တနံၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟဲဟဲလီၤအိၤလၢ
အံၣ်တလံၣ်ပှးတူၢ်ဒိၣ်ကီၤဒိၣ်တကလီၤ. ယဟ့ၣ်လီၤလီၤအိၤစ့ ၅၀၀ လတၢ်အံၤ
အဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤတၢ်ကိးအိၤလၢ “Love Idle Hour” လီၤ. ဒီးအဝဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်
ဝဲလံၣ်အိၣ်န့ၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဘၣ်အတၢ်ဂီၤလီၤ. တၢ်ပိုင်လီၤအဆၢကတီၢ်လၢကွၢ်လၢအ
ပူကွၢ်ခံသီလံအယိ, ယဆါတၢ်အံၤသ့လံ....”

တခီန့ၣ်ရံၣ်ပူကွၢ်န့ၣ်ယးဒီးစုလဘာၣ်ပဟ့ၣ်ပှးဒီးလီၤလီၤတၢ်အပူဒီးလၢ
၂၀၀၀ ဒီးပဟးထီၣ်ကွၢ်ဒီးတၢ်ဂီၤလီၤ. စုလဘာၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤဆူသီလၢအပူဒီး
တၢ်ဂီၤဒီးလဲၤဝဲဆူမိကၢအတၢ်မၤလီၤလီၤ. ယလဲၤဆူဟံၣ်ဒ့ၣ်ဒီးယလဲၤခိးအိၤဖဲန့ၣ်
လီၤ. လခံန့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူစုလဘာၣ်ဟဲက့တူၤဝဲဒၣ်လီၤ.

ယသံကွၢ်, “နထံၣ်ဧါ” “နထံၣ်မိကၢဧါ.”

စုလဘာၣ်ဆုၣ်နီၤလီၤဒီးဂဲၤလိာ်ကွၢ်ဒီးစိၢ်နီၢ်ခိၣ်ဒါအနံန့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲ, “ယ
တထံၣ်လိာ်သးဒီးမံးစထၢၣ်မိကၢဘၣ်. မ့ၢ်လၢပှးတဲလၢမံးစထၢၣ်မိကၢလဲၤလၢ
ယူရပအိၣ်လံတလါလံလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဘံလံဧါ, တၢ်လၢယဘၣ်ယိၣ်တၢ်န့ၣ်အခဲ
အံၤပနံၣ်ရံၣ်ကျးတဖၣ်ဆါသကိးဝဲတၢ်ဂီၤတဘျီလီၤလၢပပူအံၤအပူၤစ့ၤဖိထဲ ၃.
၄၈ ဒီလၢခိးဒီးထဲတၢ်ဂီၤအတက့ၢ်န့ၣ်လီၤလၢလံ ၃. ၅၀ ဒီလၢလံလီၤ. အယိ
တၢ်ဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢယနီၢ်ဟံၣ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

